

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
MUNICIPIUL PAȘCANI
CONSILIUL LOCAL

Consiliul Local al Municipiului Pașcani		
PROIECT DE HOTĂRÂRE		
Nr. <u>234</u>		
An <u>2023</u>	Lună <u>11</u>	Zi <u>21</u>

AVIZAT,
SECRETAR GENERAL
IRINA JITARU

**PROIECT
HOTĂRÂRE**
privind aprobarea Studiului de Regenerare Urbana
Zona Centrala – Municipiul Pașcani, județul Iași;

În baza Referatului de Aprobare nr. 28937/21.11.2023, întocmit de către Primarul municipiului Pașcani, domnul Marius Nicolae Pintilie;

Având în vedere Raportul comun de specialitate, întocmit de către Serviciul Urbanism și Amenajări Teritoriale, Serviciul Tehnic și Investiții și Compartimentul Juridic și Contencios, din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Pașcani, înregistrat sub nr. 28938/21.11.2023;

În temeiul dispozițiilor art.1, alin. (1) și alin (2) din Ordonanța de Urgență nr. 183 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea unor măsuri pentru finanțarea unor proiecte de regenerare urbană

Având în vedere Studiul de Regenerare Urbana – Zona centrala Municipiul Pașcani, întocmit de S.C. ARHIVOLTA STUDIO DE ARHITECTURA S.R.L., înregistrat sub nr. 28676 din 17.11.2023

În conformitate cu dispozițiile art.129, alin (1), alin. (2), lit. b) din Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

Având în vedere Rapoartele de avizare ale următoarelor comisii de specialitate din cadrul Consiliului Local al Municipiului Pașcani:

- *Comisiei de organizare și dezvoltare urbanistică, realizarea lucrărilor publice, protecția mediului, ecologie, patrimoniu, înregistrat sub nr. _____/_____. 2023;*
- *Comisiei de prognoze economico-sociale, buget, finanțe, industrie, agricultură, silvicultură, prestări servicii, comerț și IMM-uri, programe europene, atragere de fonduri structurale și relații externe, înregistrat sub nr. _____/_____. 2023;*
- *Comisiei juridice, ordine publică, administrație publică, drepturile omului și libertăți cetățenești, înregistrat sub nr. _____/_____. 2023;*

În temeiul dispozițiilor art. 139, alin (1) și ale art. 196 alin (1), lit. a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aproba, Studiul de Regenerare Urbana Zona centrala – Municipiul Pașcani, prezentat în Anexa nr. 1, parte integrantă din prezenta hotărâre ;

Art. 2. Serviciul administrație publică va comunica, în copie, prezenta hotărâre:

- Instituției Prefectului județului Iași;
- Primarului Municipiului Pașcani;
- Serviciului Urbanism și Amenajări Teritoriale;
- Compartimentului Programe Europene și Atragere Fonduri Structurale ;
- Compartimentului Juridic și Contencios;

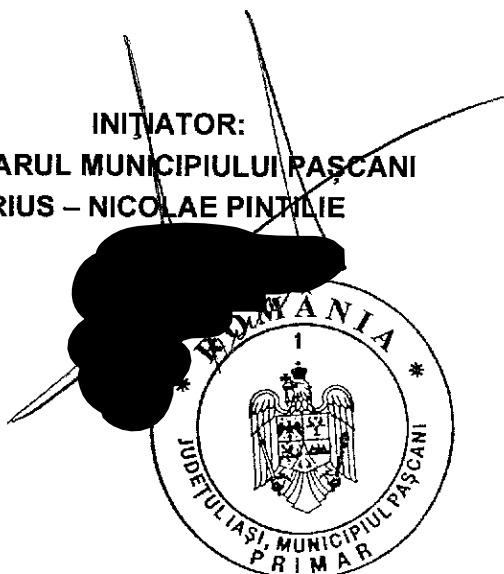
**PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ
CONSILIER LOCAL,**

**CONTRASEMNEAZĂ PENTRU LEGALITATE
SECRETAR GENERAL,
IRINA JITARU**

Nr. _____

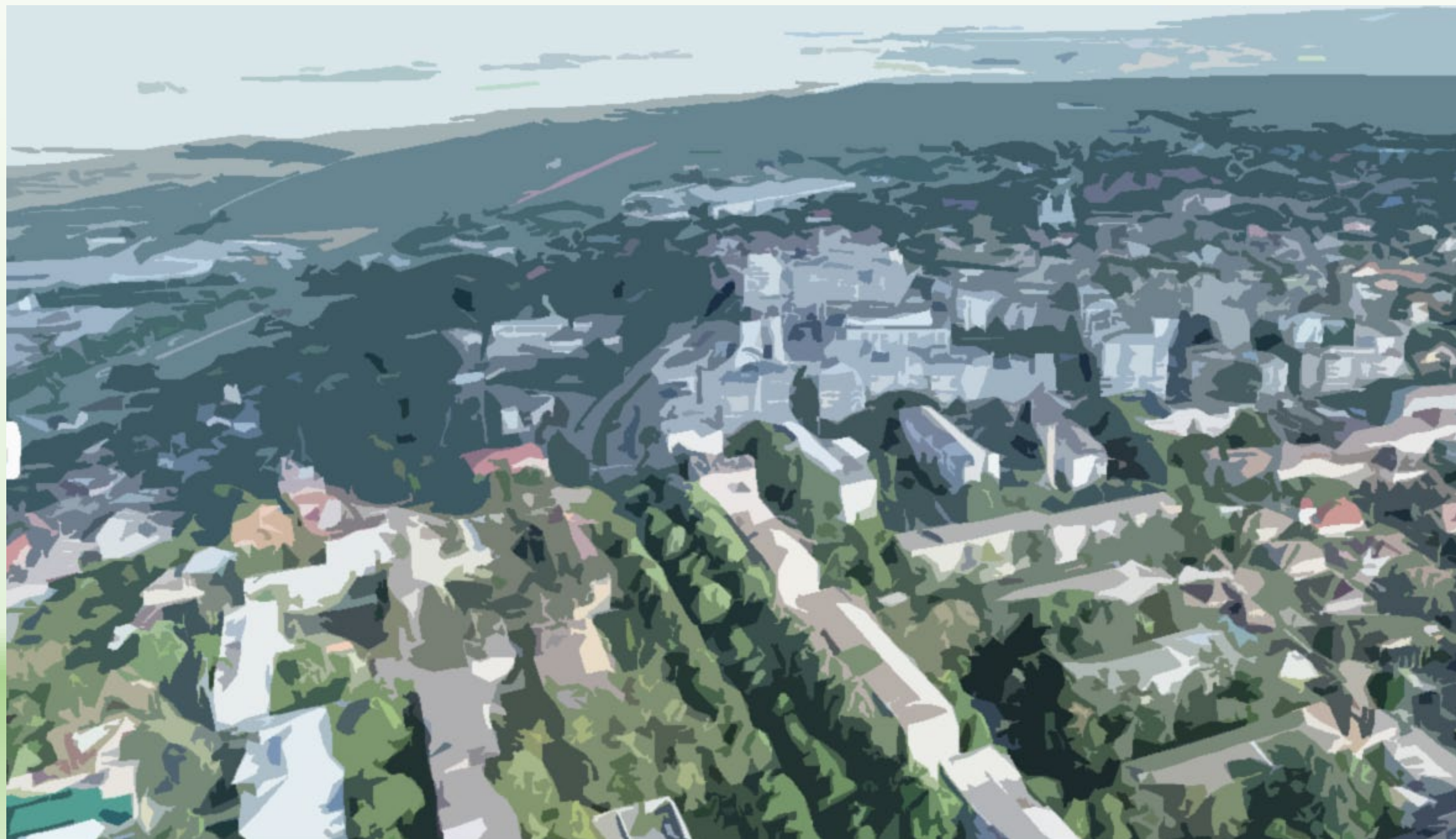
Din _____

**INIȚIATOR:
PRIMARUL MUNICIPIULUI PAȘCANI
MARIUS – NICOLAE PINTILIE**

Studiu de regenerare urbană

Zona centrală - Municipiul Pașcani

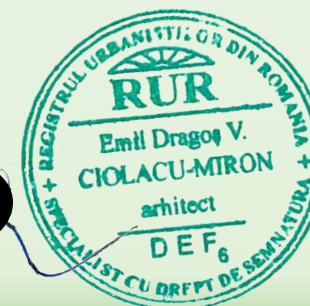

Cuprins

- Descrierea situației existente
 - Cadrul legislativ
 - Prezentarea contextului urban
 - Studiu istoric
- Surse de finanțare
- Obiective preconizate
 - Conceptul New European Bauhaus
 - Mobilitate urbană
 - Economie regională
- Descrierea măsurilor
 - Amenajarea spațiilor verzi
 - Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly
 - Construirea unui hub regional
- Identificarea zonelor de investiție
 - Zona centrală
 - Parcul Municipal
 - Zona de agrement Lacul Peștișorul
- Recomandări

Lista semnăturilor

- Proiectant general
 - S.C. ARHIVOLTA STUDIO DE ARHITECTURĂ S.R.L.
 - Manager Proiect: arh. drd. Bortaș Marius
 - Întocmit: arh. stag. Melniciuc Teofil
- Proiectant de specialitate – urbanism
 - Proiectant urbanism: arh. conf. Dr. Ciolacu Dragoș
- Beneficiar
 - Primăria Municipiului Pașcani

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Cadrul legislativ
- **OUG 155/03.09.2022 și declarația de la Toledo**

Problematica regenerării urbane este de actualitate la nivel european, fiind subiect al reuniunilor și declarațiilor comune la nivelul UE (Declarația de la Toledo, 2010) și a Consiliului Europei (Conferința Europeană a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului - CEMAT, 2007), fiind obiect al finanțărilor europene și al unor reglementări specifice la nivelul statelor membre Uniunii Europene.

În conformitate cu Declarația de la Toledo (2010), regenerarea urbană integrată „își propune să optimizeze, să conserve și să revalorifice întreg capitalul urban existent (social, mediu construit, patrimoniu, etc.) față de alte forme de intervenție în care, în tot acest capital urban, doar valoarea terenului este prioritizată și conservată prin demolarea traumatizantă și prin înlocuirea restului întregului capital urban și — cel mai lamentabil — social”.

Declarația finală a Conferinței Europene a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului — CEMAT (2007), definește regenerarea urbană ca un set de operațiuni destinate transformării bazei socio-economice a unor anumite zone urbane vechi în forme funcționale și spațiale durabile prin atragerea de noi activități, noi firme, îmbunătățind mediul urban și diversificând structura socială.

Conform Ordonanței de Urgență a Guvernului României nr. 155/03.09.2022 termenul de **regenerare urbană** este definit ca fiind operațiunea urbanistică de transformare, renovare și reabilitare a unor zone din cadrul unităților administrativ-teritoriale, delimitate conform prevederilor prezentului act normativ, cu scopul îmbunătățirii calității mediului construit și natural din zonele supuse operațiunii, prin intermediul acțiunilor integrate și coordonate ce vizează îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale, ecologice de mediu, precum și dezvoltarea echipamentelor și serviciilor publice de interes general.

În elaborarea și implementarea proiectelor de regenerare urbană se aplică următoarele principii:

- a) principiul **abordării integrate**, urmărind aspectele economice, sociale și de mediu la nivelul localității;
- b) principiul **utilizării raționale a spațiului**, promovând densități specifice mediului urban;
- c) principiul punerii în valoare a **patrimoniului cultural imobil**, conservării caracterului și identității locului în care sunt implementate, prin utilizarea potențialului său endogen;
- d) principiul **stimulării diversității funcționale și sociale**, precum și dezvoltării de mecanisme de combatere a segregării sociale;
- e) principiul **participării și implicării actorilor** relevanți în procesul de planificare a regenerării urbane, ca măsură proactivă pentru implementarea de proiecte și stimularea construirii de viitoare relații de parteneriat pentru adresarea în comun a unor probleme de importanță pentru comunitate

Descrierea situației existente

- Cadrul legislativ

Proiectul Integrat de Regenerare Urbană trebuie să asigure implementarea operațiunilor integrate menționate la art. 4 alin. (5) și în funcție de nevoile identificate și specificitatea zonei, următoarele intervenții cu caracter general:

- modernizarea și reconfigurarea **sistemului de transport**, a rețelelor stradale și a căilor de rulare în zona de interes, implementarea de sisteme destinate managementului inteligent al traficului rutier urban și dezvoltarea infrastructurii necesare, pentru fluidizarea traficului și asigurarea unei coordonări unitare a tuturor rețelelor de transport public;
- promovarea **infrastructurii verzi** în zonele de regenerare urbană, încurajarea folosirii de către comunitate a unor mijloace alternative nepoluante de transport sau mai puțin poluante și sprijin pentru infrastructura nemotorizată, realizarea de coridoare ecologice urbane și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, de tipul extinderea pistelor și traseelor pentru biciclete, spații de parcare pentru biciclete, inclusiv introducerea unor sisteme de închiriere de biciclete, implementarea unor sisteme de monitorizare, supraveghere și de siguranță specifice infrastructurii verde, coridoare verzi și perdele forestiere;
- realizarea de structuri de acces pietonal în zonele cu **mai multe moduri de transport**, inclusiv pasaje supraterane sau subterane, ascensoare și alte amenajări specifice, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități;
- realizarea de **sisteme de supraveghere și de siguranță**, inclusiv Wi-Fi, amenajarea spațiilor publice și a stațiilor de transport public cu sisteme electronice inteligente de informare, inclusiv sisteme de informare și atenționare destinate persoanelor cu dizabilități;
- realizarea de sisteme de parcare verticală, multietajate, precum și amenajarea, reabilitarea, **modernizarea locurilor de parcare**, inclusiv prin executarea de locuri de parcare temporară, de reședință dacă acestea sunt strict necesare și sunt destinate zonei de regenerare urbană;
- renovarea clădirilor și a clădirilor de patrimoniu** în vederea punerii lor în valoare, precum și lucrări de asigurare și îmbunătățire a eficienței energetice în funcție de potențialul de reducere a consumului, respectiv reducerea emisiilor de carbon, inclusiv lucrări de consolidare structurală a acestora în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate;
- modernizarea, extinderea și reabilitarea imobilelor publice și **amenajarea spațiilor publice destinate interacțiunilor sociale** și activităților educaționale, culturale, sportive și recreative; dotarea și asigurarea infrastructurii în scopul utilizării unor imobile prin îmbunătățirea infrastructurii specifice pentru creșterea participării comunității la activitățile comunitare, culturale și civice, inclusiv construcția de săli polivalente și bazine de înot destinate activităților sportive și recreative;
- realizarea de lucrări de conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare a fondului construit existent, amenajări peisagistice, lucrări de restaurare, punere în valoare și de **punere în siguranță a monumentelor istorice**;
- revitalizarea spațiului public prin implementarea de soluții urbanistice și tehnice, integrate și adecvate, prin **lucrări de întreținere**, dotare sau după caz, reabilitare a **mobilierului urban** degradat, reparare a împrejmuirilor, a stâlpilor și a lămpilor de iluminat public cu valoare istorică, a indicatoarelor și plăcuțelor cu nume de străzi, inclusiv reabilitarea pavajelor existente prin reutilizarea pietrei cubice existente cu valoare estetică și de patrimoniu;
- realizarea de demolări, modernizări, extinderi, reconstrucții, precum și reconversia funcțională și punerea în valoare a construcțiilor și spațiilor degradate existente pentru diferite servicii administrative, sociale, culturale și pentru alte destinații și activități specifice zonei regenerare;
- reconversia, **reutilizarea spațiilor și terenurilor abandonate**, degradate, a altor terenuri urbane care sunt vacante sau neutilizate corespunzător transformarea lor în zone verzi, de agrement și recreere;
- crearea, modernizarea, **extinderea și întreținerea de amenajări peisagistice**, de spații verzi și altele asemenea inclusiv parcuri / păduri urbane, acoperișuri verzi, grădini urbane, conectivitate ecologică;
- realizarea de **sisteme de irigații inteligente** asupra spațiilor verzi amenajate în zona de regenerare;
- reabilitarea/modernizarea și **re tehnologizarea sistemelor existente de iluminat public**, dezvoltarea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic în zona de regenerare urbană;

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Cadrul legislativ

Pentru proiectele care conțin intervenții pentru grădini și parcuri publice urbane, parcuri dendrologice, grădini botanice, suplimentar intervențiilor prevăzute la alin.(1) se pot derula următoarele tipuri de intervenții:

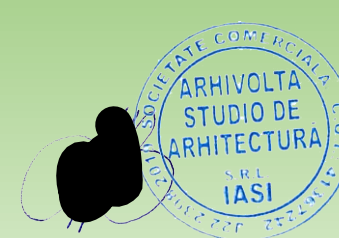
- a) **reabilitarea fondului vegetal** prin înlocuirea și completarea arborilor și plantelor degradate, bolnave, dispărute;
- b) **reabilitarea componentelor peisagistice**, vegetale și arhitecturale;
- c) montarea de **sisteme de iluminat public** destinate punerii în valoare a vegetației, a statuilor și a altor componente cu valoare peisagistică și arhitecturală, montarea de **sisteme de supraveghere**, inclusiv sisteme adecvate pentru persoanele cu dizabilitati;
- d) realizarea de **parcuri tematice**.

Pentru zonele de regenerare urbană aferente falezelor, malurilor și insulelor râurilor, fluviului și lacurilor de pe raza localităților urbane, suplimentar prevederilor art. 5 alin. (1), se pot derula și următoarele categorii de intervenții specifice:

- a) executarea de lucrări hidrotehnice de regularizare a cursurilor râurilor și de **amenajare a malurilor râurilor și lacurilor**;
- b) executarea unor lucrări de demolare a dalelor și casetelor în care unele segmente de râuri au fost canalizate, respectiv de consolidare și amenajare a malurilor și a albiei în scop recreativ, de agrement sau turistic;
- c) executarea unor lucrări de amenajări ale spațiului public și **modificări ale circulației rutiere existente** pentru a fluidiza accesul către frontul de apă al râurilor și lacurilor;
- d) construirea/amenajarea/extinderea/reabilitarea unei **zone de promenadă pietonală**, puncte de belvedere și spații destinate recreerii, dar și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru atragerea în zonă a activităților economice;
- e) amenajarea de plaje, montarea de instalații publice pentru sporturi nautice, **debarcadere, amenajarea de terenuri de sport, piste pentru alergare**, instalații și amenajări cu rol de recreere, educațional și alte activități, precum și instalarea unor sisteme inteligente de supraveghere a spațiilor amenajate;
- f) amenajări peisagistice, crearea de **parcuri tematice**, modernizarea sau extinderea de parcuri și spații verzi, alinamente plantate pe malul râurilor sau al lacurilor;

amenajarea de **centuri verzi** și plantații cu rol de protecție eoliană, împotriva alunecărilor de teren sau de reducere a eroziunii și alte amenajări.

măsurile pentru **construirea imaginii urbane** prin proiecte de artă contemporană și implicarea comunității locale, contribuind la durabilitatea urbană a locurilor caracterizate în mod tradițional de degradare și includerea artei stradale în proiectele de dezvoltare a comunităților, incluziune socială, îmbunătățirea mediului fizic, îngrijirea spațiilor comune, marketing teritorial;

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Cadrul legislativ

- **Legea nr. 350/2001 amenajarea teritoriului și urbanismul**

În România, în conformitate cu prevederile art. 46 alin.(3) din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare se stabilește că "Planul urbanistic general cuprinde prevederi pe termen mediu și lung cu privire la: [...]

g) delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană”.

Prin Ordinul MDRAP nr. 233/2016 de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism se stabilește că zonele în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană "vor fi delimitate pe limite cadastrale și vor cuprinde zone omogene din punct de vedere funcțional, ce necesită implementarea unor operațiuni integrate, caracterizate de una sau mai multe dintre următoarele situații:

- a) zone centrale;
- b) zone istorice;
- c) zone construite protejate;
- d) zone din mari ansambluri de locuit;
- e) zone locuite de comunități defavorizate, inciusiv așezări informale;
- f) zone de reconversie funcțională: situri industriale dezafectate, situri militare dezafectate, situri cu infrastructuri majore dezafectate”.

Planul de acțiune pentru implementare și programul de investiții publice propuse prin planul de urbanism general evidențiază acțiunile, denumirea investițiilor, valoarea estimată a acestora, sursele posibile de finanțare, etapizarea realizării investițiilor, stadiul implementării acestora la momentul realizării programului și părțile responsabile de implementare.

Identificarea și delimitarea unui perimetru ca zonă de regenerare urbană se face pentru a orienta, prioritar pentru zona respectivă, finanțări și instrumente de intervenție dedicate. "Zona de regenerare urbană” ca status urbanistic, definește un perimetru care generează avantaje de ordin operațional și de finanțare. Prin regenerare urbană se înțelege acțiunea care conduce la soluționarea problemelor urbane, pe baza unor principii general acceptate, în concordanță cu obiectivele dezvoltării durabile.

La nivelul Uniunii Europene s-a subliniat necesitatea unei dezvoltări urbane inteligente, durabile și incluzive din punct de vedere social, care poate fi realizată numai printr-o viziune globală și comprehensivă asupra problemelor orașului.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

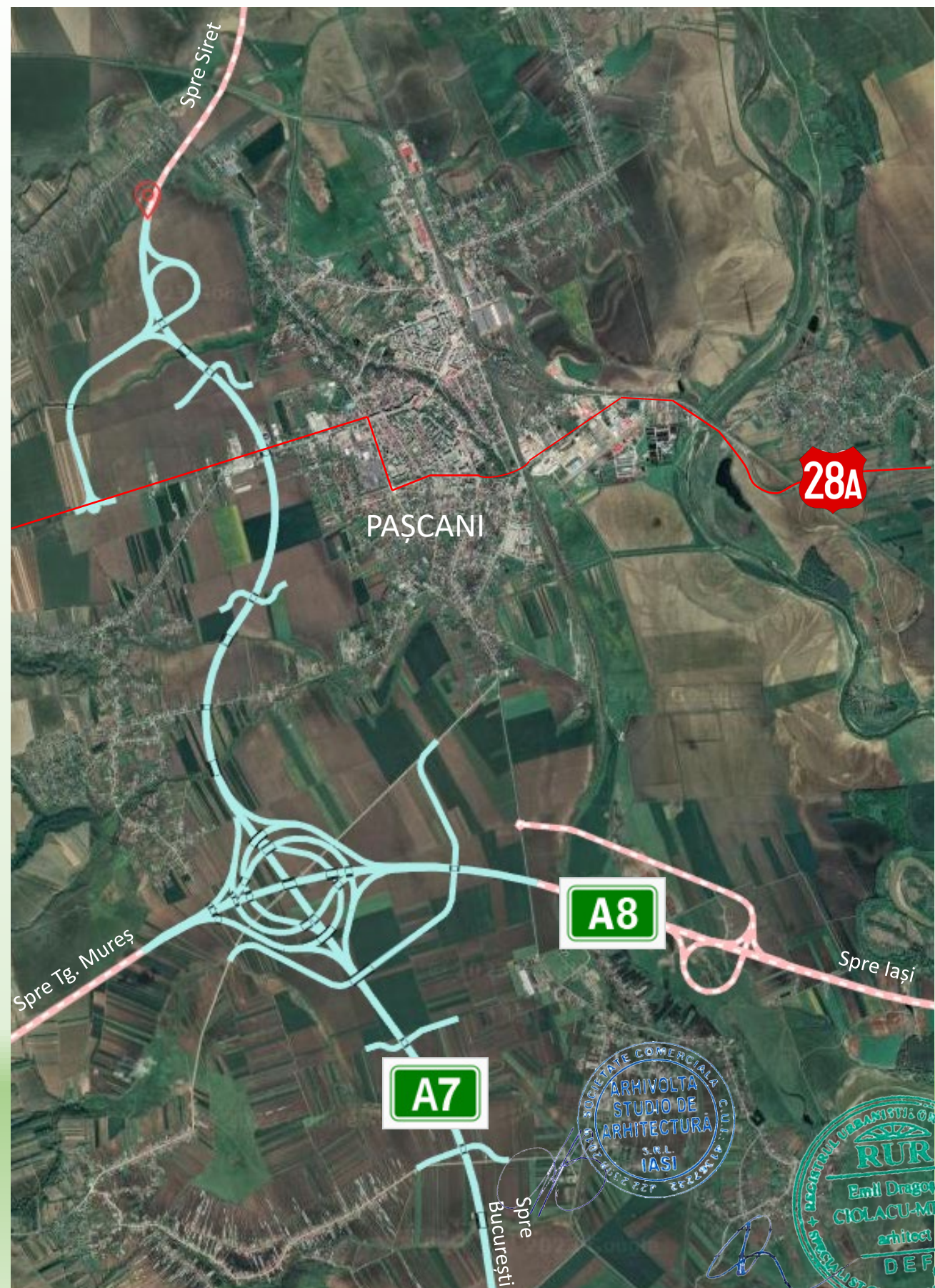
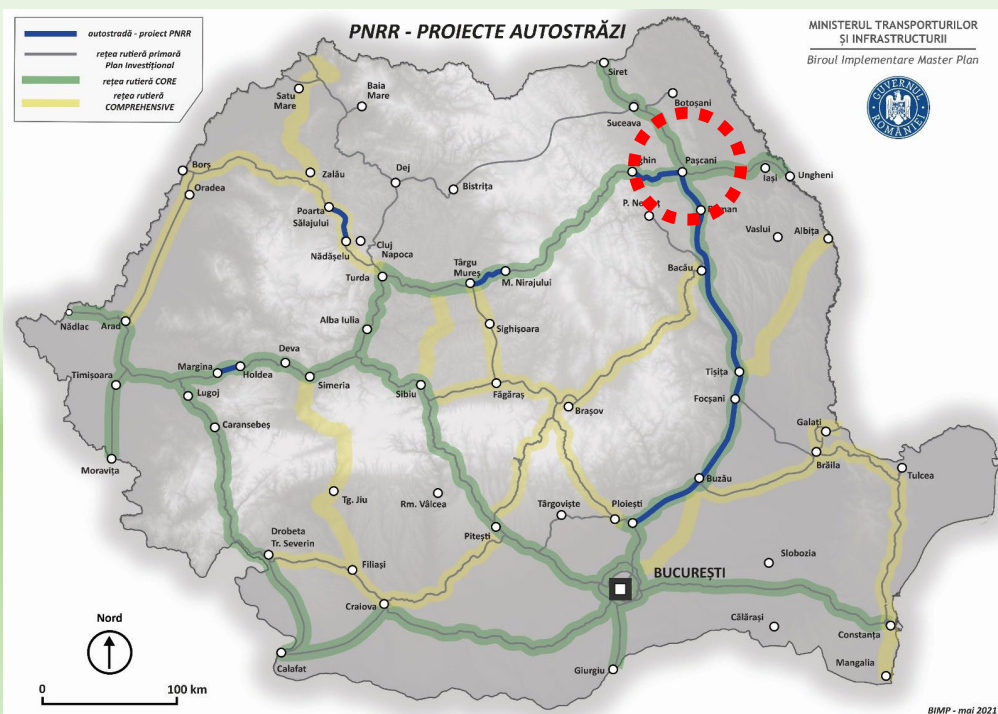
Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban

Încadrarea în teritoriu

Municipiul Pașcani reprezintă un important centru de interes local și regional, fiind al doilea centru urban din județul Iași și singurul centru urban din regiune aflat la intersecția a două coridoare de importanță europeană.

Din punct de vedere economic, municipiul Pașcani este inclus în Intercoridorul Moldova – Transilvania care asigură legătura între coridoarele OR3 (Coridorul 3 conectează sudul țării cu regiunea NE, regiunile istorice Moldova și Bucovina, dar și cu Ucraina și Republica Moldova). Astfel, municipiul reprezintă un important nod rutier în cadrul proiectelor de investiții prevăzute de Masterplanul General de Transport. În viitor acesta ar trebui să fie punctul de intersecție al Autostrăzilor Ploiești-Siret și Târgu Mureș-Iași. Pașcani este considerat a fi cea mai bună opțiune de conectare a municipiilor Bacău și Iași din cauza condițiile geologice dificile întâlnite pe traseul direct între cele două.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

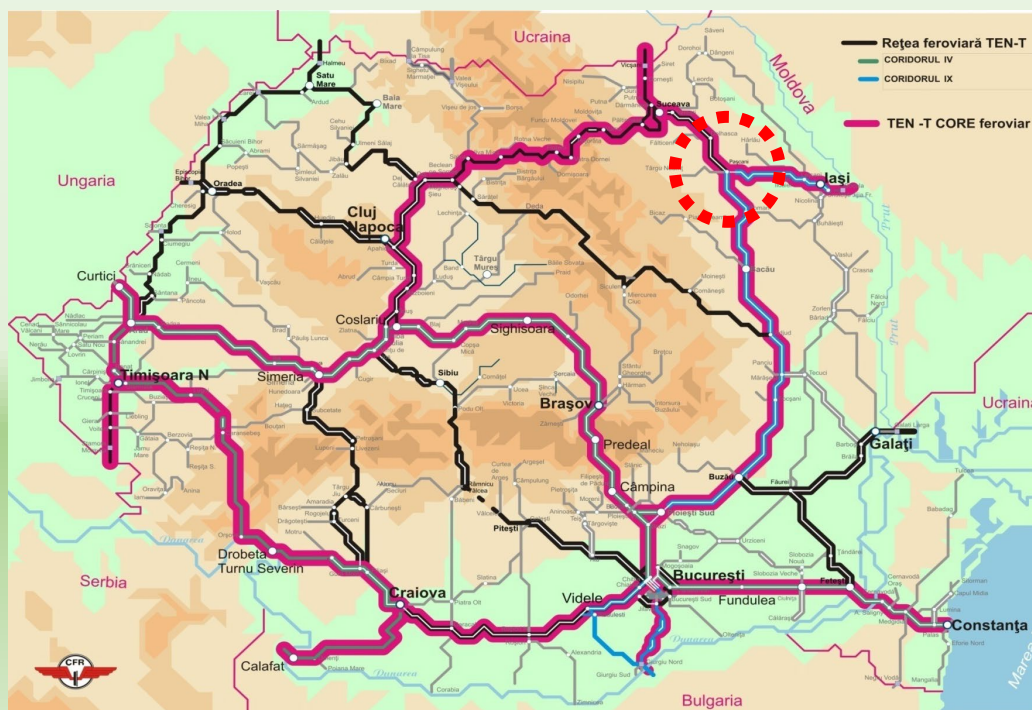
Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban

Încadrarea în teritoriu

În ceea ce privește conectarea la rețeaua TEN-T feroviară, municipiul Pașcani face parte din rețeaua TEN-T de bază, iar căile ferate din aceasta vor fi modernizate conform standardelor și normelor europene pe linia Ploiești – Buzău - Focșani – Bacău - Pașcani – Suceava - Vicșani - Vadu Siretului.

Pe plan național, pe raza municipiului se regăsesc două noduri feroviare, unul de importanță majoră între M500 (București-Siret) și M606 (Pașcani-Iași), respectiv unul de importanță secundară între M500 și M571 (Pașcani – Tg. Neamț).

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

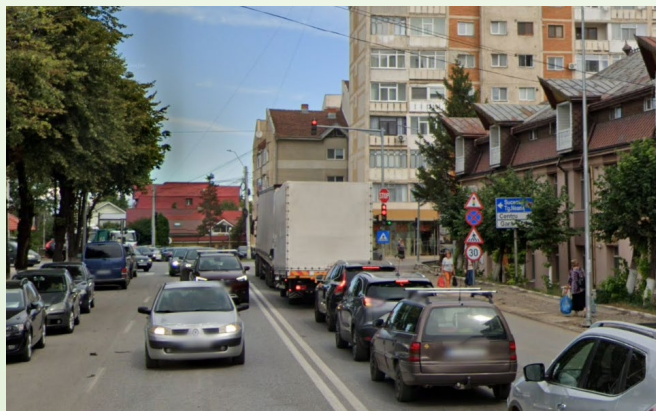
Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban

Mobilitate urbană

Rețeaua de transport rutier pe raza intravilanului municipiului Pașcani în momentul actual se rezumă la două categorii majore de drumuri. Circulațiile principale, de categoria II sunt: DN 28A (str. Grădiniței) și Strada Ștefan cel Mare/strada Moldovei, iar cele de categoria III și IV sunt reprezentate o serie de circulații secundare interconectate cu rol de distribuție.

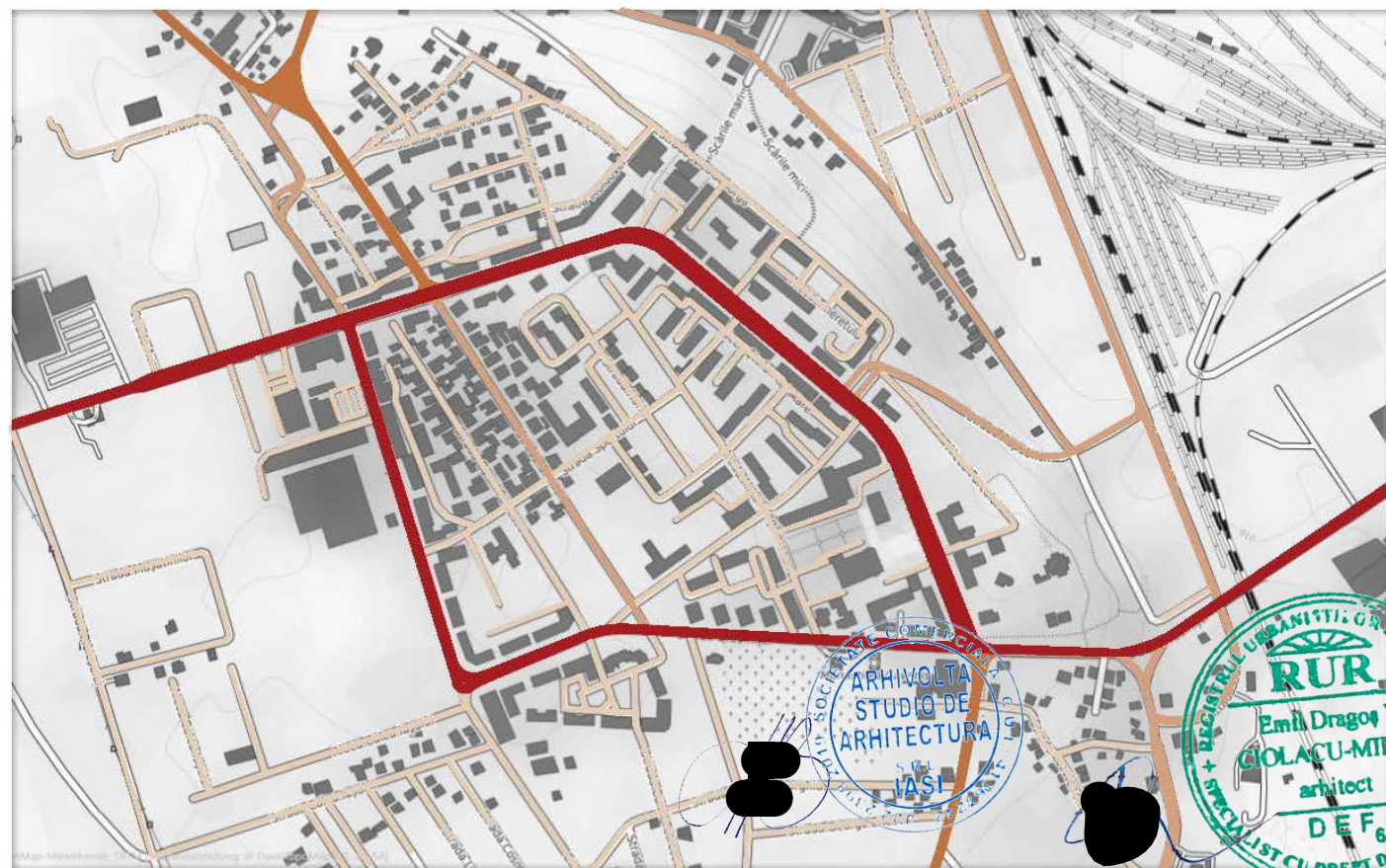
Circulația cu mijloacele motorizate reprezintă modalitatea cea mai răspândită de transport în tranzitarea sau deplasarea pe distanțe medii a Zonei Urbane Funcționale Pașcani. Cu toate acestea pe raza municipiului Pașcani o pondere considerabilă este orientată spre deplasările cu mijloace eco-friendly paralel căilor principale rutiere.

Rețeaua de străzi
Municipiul Pașcani:

Situație propusă:

- Stradă Categoria II - magistrală
- Stradă categoria a III - colectoare
- Stradă categoria a IV - locală
- Cale ferată

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban
- #### Mobilitate urbană

Se remarcă totuși și o serie de probleme la nivelul sistemului de deplasări pietonale, marcate de **trotuare subdimensionate**, trotuare inexistente, în special în zonele periferice ale municipiului, **trotuare/alei pietonale deteriorate** sau **parcări neregulate**. Acestea din urmă se evidențiază ca una din principalele probleme cu impact direct asupra deplasării pietonilor, fiind concentrate cu precădere în cartierele de locuințe individuale. Astfel, multe dintre mașinile regăsite aici sunt parcate direct pe trotuar și nu pe parcela proprie, aspect ce conduce la fragmentarea trotuarelor și, în unele cazuri, chiar la necesitatea utilizării zonelor carosabile de către pietoni, **diminuând astfel siguranța acestora în trafic**.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban

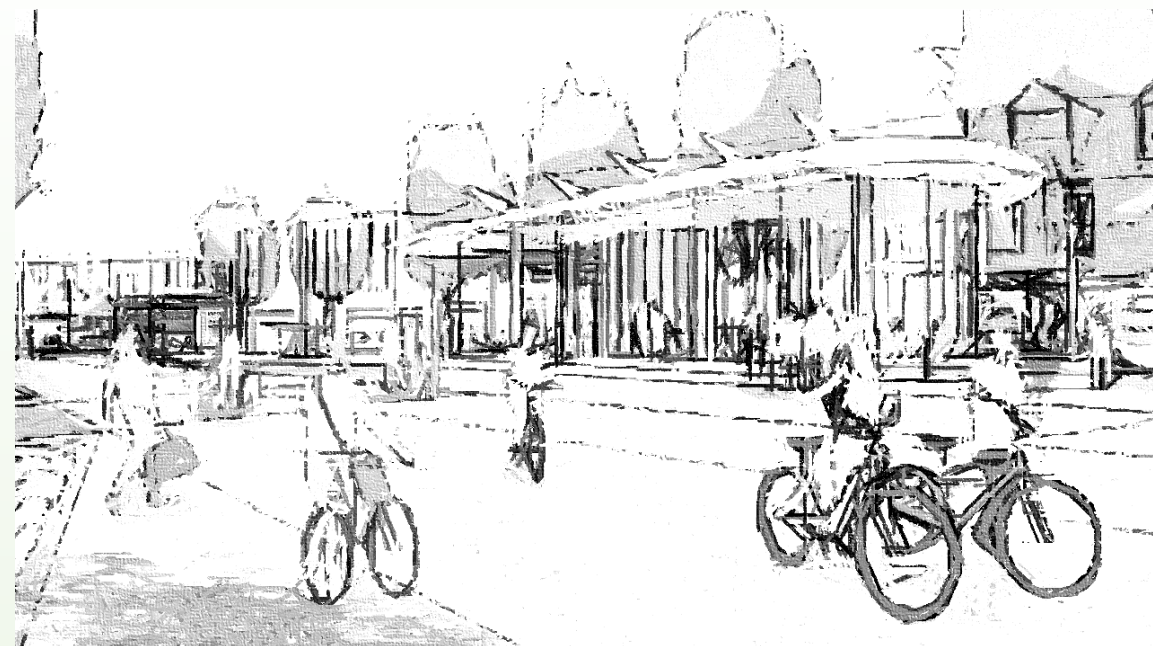
Mobilitate urbană

Din punct de vedere al **transportului velo**, la nivelul municipiului **pistele de bicicletă** sunt aproape inexistente și nu sunt conectate într-o rețea unitară, care să deservească întreg municipiul și, totodată, nu sunt amenajate corespunzător, în conformitate cu standardele aflate în vigoare în prezent. Astfel, că acestea sunt fie mult subdimensionate, fie amenajate pe trotuar, îngreunând deplasarea pietonilor. O altă problemă identificată la nivelul municipiului este inexistența **parcărilor pentru biciclete**, în special în zonele cheie din municipiu precum zona centrală, zona gării sau în cartierele de locuințe colective.

Deși distanțele mici și lipsa rampelor favorizează ciclismul urban de navetă, lipsa infrastructurii dedicate și circulația rutieră de pe drumurile naționale descurajează majoritatea locuitorilor din efectuarea navetei cu bicicleta sau utilizarea frecventă a acesteia.

Situația actuală impune dezvoltarea unei rețele strategice de ciclism care să asigure conectivitate cu localitățile componente ale municipiului Pașcani precum și legături spre principalii angajatori din zonă.

Municipiul nu dispune de vreun program de bike-sharing, iar lipsa cicliștilor împiedică existența vreunui magazin/atelier de biciclete.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban

Zona centrală

Monument Istoric: Biserica sfinții arhangheli Mihail și Gavril construită în 1664, cu refaceri în 1807, Cod LMI: IS-II-m-A-04213

Monument Istoric: Palatul Familiei Cantacuzino - Pașcanu cod L.M.I. IS-II-m-A-04212. Construit în 1650 cu refaceri parțiale în sec. XVIII (actualmente în stare de degradare)

Parcul municipal: principală zonă verde a orașului, dens împădurit

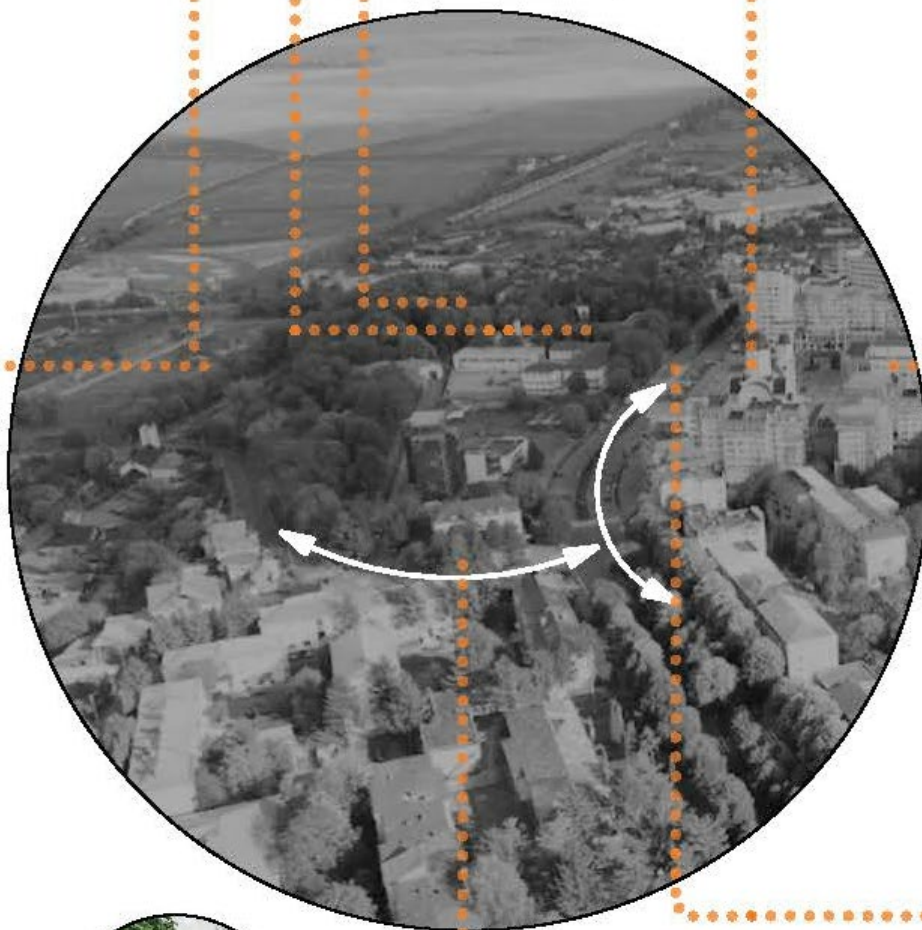
Primăria Municipiului Pașcani

Pod afectat de rugină și lipsă parțială a balustradei

Nivel general avansat de degradare a fostului țărand și lacului Peștișorul

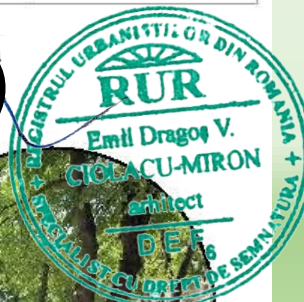

Catedrala Pogorarea Sfântului Duh

Circulație auto principală: Strada Ștefan cel Mare

Circulație auto secundară: Strada Republicii

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L

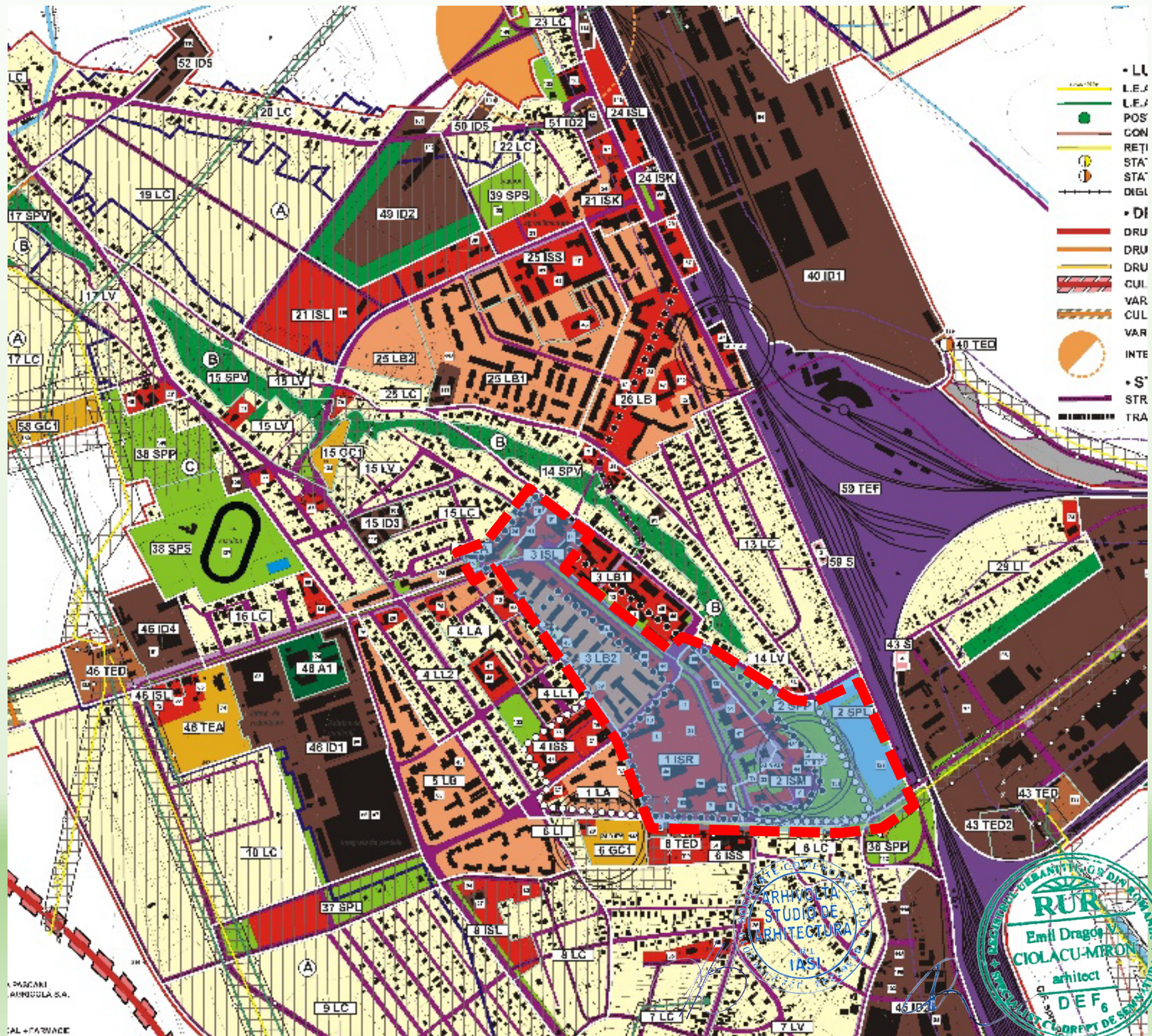

Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului
- Încadrarea în teritoriu

Zona centrală, definită prin Planul Urbanistic General al Municipiului Pașcani aflat în curs de actualizare este delimitată de Piața Sadoveanu la Nord, Lacul Peștișorul la Est, Spitalul Municipal la Sud și str. Kogălniceanu la Vest.

În cadrul zonei centrale se regăsesc **principalele clădiri cu funcțiuni administrativ-culturale** ale localității. Dintre acestea două sunt încadrate în categoria A - de importanță națională – în cadrul Listei Monumentelor Istorice: Palatul Cantacuzino-Pășcanu și Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”. Acestea constituie o componentă importantă a patrimoniului cultural al orașului. De numele lor se leagă evenimente importante din istoria națională, dar și personalități marcante ale culturii, istoriei și civilizației românești. Patrimoniul cultural istoric al Municipiului Pașcani prezintă un potențial semnificativ care poate fi valorificat din punct de vedere turistic. De aceea, una din prioritățile autorităților locale o reprezintă conservarea și reabilitarea Ansamblului Palatului Cantacuzino (inclusiv Biserica Sf. Arhangheli), în vederea introducerii într-un circuit turistic integrat.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Studiu istoric

În elaborarea prezentei a fost realizat și un studiu istoric de către specialiști atestați pentru mai multe monumente de pe teritoriul municipiului Pașcani. Astfel, conform studiului ilustrăm următoarele monumente:

Palatul Familiei Cantacuzino-Pășcanu a fost realizat în perioada 1640-1650 de Iordache Cantacuzino, marele vistiernic al Moldovei în timpul domniei lui Vasile Lupu (cei doi erau cumnați, iar soțiile lor erau surori), stăpân al moșiei Tămăduieni (vechiul nume al Pașcaniului de azi) din anul 1637 și fondatorul ramurii boierești Cantacuzino-Pășcanu.

Proprietatea se află într-o poziție dominantă, pe terasa înaltă de pe partea dreaptă a Siretului, care asigură o bună vizibilitate asupra luncii arterei hidrografice amintite. Aceasta suprapune o așezare antică, din perioada geto-dacică.

În jurul curții boierești, palatului și bisericii s-a dezvoltat treptat satul, târgul și orașul Pașcani. În imediata apropiere a acestor edificii se aflau toate imobilele importante din localitate (instituții publice și locuințe ale personalităților vremii).

Curtea palatului, amenajată în stil englezesc, cu suprafața de 5 ha, reprezintă în prezent arie naturală protejată, în cadrul său regăsindu-se un important parc dendrologic, cu specii arboricole valoroase, ce se întind pe o arie de 1,5 ha.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Studiu istoric

Palatul, asemănător celor de tip Brâncovenesc din Țara Românească, reprezintă o îmbinare între stilul gotic și cel brâncovenesc, fiind construit de meșteri aduși special din Transilvania. Acesta are forma poligonală, regim de înălțime Sp + P + E, numeroase încăperi cu forme, dimensiuni și funcțiuni diferite, iar intrarea principală este străjuită de un foișor.

Imobilul are fundații și subsol de piatră, elevație de piatră, cărămidă și lemn, iar acoperișul are mai multe ape, cu șarpanta de lemn și învelitoarea de țiglă. Din construcția inițială de secol XVII a familiei Cantacuzino se mai păstrează subsolul și foișorul, restul edificiului fiind refăcut în anul 1904.

Edificiul reprezintă cel mai important ansamblu de sculptură monumentală al unei clădiri civile din Moldova, fiind bogat ornamentat atât pe exterior, cât și în interior, mai ales cu scene cinegetice și decoruri vegetale. Între componentele artistice se remarcă blazonul familiei Cantacuzino, cu vulturul bicefal ce ține în gheara dreaptă o spadă (simbol al puterii), iar în gheara stângă o cruce (simbol al credinței de inspirație bizantină); stema Moldovei cu capul de bour; blazonul familiei Roznovanu (trei margarete); steaua lui David (ca o recunoaștere a rolului important al comunității evreiești atât pentru domeniul Cantacuzino-Pașcanu, cât și pentru Pașcani).

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Studiu istoric

În forma sa inițială, lăcașul de cult, alcătuit din altar, naos și pronaos, reprezintă ctitoria de la 1664 a marelui vistiernic Iordache Cantacuzino și a soției sale Alexandra. Ulterior, în anul 1807, marele vistiernic Iordache Balș îi adaugă pridvorul, suprapus de clopotniță.

Biserica are fundație de piatră, elevație de piatră și cărămidă, iar acoperișul cu șarpanta de lemn și învelitoarea de tablă.

Lăcașul de cult dispune de trei pisanii, dintre care două ale ctitorilor și una ce reprezintă un pomelnic de proscomidie, două icoane mozaicate ale Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, precum și blazonul familiei Cantacuzino.

Zidul de incintă de piatră a fost realizat probabil tot în anul 1807 și a fost refăcut ulterior.

În jurul acestei biserici, singura de rit creștin-ortodox din localitate până în anul 1948, s-au format cei doi mari cronicari ai Moldovei, Miron Costin și Ion Neculce. Tot aici au fost botezați Nathan Drețeanu, supranumit „duhovnicul de la Pașcani, și Victor Puiu, viitorul mitropolit Visarion, fiind totodată îmbisericit scriitorul Mihail Sadoveanu. Pe pardoseală este inscripționat și numele episcopului Mihai Busuioc, „învățătorul Domnu Trandafir” din opera sadoveniană.

În curtea bisericii se află și monumentele eroilor români și soldaților sovietici din al Doilea Război Mondial.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

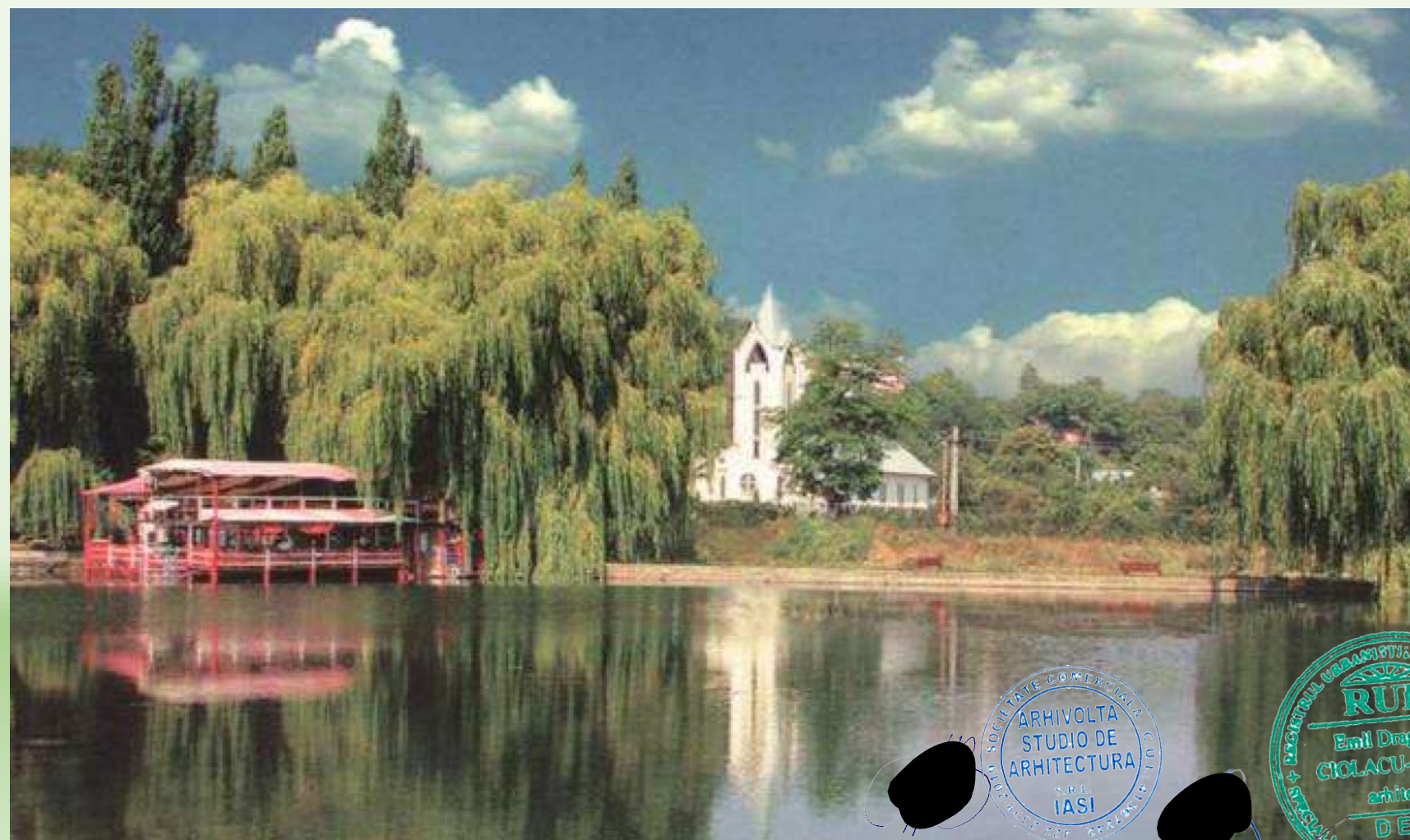
Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Studiu istoric

Construit la jumătatea veacului trecut, odată cu orașul care fusese prefăcut în mare parte în ruine în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Parcul Central care include și Lacul Peștișorul a constituit pentru aproximativ o jumătate de secol principala zonă de agrement și un veritabil simbol al urbei. Timpul liber putea fi petrecut la baruri, terase și debarcader sau prin plimbări cu bărci și hidro biciclete.

Parcul de la limita vestică a bazinului a fost modernizat în anul 2015 cu fonduri europene, atunci realizându-se alei pietonale, piste de biciclete, terenuri de joacă și spații verzi. Însă proiectul respectiv nu a vizat și amenajarea Lacului Peștișorul.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L

Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban

Spațiile verzi

Conform Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) Pașcani, lipsa spațiilor dedicate desfășurării activităților de agrement și loisir este o problemă reală în calea dezvoltării armonioase a municipiului. Această problemă are implicații asupra nivelului de trai, impactând totodată asupra dezvoltării socio-economice a localității.

În cazul Municipiului Pașcani, trebuie evidențiate următoarele domenii, obiective strategice, precum și propuneri de investiții care vizează dezvoltarea acestuia:

- Reabilitare și modernizare străzi în Municipiul Pașcani, inclusiv trotuare și locuri de parcare;
- Amenajarea lacului Peștisorul și a insulei ca zonă de agrement.

Cea mai mare suprafață omogenă a zonei centrale a municipiului Pașcani este reprezentată de întinderea verde a Parcului Central și a parcului dendrologic, zonă ce însumează o suprafață de circa 38500 mp și alcătuind cea mai vastă întindere verde a orașului.

Zone verzi ale Municipiului Pașcani

LEGENDĂ

- Lacul Peștisorul și Ștrand (în stare avansată de degradare)
- Zonă împădurită, Parcul Municipal Pașcani
- Aliniamente la frontul stradal verzi și zone verzi comune (extinse)
- Zone verzi private

Se propune integrarea sa în inelul verde prin convertirea spațiilor fostului ștrand în zonă de agrement

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban

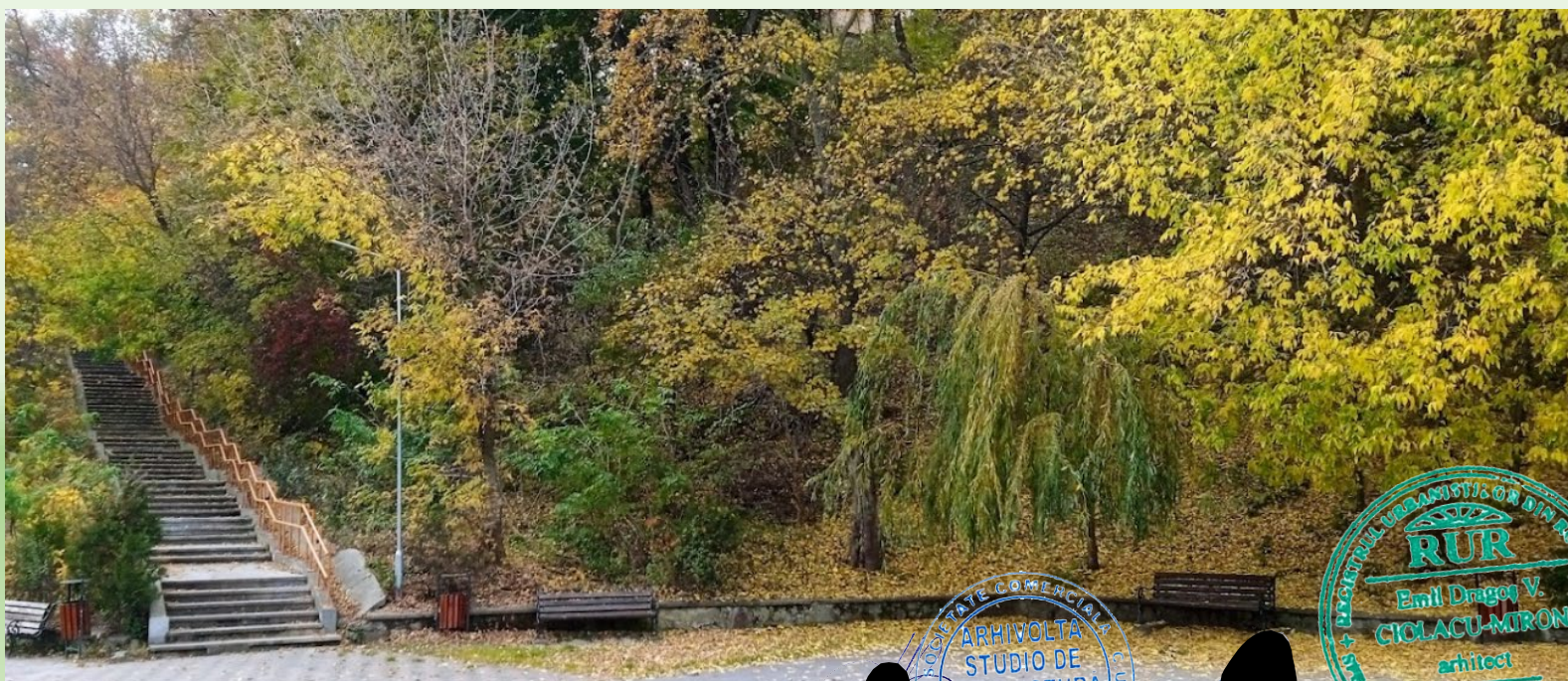
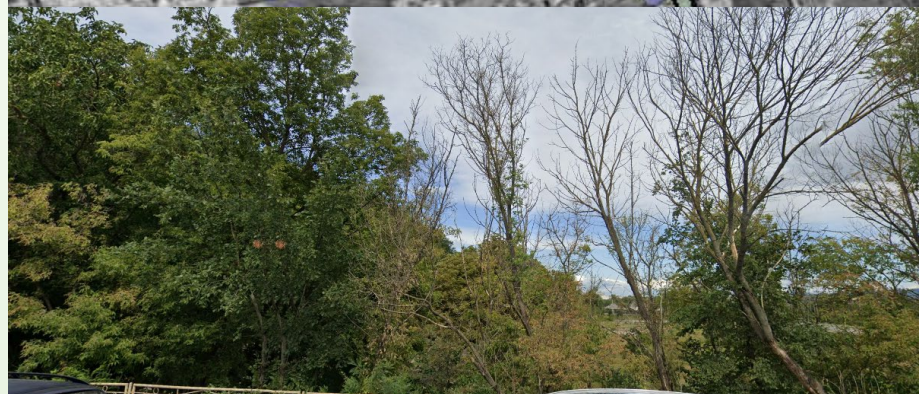
Spațiile verzi

Per total suprafața spațiilor verzi din Municipiul Pașcani a avut o evoluție pozitivă în perioada 2015-2021, crescând de la 46 hectare în 2015, la 89 hectare în 2016 și apoi la 182 hectare în 2021.

În ceea ce privește **suprafața spațiilor verzi pe cap de locuitor**, în municipiul Pașcani era la nivelul anului 2020 de **40,14 mp/locuitor**, peste norma europeană privind spațiile verzi din mediul urban de 26 mp/locuitor și sub norma Organizației Mondiale a Sănătății de 50 mp/locuitor pentru spațiul verde.

În conformitate cu prevederile alin. (1) art.18 din Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane, autoritățile administrației publice locale au obligația să țină evidența spațiilor verzi de pe teritoriul unităților administrative prin înființarea Registrelor Locale ale Spațiilor Verzi. Pentru dezvoltarea durabilă a localității, sunt necesare investiții în creșterea suprafețelor de spații verzi pe cap de locuitor și crearea unei imagini favorabile a centului urban, ca element de atractivitate pentru investiții.

În Municipiul Pașcani este consemnat următorul spațiu verde public amenajat: **Parcul Municipal – având o suprafață de 38.500 m²**;

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L

Primăria Municipiului Pașcani

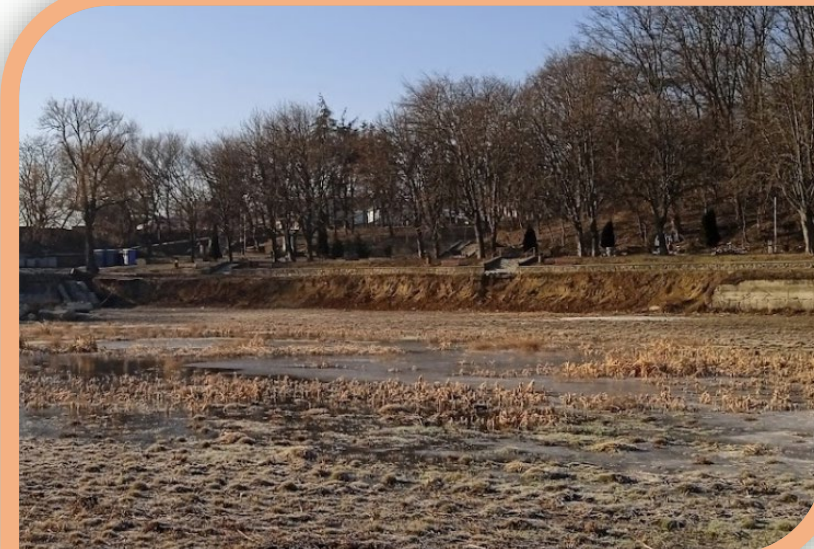
Studiu de regenerare urbană

Descrierea situației existente

- Prezentarea contextului urban

Spațiile verzi

Pacul Municipal din Pașcani cu o suprafață de peste 38500mp, reprezintă cea mai generoasă suprafață plantată din centrul orașului, însă este insuficientă pentru a acoperi diversitatea de activități recreative care să satisfacă exigențele contemporane ale societății. Prin prezentul studiu identificăm adiacent Parcului Municipal situat în zona centrală a orașului identificăm o zonă cu potențial pentru activități de agrement și loisir aflată în stare avansată de degradare conform expertizei tehnice / și a relevului fotografic aferent. În această zonă pericentrală, intrată în imaginarul colectiv ca un reper funcționau **ștrandul municipal și lacul de agrement „Peștișorul”**.

În acest moment, conform expertizei tehnice cu numărul 822/15.03.2023, pe amplasamentul lacului există mai multe obiective, printre care:

- Bazinul lacului, având placări din beton ce protejau malurile perimetrice lacului;
- Insula din blocuri de piatră, având pereți perimetrali din blocuri mari de piatră;
- Pasarele metalice, alcătuite din stâlpi și grinzi din profile metalice circulare în planșee din tablă;
- Anexa și fântâna din piatră, având regimul de înălțime parter; pereții sunt realizați din blocuri mari de piatră;
- acoperiș din lemn în două ape peste fântână;
- Alei din piatră cubică și ziduri de sprijin din piatră;
- împrejuriri perimetrice din stâlpi metalici circulari și panouri din plasă.

Per ansamblu, Lacul Peștișorul nu îndeplinește condițiile de siguranță, reprezentând o zonă cu risc de accidentare pentru trecători.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Surse de finanțare

Pentru perioada 2021-2027 România are un buget estimat din fonduri externe rambursabile și nerambursabile de 79,9 mld euro, obținut în urma negocierilor care au avut loc la nivelul Consiliului European în perioada 17-21 iulie 2020, buget care urmează să fie supus procedurilor de aprobare ale Parlamentului European. Dintre acestea, 30,4 mld euro sunt destinați instrumentului de finanțare „Mecanismul de redresare și reziliență” structurați sub formă de granturi 13,7 mld euro și sub formă de împrumuturi 16,6 mld euro.

Bugetul estimat destinat priorităților de investiții pentru regenerare urbană în cadrul perioadei de programare 2021-2027, atât pentru politica de coeziune, cât și pentru Mecanismul de Relansare și Reziliență este de aproximativ 1,5 mld. Euro, iar pentru accesarea acestor fonduri, beneficiarii - autorități ale administrației publice locale și județene - trebuie să asigure pregătirea din timp, începând cu luna octombrie 2020, a documentațiilor tehnico-economice, astfel încât să poată asigura implementarea proiectelor la termenele prevăzute în documentele programatice ale României.

Activitățile care privesc regenerarea urbană sunt finanțabile din fonduri externe nerambursabile atât în cadrul politicii de coeziune din Fondul European de Dezvoltare Regională cât și din Mecanismul de redresare și reziliență, fiind considerate investiții în tranziția verde.

Scopul investiției este promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane.

Activitățile integrate menționate mai jos vizează aceeași zonă de intervenție (se va avea în vedere respectarea prevederilor OUG 183/2023 cu modificările și completările ulterioare, referitoare la delimitarea zonei de regenerare urbană a UAT), astfel încât, împreună, să conducă la îndeplinirea obiectivului specific al acestei investiții.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Surse de finanțare

Activitățile eligibile pentru astfel de investiții trebuie să se încadreze în următoarele categorii de acțiuni:

1. Investiții destinate revitalizării și regenerării urbane fizice:

- (re)amenajarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea de spații publice, din centre istorice, cartiere: pietonizare, zone pietonale, spații de joacă, etc.;
- (re)amenajare, reabilitare, modernizare, extindere de parcuri, scuaruri, grădini publice, alte zone cu spații verzi, pergole, alei (inclusiv mobilier urban), monumentelor de for public, inclusiv dotare cu mobilier urban, iluminat inteligent, etc.;
- dezvoltarea de străzi inteligente, iluminat inteligent, sisteme de supraveghere video inteligente cu senzori IoT (inclusiv dotare centre de monitorizare video).
- crearea, (re)amenajarea, reabilitarea, extinderea, modernizarea infrastructurii specifice activităților de recreere pe lacuri, râuri, plaje, faleze și zone perimetrare (inclusiv cu piste de alegare și ciclism);
- digitalizarea obiectivelor.

Investițiile care presupun instalarea de sisteme de supraveghere video și infrastructura de iluminat vor fi sprijinite ca parte a măsurilor integrate de regenerare urbană și nu ca proiecte de sine stătătoare.

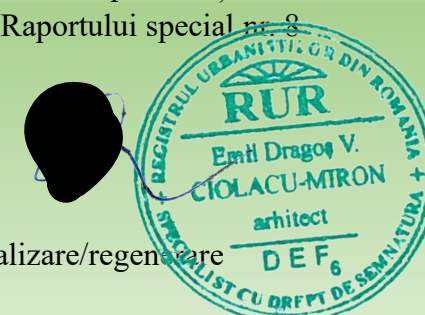
2. Investiții destinate dezvoltării turismului sustenabil și a culturii astfel:

- restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea, dotarea, digitalizarea patrimoniului cultural;
- adaptarea obiectivelor de patrimoniu cultural pentru găzduirea de evenimente, activități cultural-creative;
- construirea, extinderea, modernizarea, reabilitarea, dotarea clădirilor cu funcții culturale, centrelor culturale, muzeelor, teatrelor, bibliotecilor, parcurilor educativ-stiințifice;
- construcția, reabilitarea, modernizarea bazelor de tratament și a centrelor balneare cu servicii integrate;
- construcția, reabilitarea, modernizarea rețelelor de captare și transport a izvoarelor minerale
- construcția, reabilitarea, modernizarea parcuri de aventuri, aquaparcuri;
- dezvoltarea infrastructurii de acces pietonală și ciclabilă, către obiectivele culturale sau turistice vizate de proiect.

Totodată, ca parte integrantă a activităților descrise în cadrul punctului 2, pot fi realizate planuri care acoperă inclusiv perioada de durabilitate și care demonstrează sustenabilitatea financiară a investiției, planuri ce vor fi punctate suplimentar, în cadrul etapei de selecție. În acest sens, se recomandă solicitanților ca în elaborarea planului de sustenabilitate să aibă în vedere modalități de întreținere a siturilor culturale/turistice, de diversificare a surselor de venituri proprii și creștere a dependenței de acestea, precum și dezvoltarea de mecanisme de finanțare care se bazează pe fonduri private. Pentru stabilirea abordării optime în elaborarea aceluși plan, se recomandă și analiza Raportului special nr. 8 al Curții de Conturi Europene - Investițiile UE în siturile culturale: un domeniu care merită o mai bună orientare și coordonare .

Alte activități ce pot fi realizate ca parte integrantă a proiectelor:

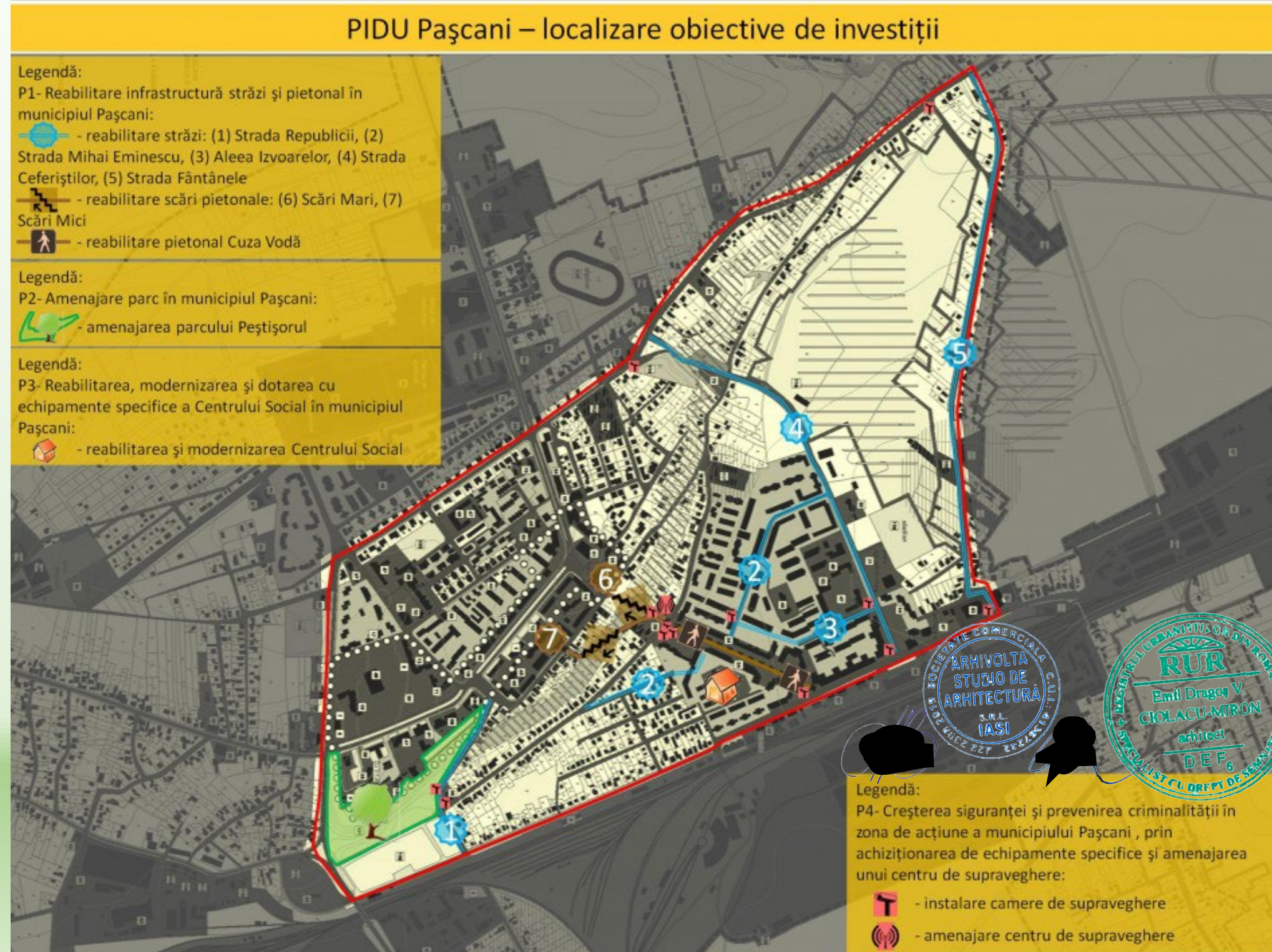
- realizarea planurilor de interpretare, valorificarea obiectivelor de patrimoniu;
- realizarea de parcări inteligente justificate de dispariția zonelor de parcare existente, urmare a reconfigurării spațiilor deschise, subiect al proiectelor de revitalizare/regenerare urbană (investițiile în parcări inteligente nu trebuie să aibă ca rezultat creșterea capacității de parcare).

- Conceptual New European Bauhaus

Cu ajutorul acestui studiu se urmărește trasarea unor vectori de direcție privind creșterii potențialului turistic și privind creșterea calității vieții. În momentul de față, Municipiul Pașcani se confruntă cu o nevoie, așa cum rezultă din analiza prezentului studiu, în ceea ce privesc spațiile publice pentru agrement și loisir.

Primăria Municipiului Pașcani

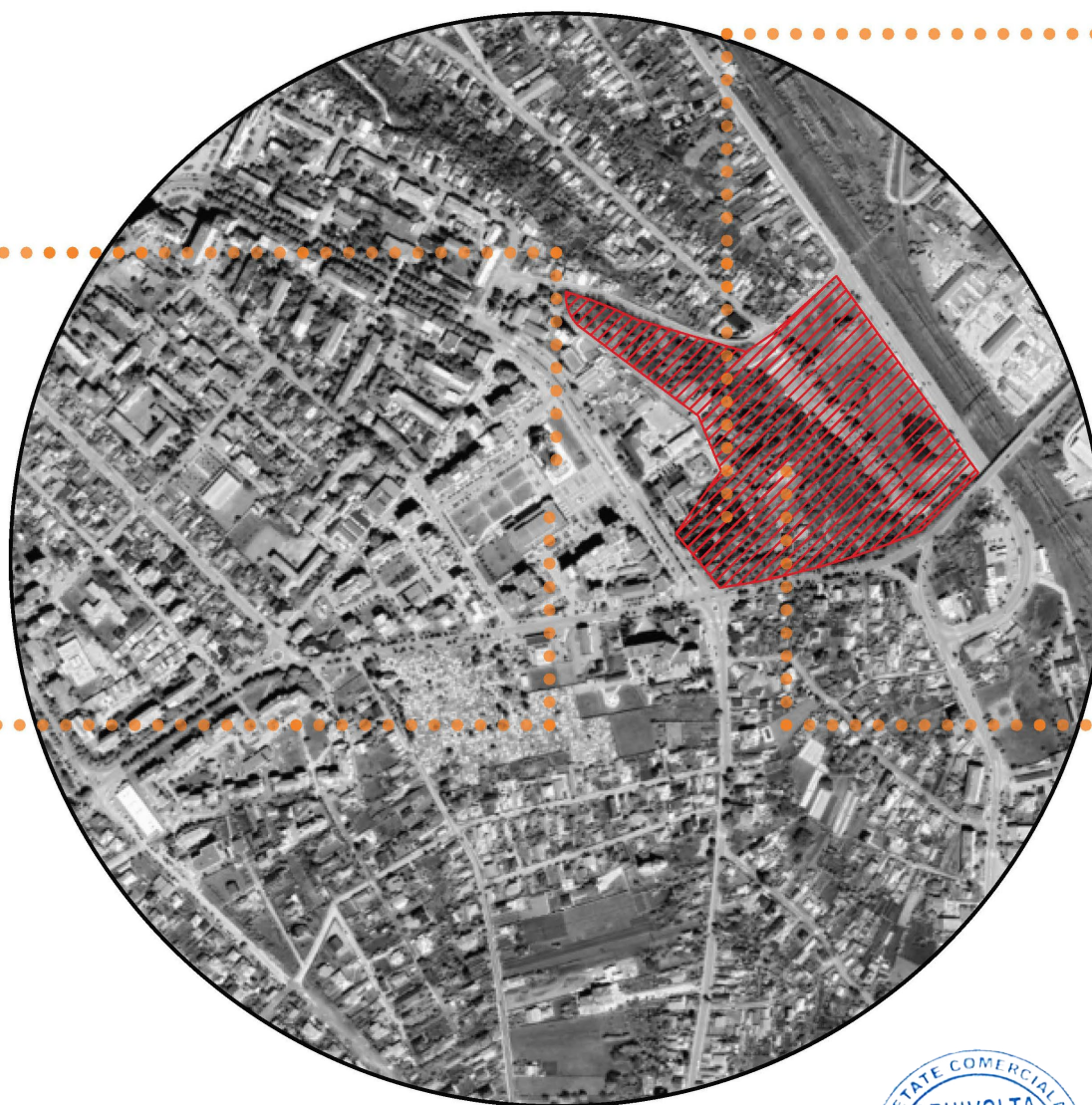
Studiu de regenerare urbană

Obiective preconizate

- Conceptul New European Bauhaus

Plus valoare

- identificarea ariilor din zona centrală care sunt insuficient valorificate;
- studierea unor soluții de **regenerare urbană** prin includerea spațiilor verzi neamenajate corespunzător și extinderea suprafețelor acestora;
- **punerea în valoare**, la potențialul lor maxim, a zonelor actualmente valorificate necorespunzător, prin studierea unor soluții de integrare în contextul urban și socio-cultural actual, având ca scop final restituirea zonelor în beneficiul **comunității locale** cu impact asupra **calității vieții**.

LEGENDĂ

- - Lacul Peștișorul și Ștrand (în stare avansată de degradare)
- - Parcul Municipal

Zonele cu cel mai mare potențial de dezvoltare urbană, actualmente neexploatate corespunzător

Se propune prin prezentul studiu punerea în valoare a acestor zone, în special zona fostului Lac Peștișorul și rezolvarea accesibilității din căile de circulație stradală conform ghidului de regenerare urbană prin incluziune socială, sustenabilitate care aduc un plus valoare comunității și viitori turiști

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

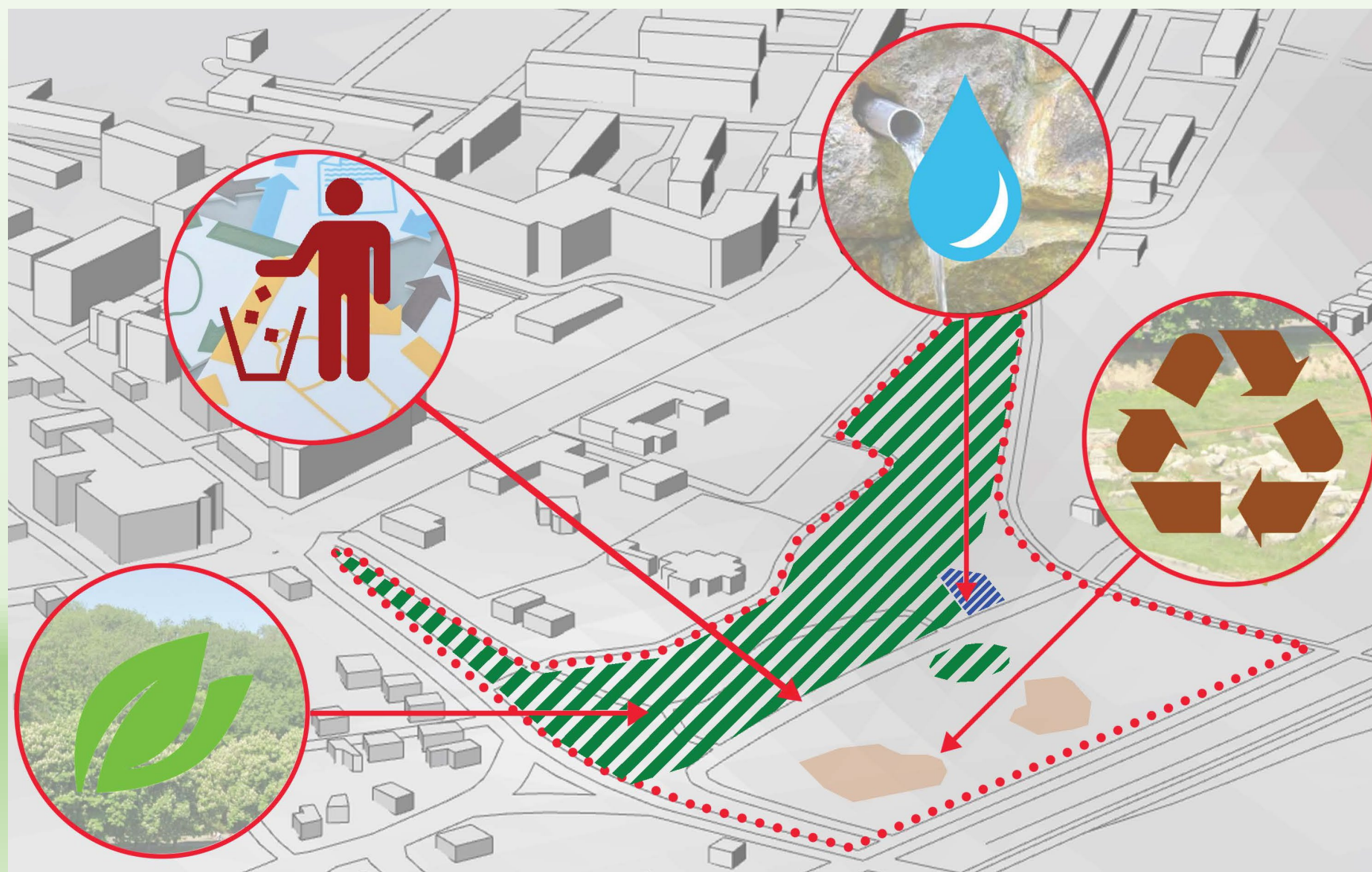
Studiu de regenerare urbană

Obiective preconizate

- Conceptul New European Bauhaus

Sustenabilitate care vizează aspecte cu caracter ecologic, economic și educativ:

- Soluțiile prezentate în studiu vor fi implementate, în cea mai mare măsură și pe cât posibil urmărind trei direcții:
 - **reciclând** materialele de construcții prezente in situ;
 - utilizând resursele umane aparținând **comunității locale**;
 - folosind materiale și tehnologii **eco-friendly**;
- Valorificarea **resurselor naturale** existente în zona studiată:
 - Zona cu vegetație arboricolă de pe versant conform cadastrului verde;
 - Izvoarele de la baza versantului conform studiului hidrogeologic. Apa provenită din această sursă actualmente se varsă în rețeaua de canalizare;

- **Utilizarea resurselor în mod responsabil**, prin conceperea unor puncte de colectare selectivă dispuse cu acces facil, dar totodată discret integrate în ansamblu;
- Sensibilizarea publicului la valorile civismului și **educarea simțului civic** prin punerea la dispoziție a amenajărilor și dotărilor concepute special pentru asigurarea bunei funcționări a spațiilor publice în condiții igienă și siguranță;
- Educarea **gustului pentru frumos**, prin intervențiile propuse, având în vedere faptul că valențele estetice sunt decodificate la nivel subtil generând starea de bine, aceasta impactând pozitiv asupra **calității vieții**;
- Conceperea de parcuri și grădini publice cu amenajări peisagistice care, prin utilizarea lor, să educe în **spirit ecologic**.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L

Primăria Municipiului Pașcani

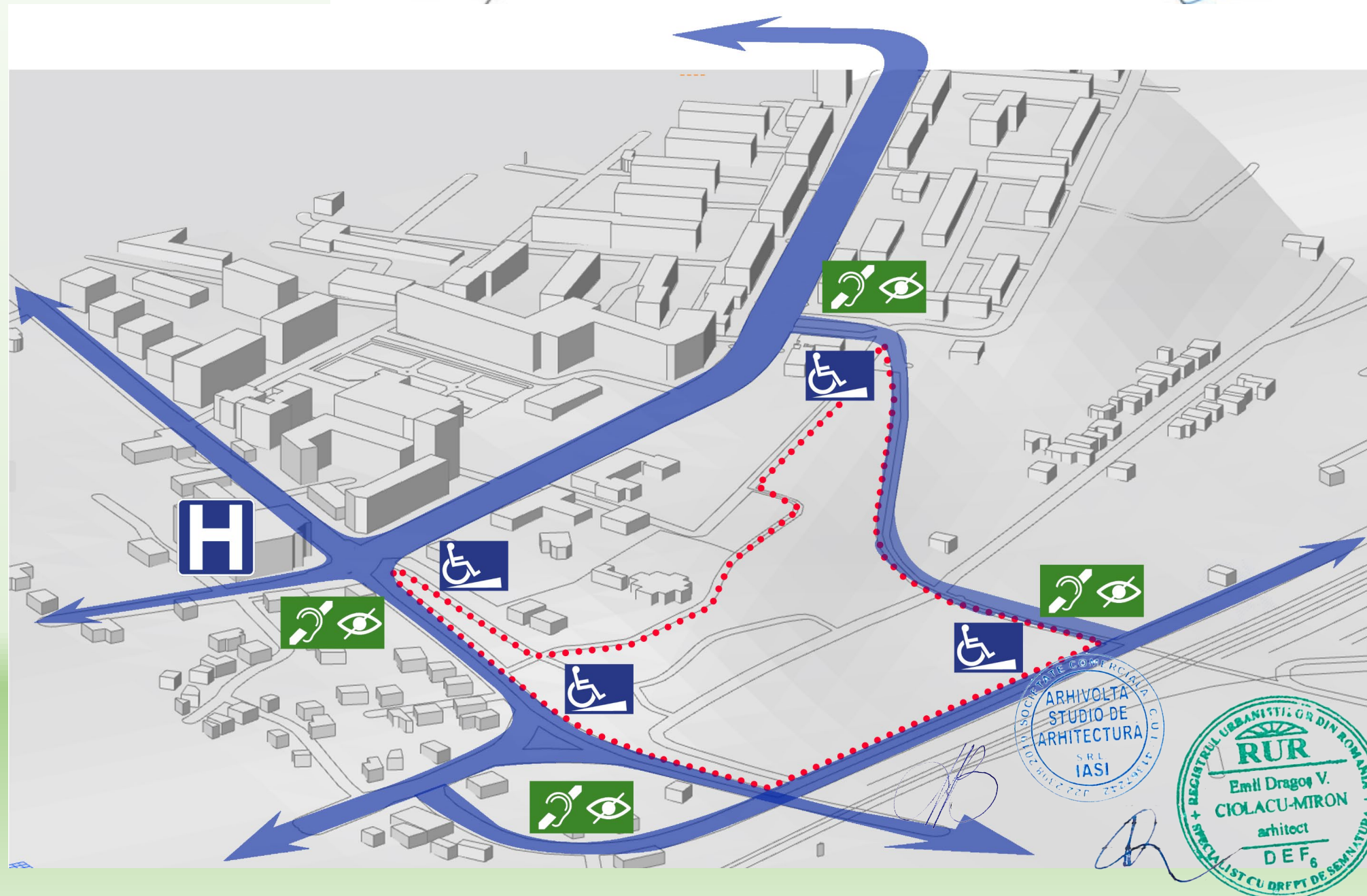
Studiu de regenerare urbană

Obiective preconizate

- Conceptul New European Bauhaus

Incluziune socială

- **incluziunea socială** prin oferirea de servicii pentru toate **categoriile de adresabilitate**, aici având în vedere familii, bătrâni, copii, tineri, persoane cu dizabilități, subcategorii sociale vulnerabile;
- valorizarea elementelor cu valențe de simbol care să contribuie la **coeziunea comunității locale** prin identificarea **locurilor de memorie** intrate în imaginarul colectiv;
- conceperea unor spații publice menite să contribuie la îmbunătățirea **sănătății populației** în scopul combaterii fenomenului de Internet Adiction Disorder, în rândul copiilor și adolescenților, prin încurajarea activităților outdoor, de recreere și petrecere a timpului liber.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Obiective preconizate

- **Mobilitate urbană**

Prezentul studiu, în vederea atingerii obiectivelor mai sus menționate, analizează totodată scenarii de **mobilitate urbană** care presupun reconfigurări ale infrastructurii rutiere și pietonale, prevederea de piste ciclabile, eliminarea barierelor arhitectonice pentru asigurarea mobilității persoanelor cu dizabilități.

Intervențiile propuse prin prezentul studiu vor avea adresabilitate atât pentru beneficiarii direcți – membrii ai comunitate locale, cât și la beneficiarii indirecti – turiști. Astfel în zona studiată avem:

- Obiective turistice:
 - Palatul familiei Cantacuzino – IS-II-m-A-04212
 - Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” – IS-II-m-A-04213
- Obiective de interes local:
 - **Ștrandul Municipal**
 - **Lacul „Peștișorul”**

Proiectul de regenerare urbană va fi implementat de către Primăria municipiului Pașcani și va avea un impact deosebit asupra atractivității și dezvoltării socio-economice a acestuia.

LEGENDĂ

- Delimitarea zonei verzi centrale cu potențial nevalorificat
- Direcții de distribuție dinspre zona verde centrală spre restul zonelor de interes ale municipiului
- Inel de distribuție radială propus

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Obiective preconizate

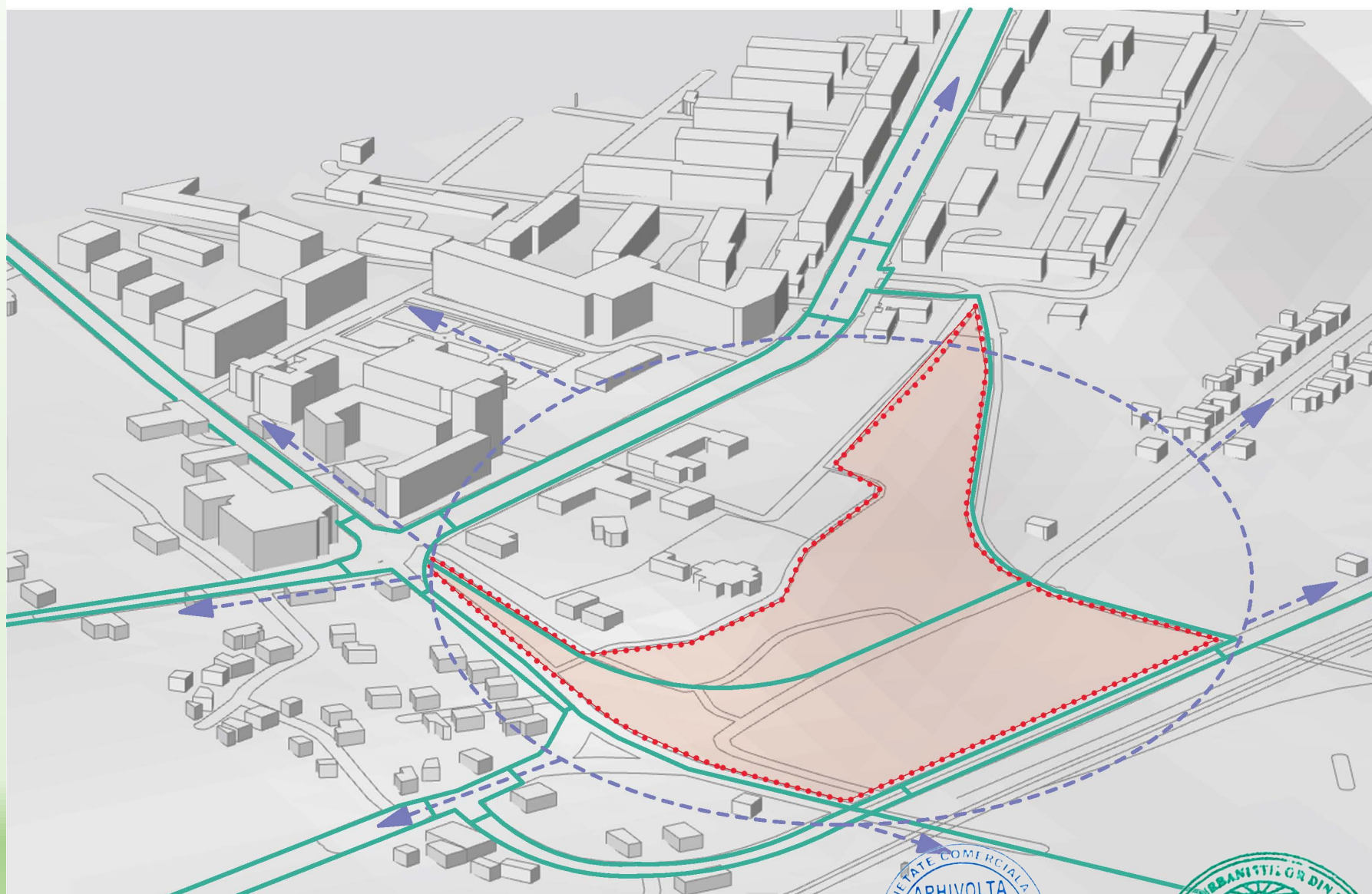
- **Mobilitate urbană**

Municipiul Pașcani și zona sa urbană funcțională trebuie să aibă în vedere reducerea emisiilor de carbon ca unul dintre obiectivele principale ale dezvoltării, fiind necesare abordări care să **încurajeze mijloacele de transport prietenoase cu mediul** și, în special, a mobilității active (mers pe jos, bicicletă). Totodată, este necesară monitorizarea și gestionarea efectelor provocate de schimbările climatice, astfel încât să se reducă impactul acestora asupra dezvoltării atât la nivel municipal, cât și la nivelul întregii zone urban funcționale. Nu în ultimul rând, serviciile de mobilitate urbană trebuie să fie echitabile și accesibile pentru toți cetățenii, urmărindu-se asigurarea unei mobilități sigure și eficiente inclusiv pentru categoriile defavorizate.

- Proiectarea de rețele de circulații pentru biciclete; conceperea într-un mod integrat a rețelelor de circulație prioritizând vehiculelor eco-friendly.
- Realizarea de facilități pentru accesibilitate cu rampe, marcaje, benzi dedicate,
- Dotări cu stații de încărcare și rasteluri

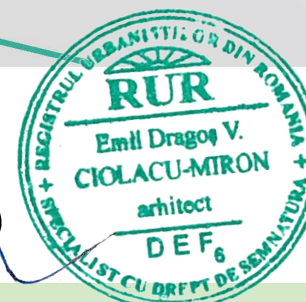
Sistem de piste pentru biciclete propus

LEGENDĂ

Inel circulații eco friendly propus
(pistă pentru: biciclete, skateboard,
trotinete, role, etc...)

rețeaua de piste pentru biciclete

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Obiective preconizate

- **Economie regională**

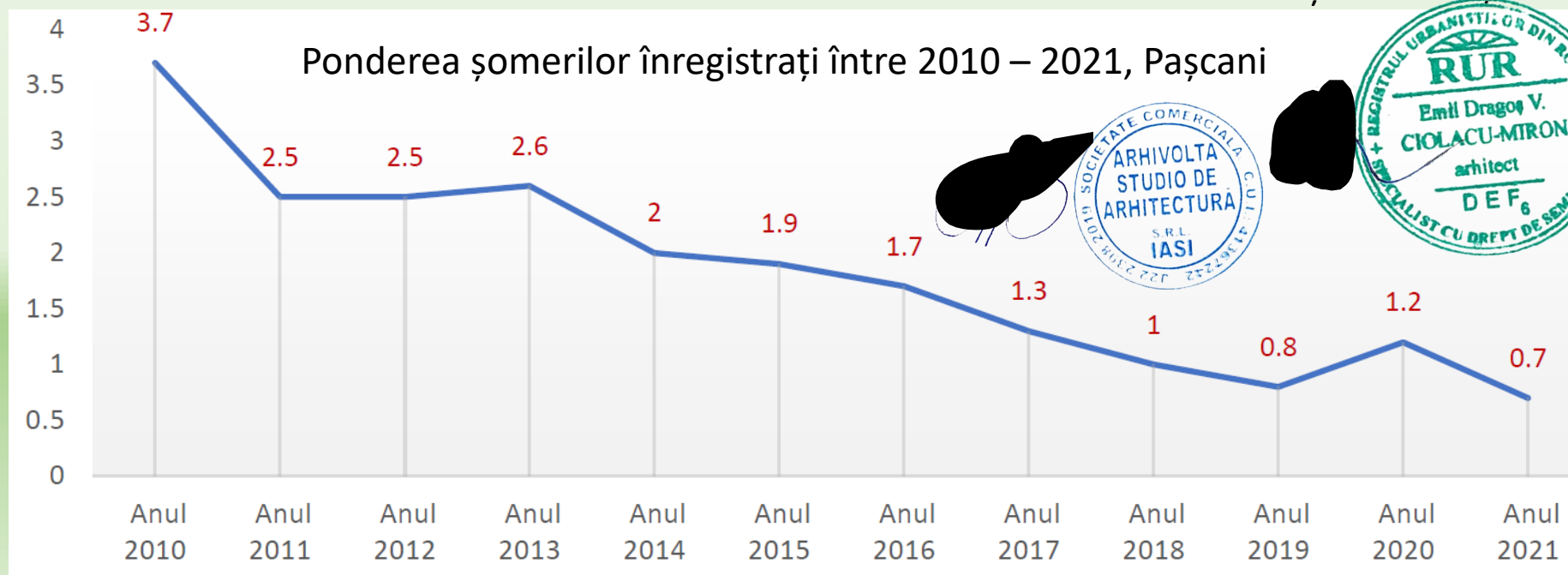
Municipiul Pașcani, prin poziționarea sa centrală în regiunea moldavă și prin proximitatea față de principalele rute de transport european devine un nucleu de interes economic regional, un punct polarizator pentru agenții economici și noile întreprinderi, având ca rezultat prosperitatea economică regională.

Totodată, concentrarea activităților economice prestate în Centrul Regional Pașcani va profita de resursele locale în ceea ce privesc forța de muncă și materiile prime, inducând scăderea ratei de șomaj și valorificând bunurile locale neexploatate.

Conform SIDU Pașcani, la sfârșitul anului 2021, în municipiul Pașcani se regăseau un număr 2795, adică aproximativ 3.57% din totalul de agenți economici din județ, iar cei mai importanți agenți economici din municipiul Pașcani în ceea ce privește numărul de angajați erau: HOLMBERGS SAFETY SYSTEM și KOSAROM SA cu 569, respectiv 525 de angajați.

Ilustrație Nod Pașcani

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Amenajarea spațiilor verzi

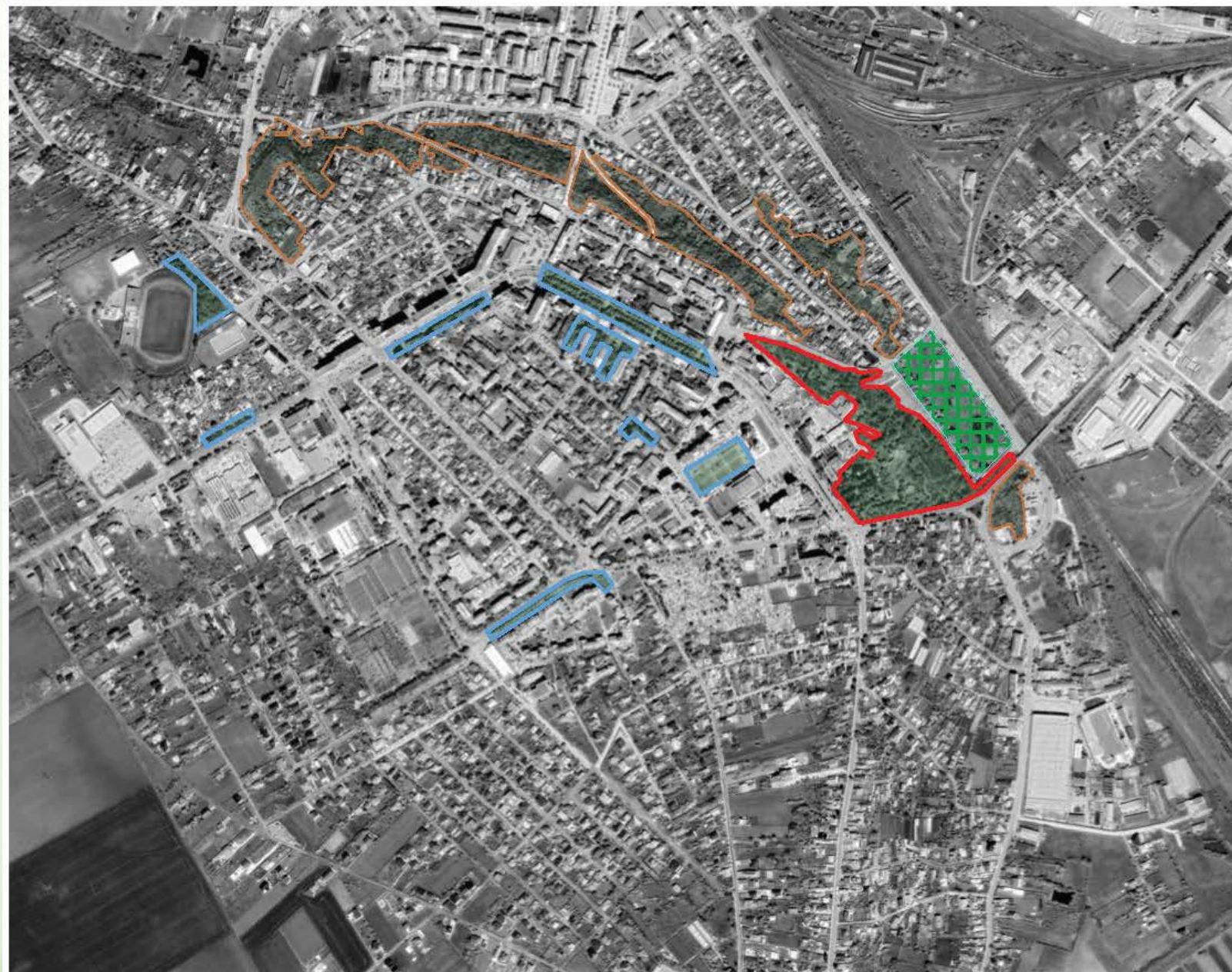
Prin prezentul studiu se urmăresc următoarele aspecte în vederea regenerării urbane:

□ amenajarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea de spații publice: pietonizare, **zone pietonale, spații de joacă**;

□ amenajare, reabilitare, modernizare, **extindere de parcuri, scuaruri**, grădini publice, alte zone cu spații verzi, pergole, alei (inclusiv **mobiliu urban**), monumentelor de for public, inclusiv dotare cu mobilier urban, **iluminat inteligent**, etc.;

- crearea, amenajarea, reabilitarea, extinderea, modernizarea infrastructurii specifice activităților de **recreere pe lacuri**, râuri, plaje, faleze și zone perimetrice (inclusiv cu piste de alegare și ciclism);
- adaptarea obiectivelor de **patrimoniu cultural** pentru găzduirea de evenimente, activități cultural-creative;
- construirea, extinderea, modernizarea, reabilitarea, dotarea clădirilor cu funcții culturale, **centrelor culturale**, parcurilor educativ-stiințifice;
- construcția, reabilitarea, modernizarea parcuri de aventuri;
- dezvoltarea **infrastructurii de acces pietonală și ciclabilă**, către obiectivele culturale sau turistice din municipiu.

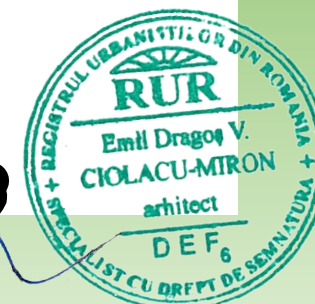
Zone verzi ale Municipiului Pașcani

LEGENDĂ

- Lacul Peștișorul (în stare avansată de degradare)
- Zonă împădurită, Parcul Municipal Pașcani

- Zone verzi private
- Aliniamente la frontul stradal verzi și zone verzi comune

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

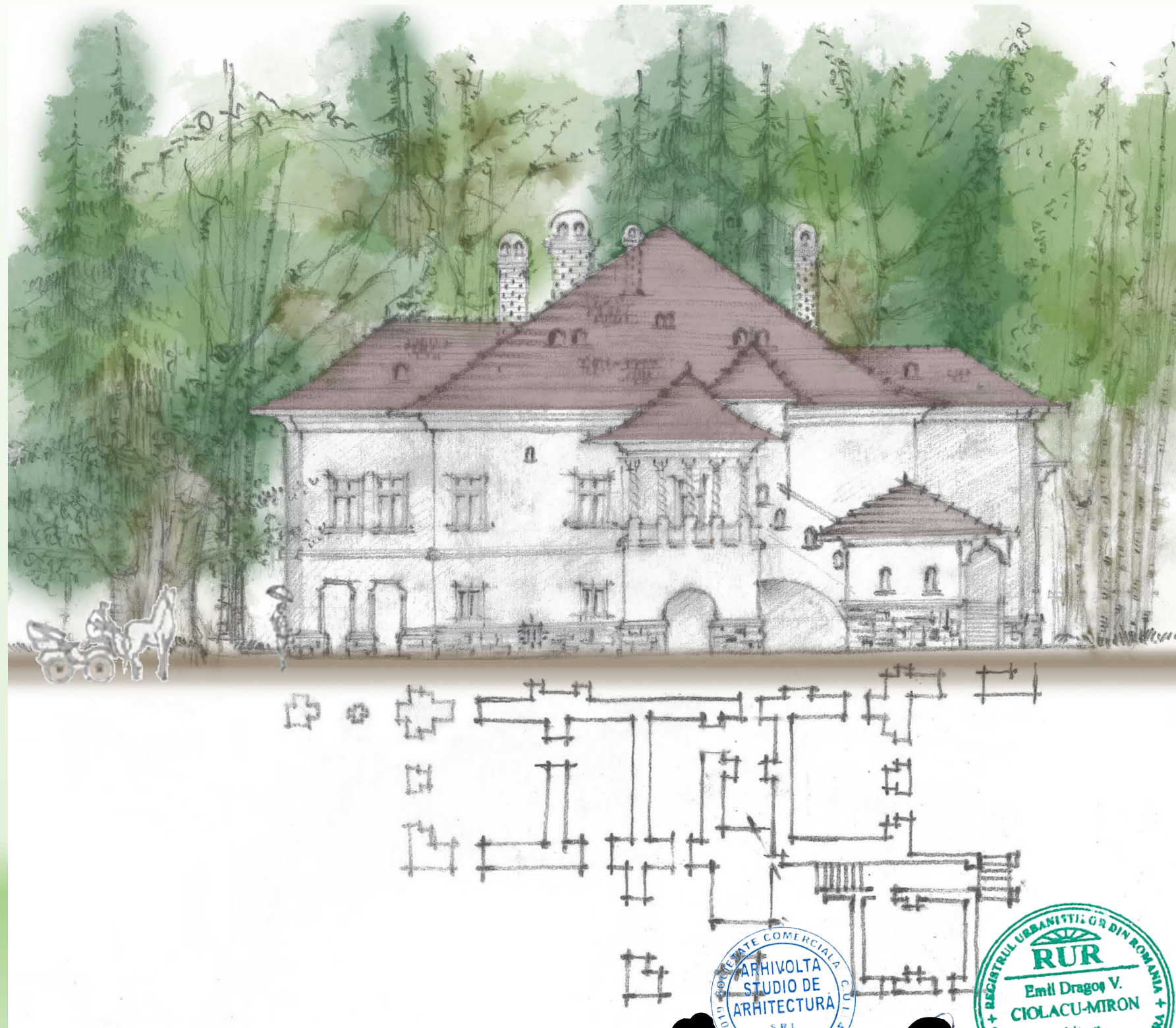
Descrierea măsurilor

- Amenajarea spațiilor verzi

Parcul Municipal

Conform chestionarului din cardul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană perspectiva generală asupra condițiilor spațiilor verzi este în general nesatisfăcătoare, făcându-se referire la lipsa de întreținere și toaletarea necorespunzătoare a copacilor din Parcul Municipal.

Toaletarea și replantarea după caz a suprafețelor verzi din centru și punerea în valoare a elementelor de patrimoniu prin conturarea unor conuri de vizibilitate către monumentele istorice adiacente zonelor verzi

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

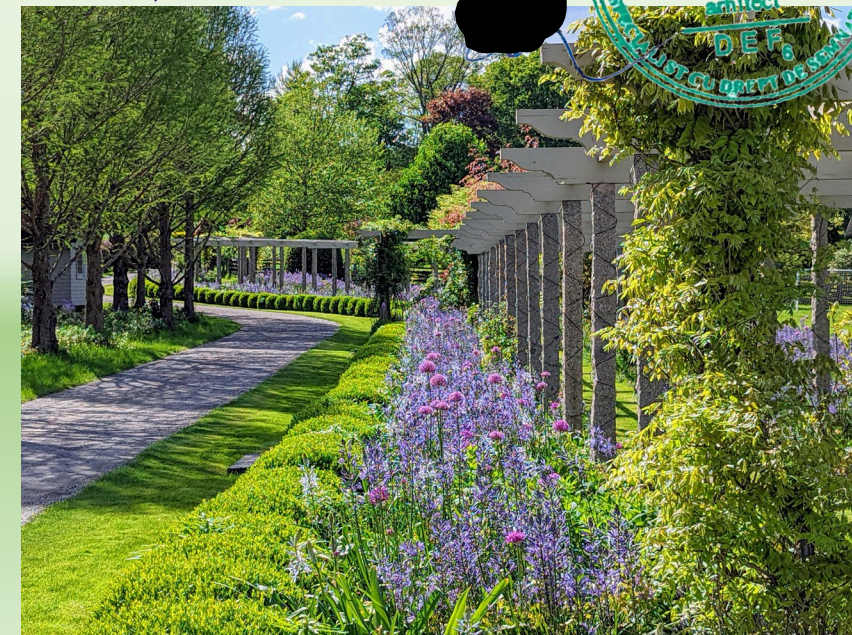
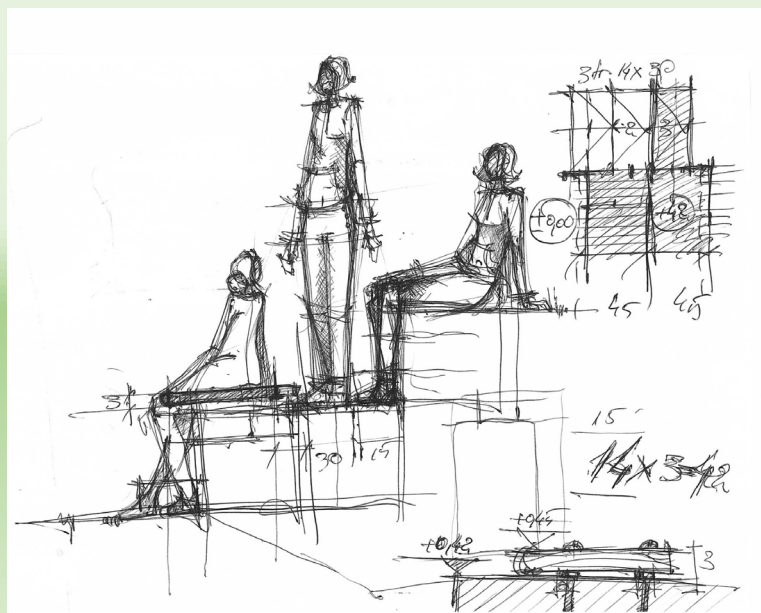
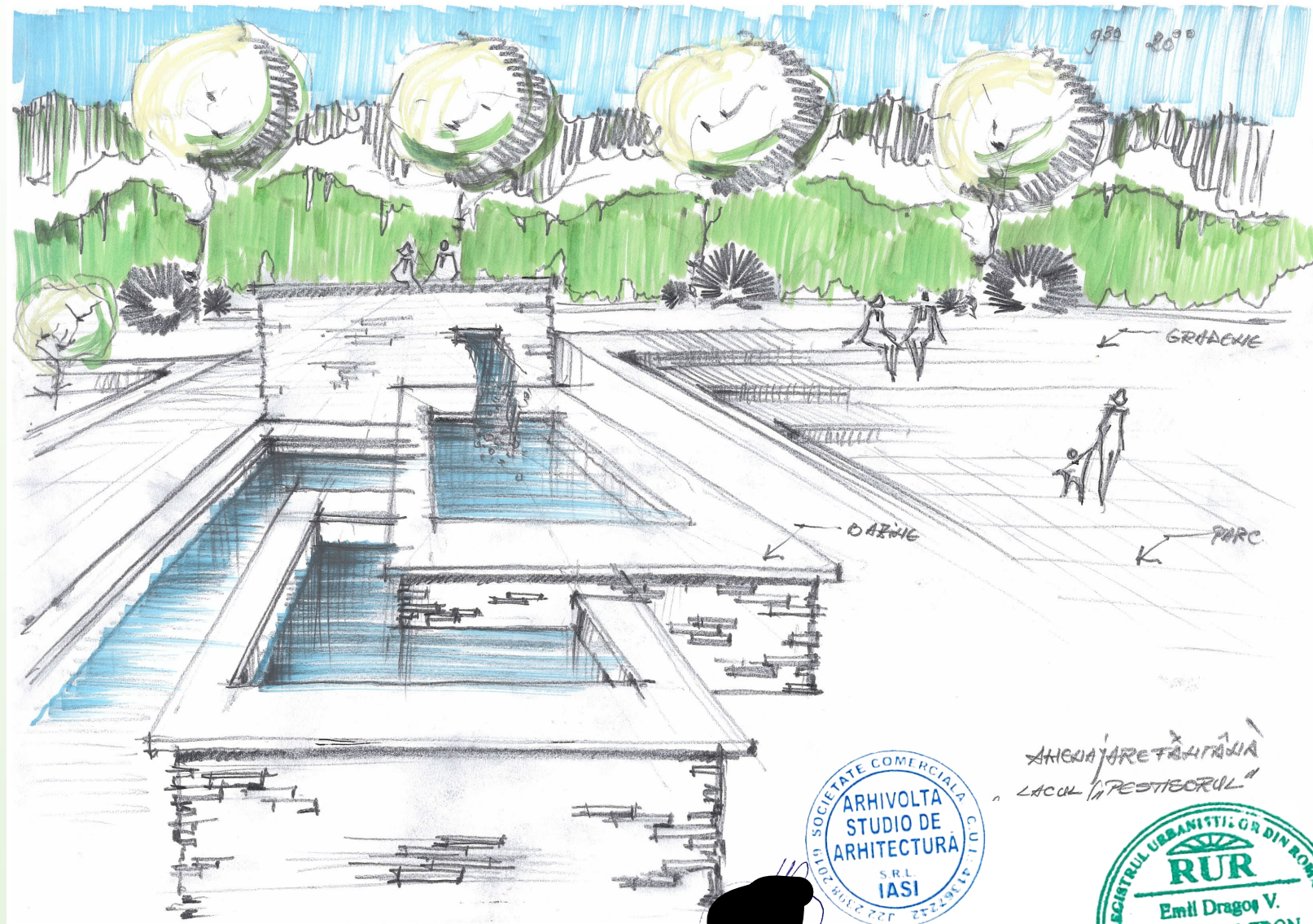
Descrierea măsurilor

- Amenajarea spațiilor verzi

Amenajarea zonei de agrement Lacul Peștișorul

Prin HCL din data de 31 martie 2014, Primăria Municipiului Pașcani a aprobat **consolidarea malului vestic al lacului Peștișorul**, ca investiție conexasă a proiectului “Amenajare parc în municipiul Pașcani, județul Iași”. În continuarea lucrărilor de reabilitare realizate anterior, în anul 2020, prin HCL, primăria a aprobat finanțarea unui studiu de fezabilitate în vederea reabilitării și înființării unei zone **agrement Lac Peștișorul**.

Prin urmare, Primăria Pașcani propune amenajarea și revitalizarea lacului Peștișorul în vederea integrării monumentelor și ansamblurilor arhitecturale în viața socială și economică și transformării lor în factori activi ai vieții contemporane, prin preluarea sau păstrarea în continuare a unor funcții de locuire, comerț și cultură.

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

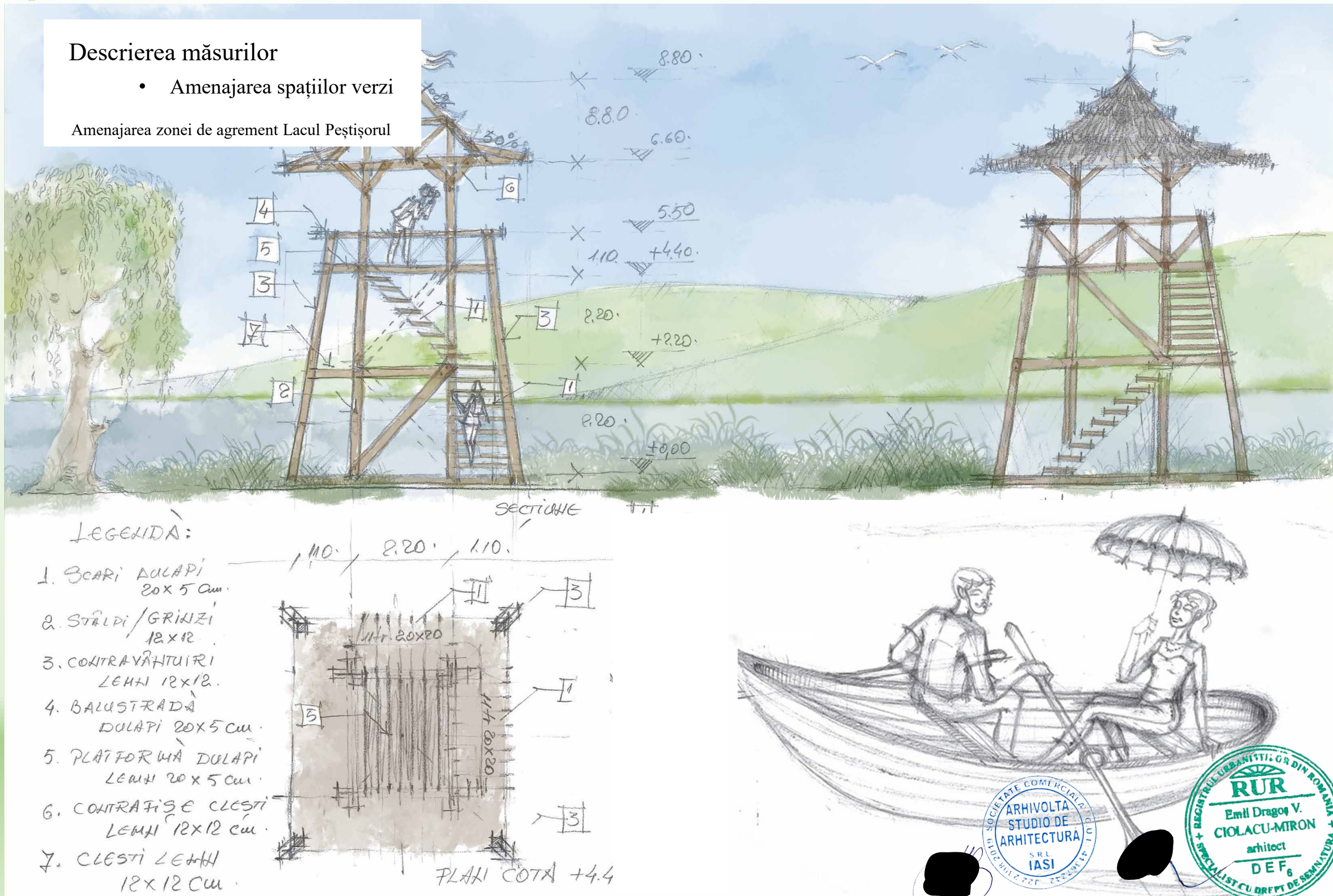
Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Amenajarea spațiilor verzi

Amenajarea zonei de agrement Lacul Peștișorul

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

Sistemul de străzi
Municipiul Pașcani:

Situație propusă:

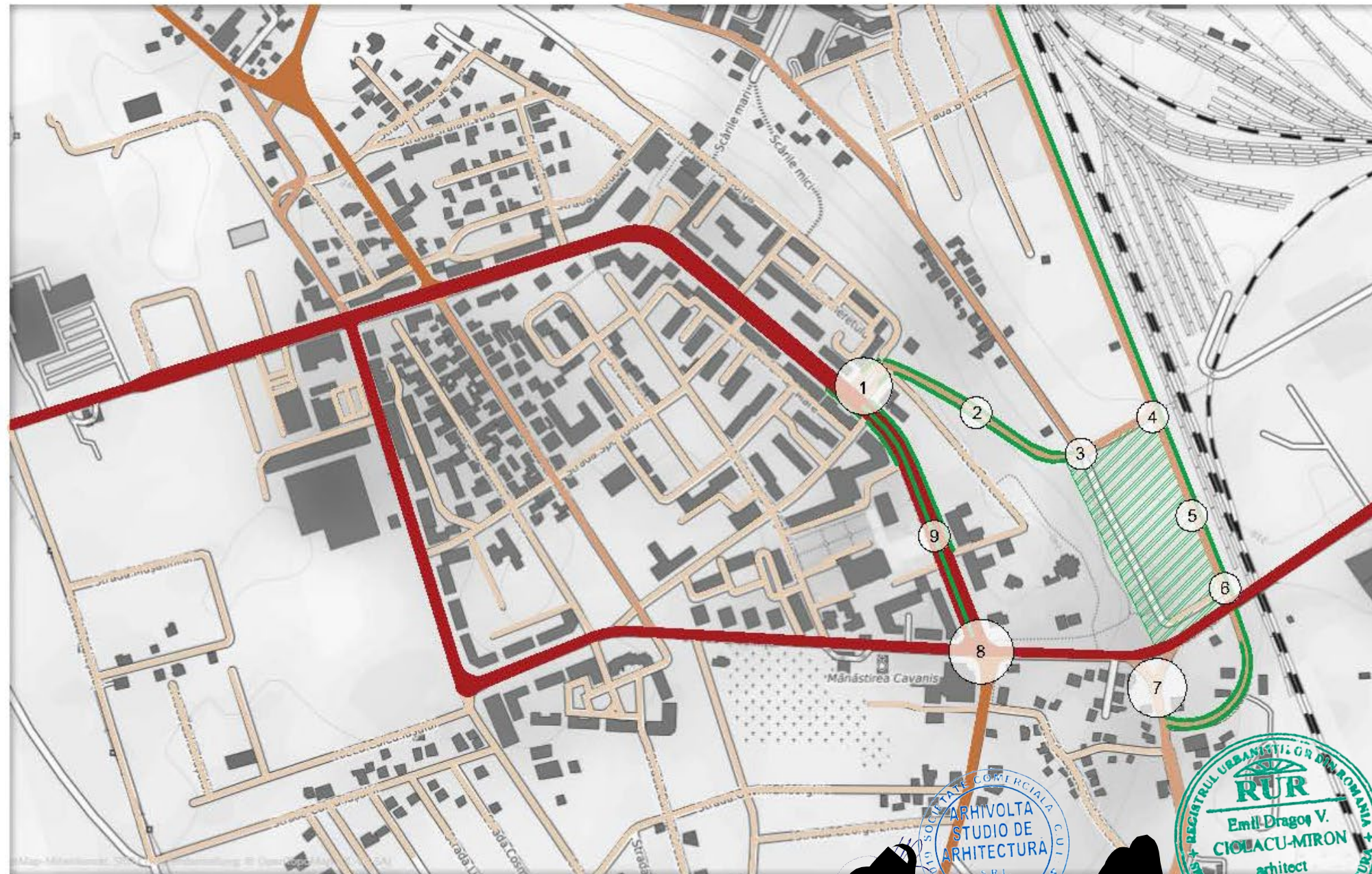
- Stradă Categoria II - magistrală
- Stradă categoria III - colectoare
- Stradă categoria IV - locală
- Cale ferată

Intersecții reconfigurate

Arie propusă spre regenerare urbană

Trotuare verzi propuse

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

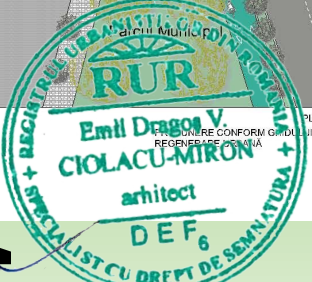
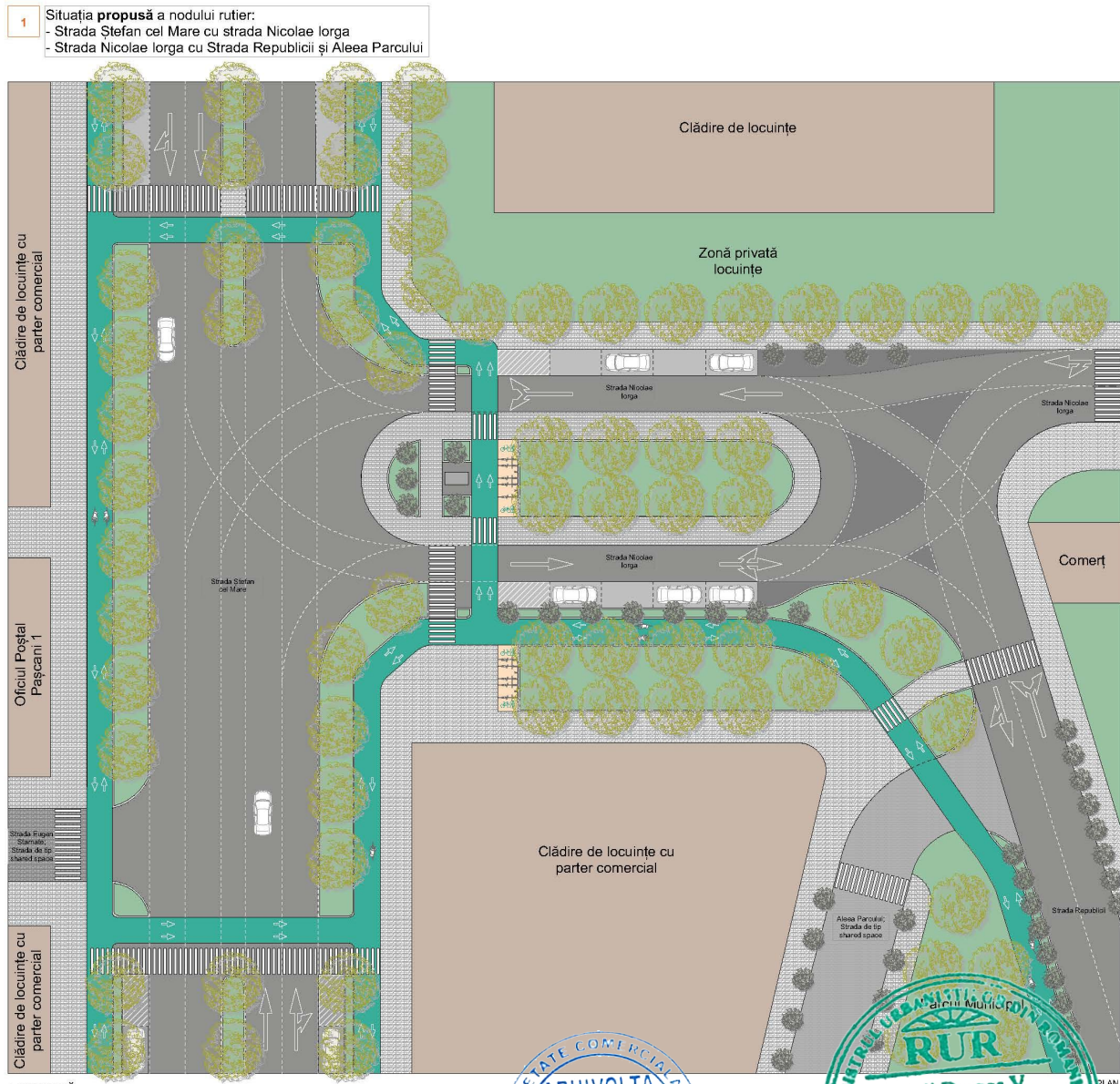
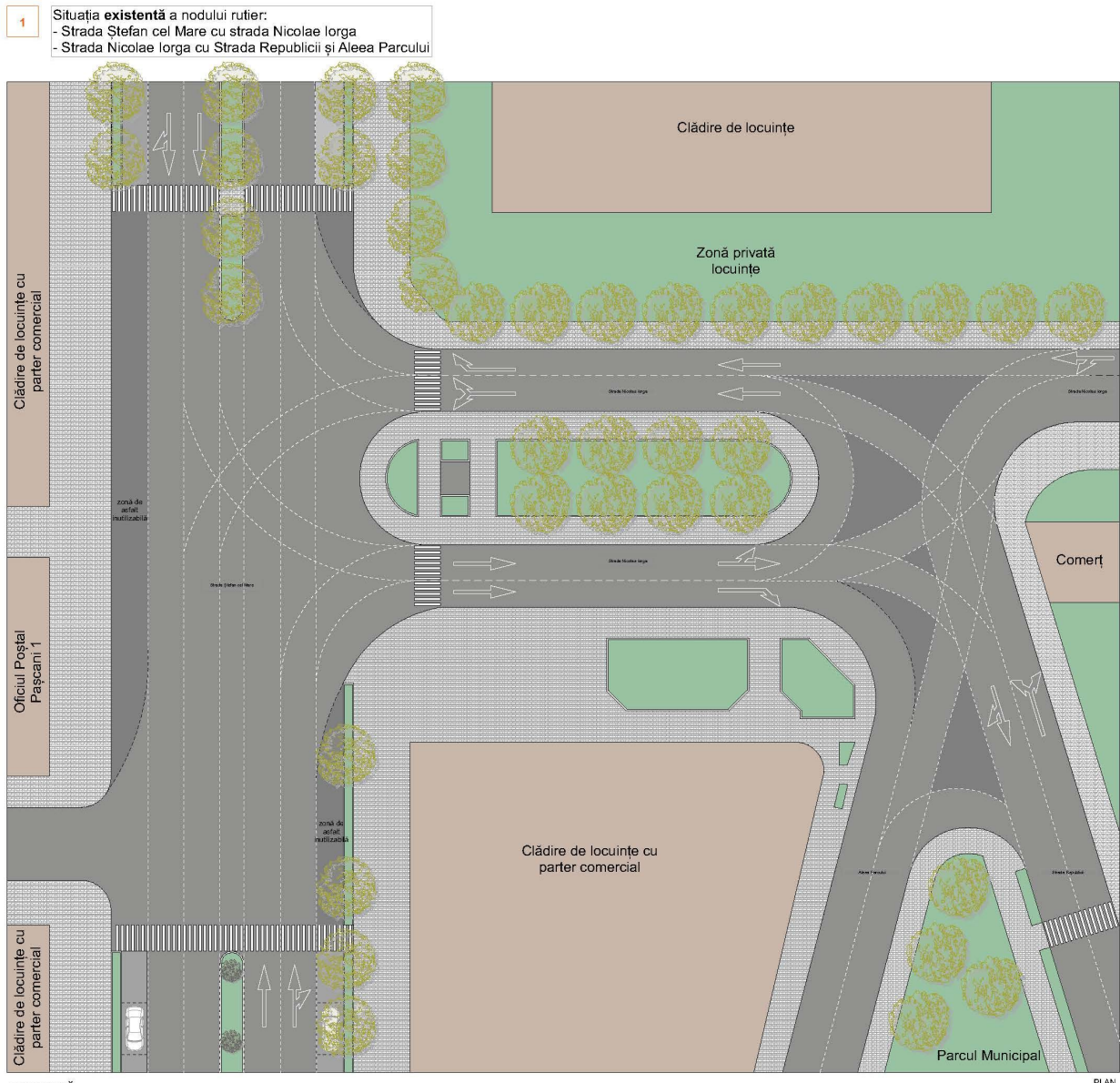
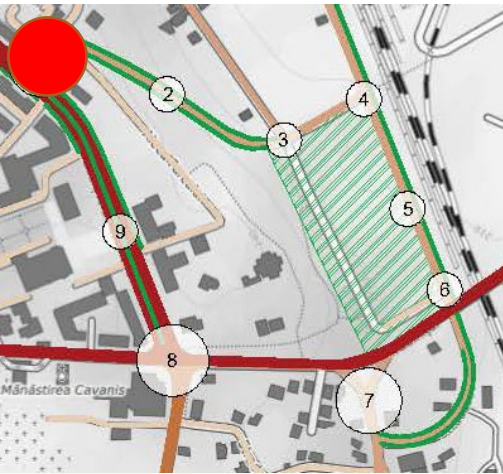
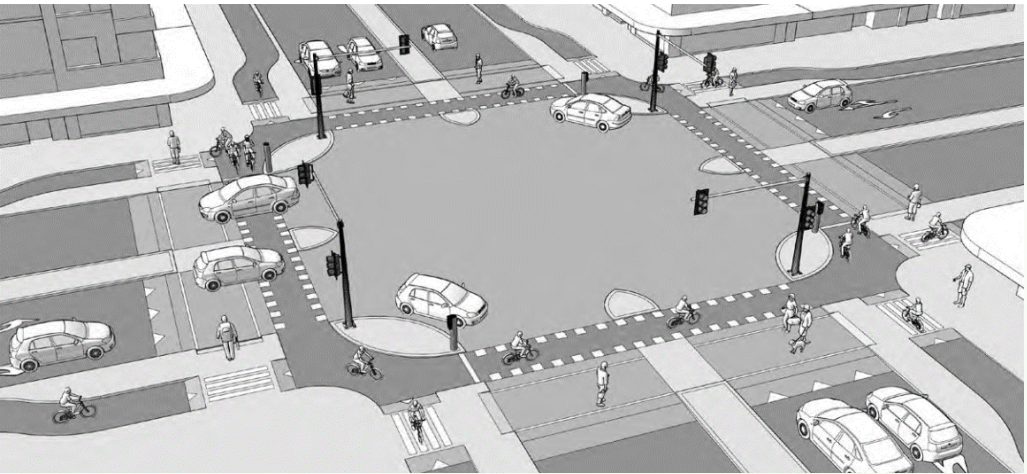

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

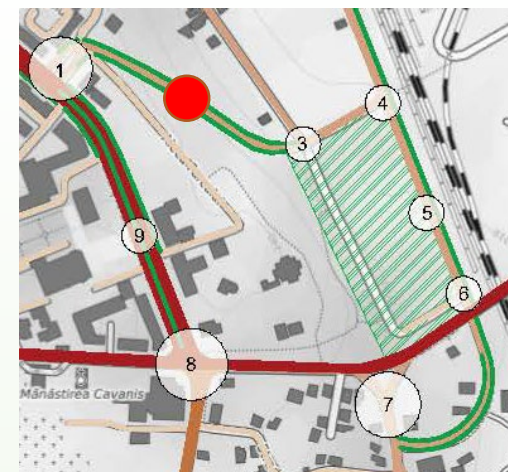
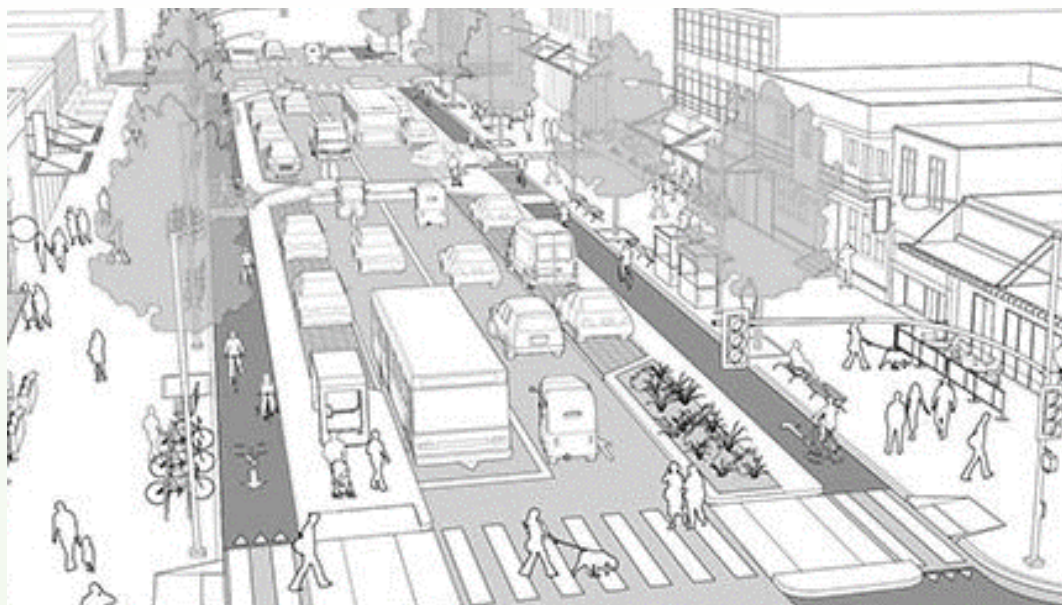

Diagram illustrating the layout of a road section, showing dimensions and labels for various areas:

- Dimensions (m):** 210, 100, 350, 350, 290. Total width: 1,300.
- Labels:**
 - Trotuar degradat (Degraded sidewalk)
 - Tampon verde cu lipsă de vegetație (Green buffer with lack of vegetation)
 - Bandă auto (Car lane)
 - Bandă auto (Car lane)
 - Trotuar degradat (Degraded sidewalk)
 - Zonă privată locuințe (Private residential zone)
- Visual Elements:**
 - Top-down view of a car in the left car lane.
 - Top-down view of a car in the right car lane.
 - White arrows indicating traffic flow: straight ahead in the left lane, and straight ahead and right turn in the right lane.
 - Brick pattern for sidewalks.
 - Green color for the buffer zone.
 - Grey color for the car lanes.
 - Diagonal hatching for the private residential zone.

Diagram illustrating the layout of a 1,300m wide urban section, divided into various zones and their widths:

- Parcul Municipal** (Municipal Park): 60m wide.
- Replantarea spațiului verde** (Green Space Replanting): 250m wide.
- Bandă auto** (Car Lane): 350m wide.
- Bandă auto** (Car Lane): 350m wide.
- spațiu verde** (Green Space): 290m wide.
- Trotuar** (Sidewalk): 290m wide.
- Zonă privată locuie** (Private Living Zone): 290m wide.

The diagram also shows a cross-section of the urban environment with a central road, sidewalks, and green spaces. The road is divided into a central lane for cars and a side lane for bicycles. The sidewalks are marked with arrows indicating pedestrian flow. The green spaces are marked with trees and a path for a person walking a dog. The private living zone is marked with a brick wall and a path for a person walking a dog.

Primăria Municipiului Pașcani

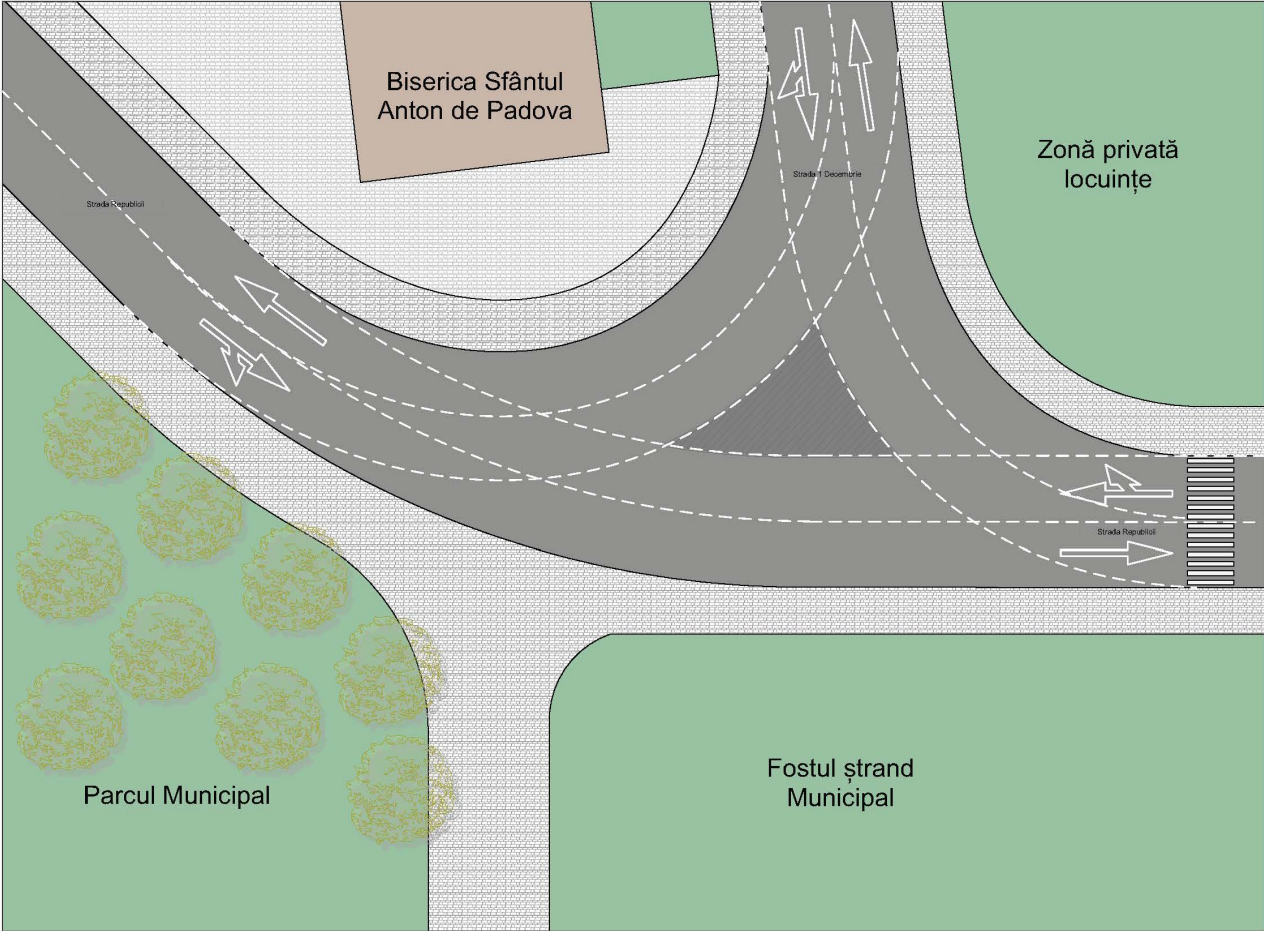
Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

3 Situația **existentă** a nodului rutier:
- Strada Republicii cu Strada 1 Decembrie

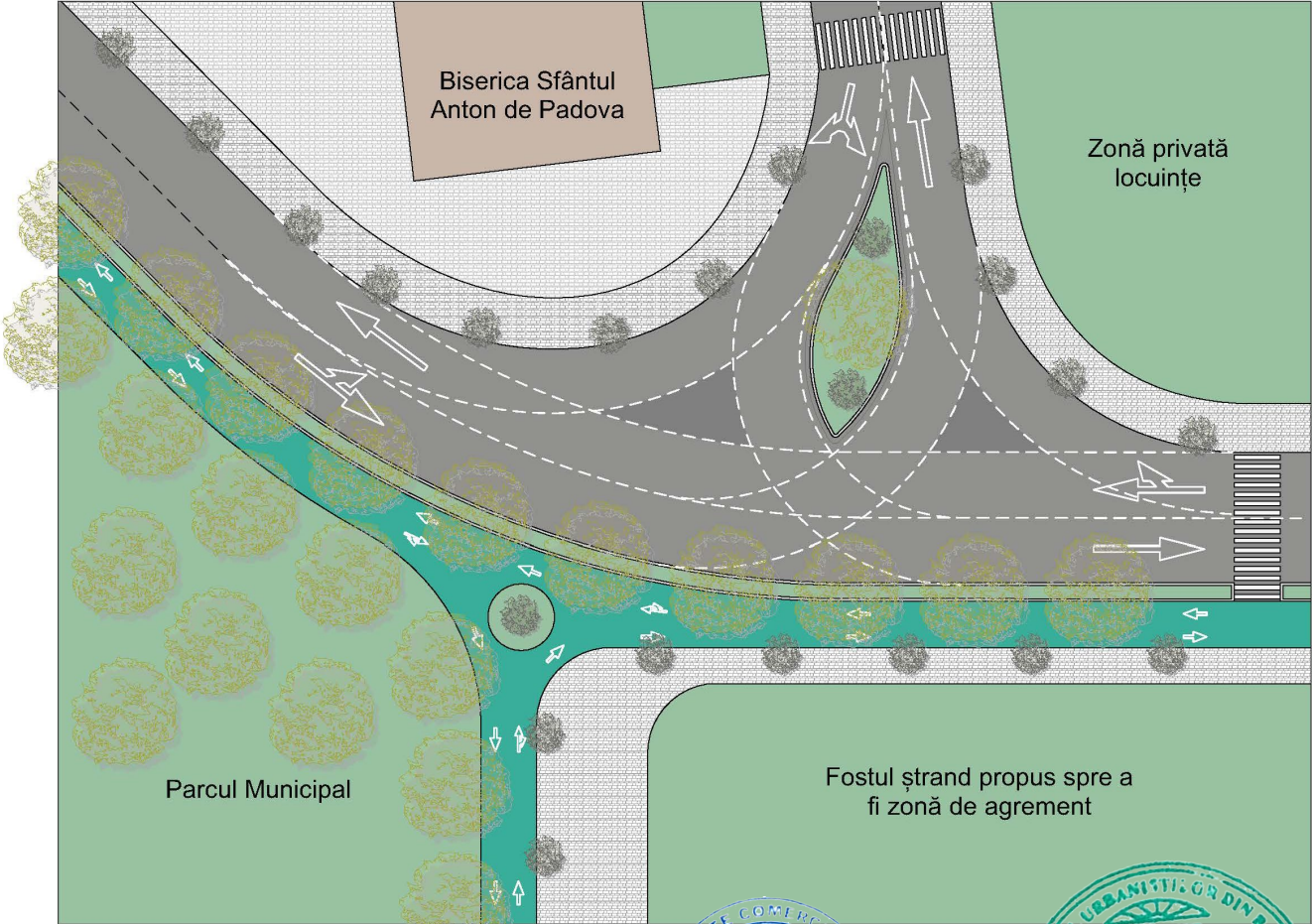

LEGENDĂ

- Spații verzi
- Trotuar pietonal
- Circulații auto

PLAN

3 Situația **propusă** a nodului rutier:
- Strada Republicii cu Strada 1 Decembrie

LEGENDĂ

- Spații verzi
- Bandă pentru biciclete
- Trotuar pietonal
- Circulații auto

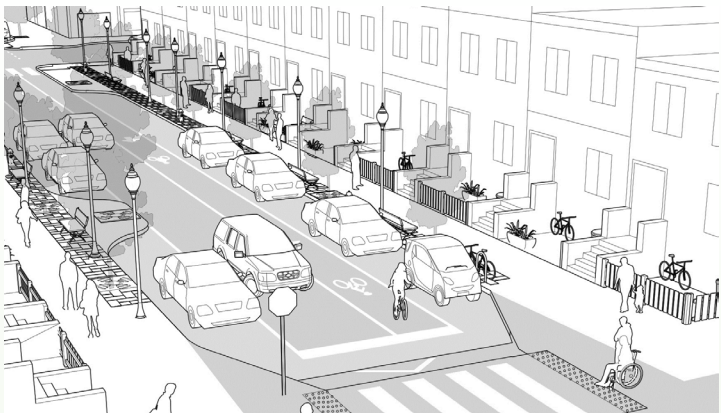

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

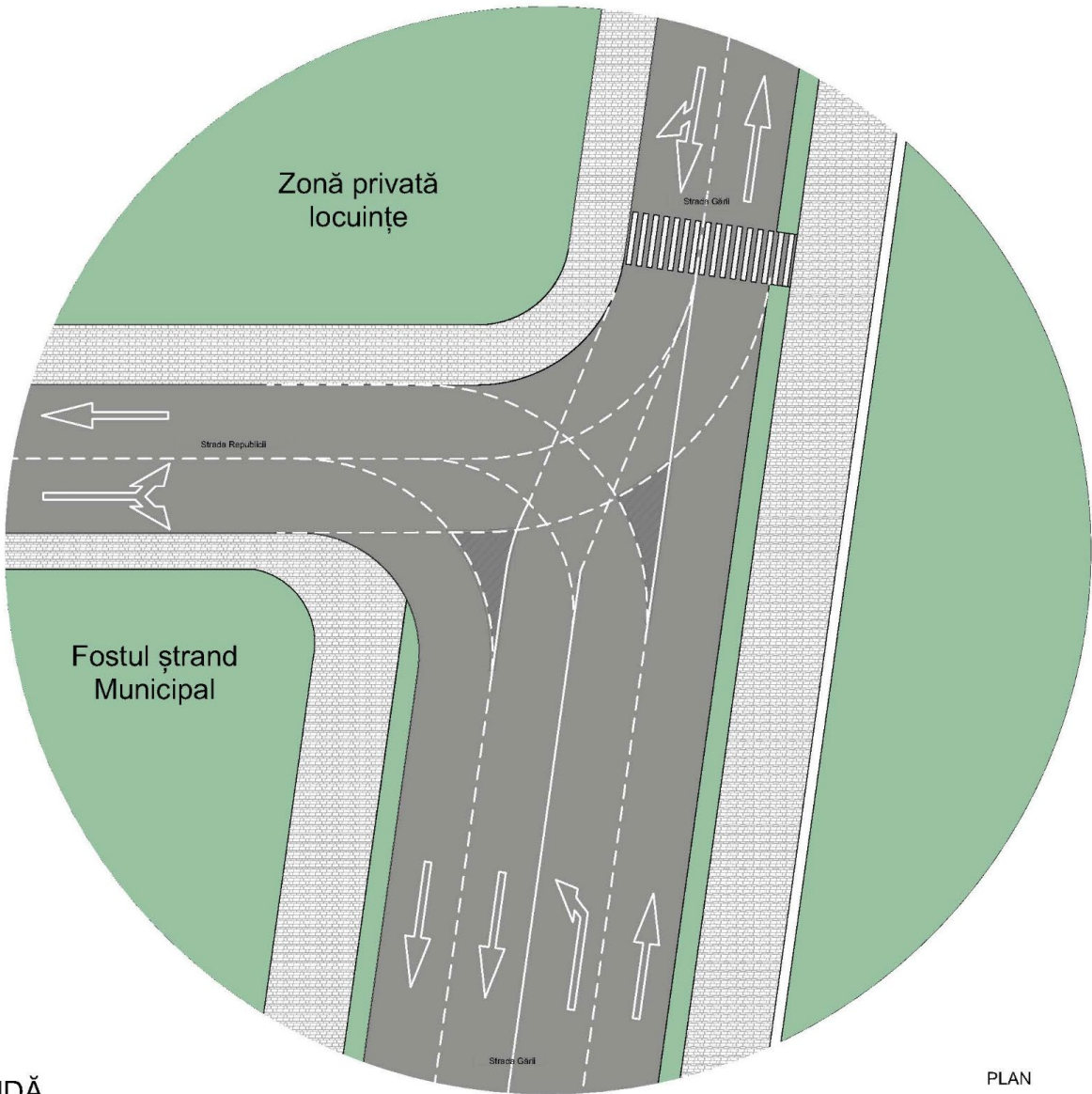
Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

4

Situația **existentă** a nodului rutier:
- Strada Republicii cu Strada Gării

LEGENDĂ

 Spații verzi

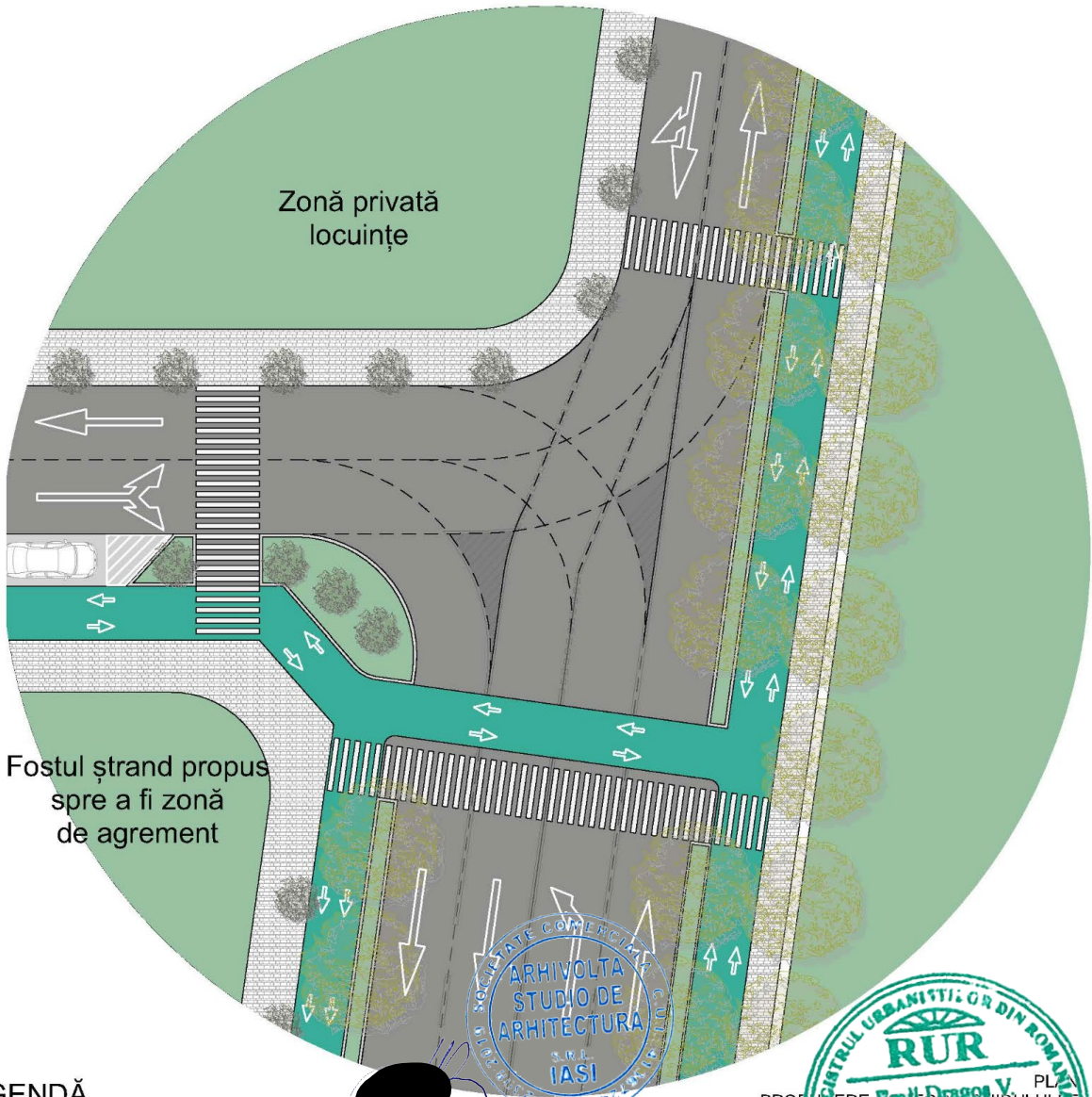
 Trotuar pietonal

Circulații auto

PLAN

4

Situația **propusă** a nodului rutier:
- Strada Republicii cu Strada Gării

LEGENDĂ

- Spații verzi
- Bandă pentru biciclete
- Trotuar pietonal

 Circulații auto
 Parcări auto / moto
 Parcări interzise

PROF. UNIVERSEI EMIL BREGHEL
REGISTRARE PUBLICA DE
CIOLOACU-MIRON
arhitect
DEF 6
SPECIALIST CU DREPT DE SEMNATURA

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L

Primăria Municipiului Pașcani

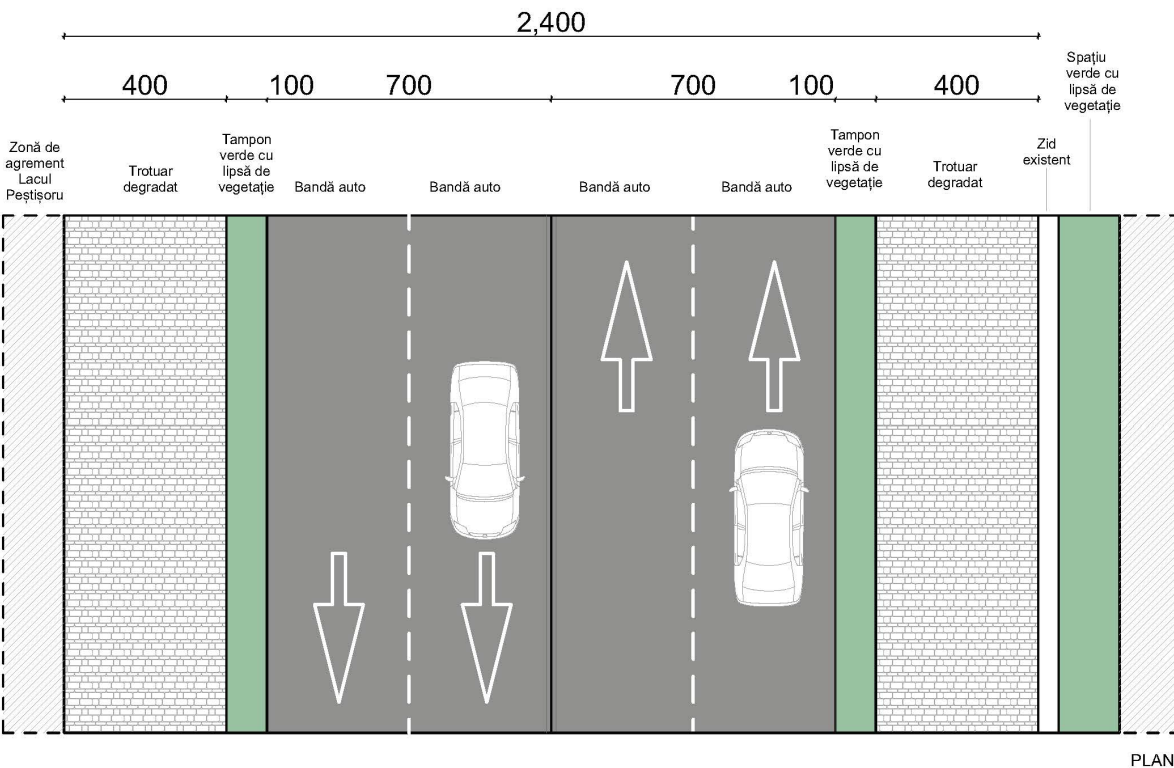
Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

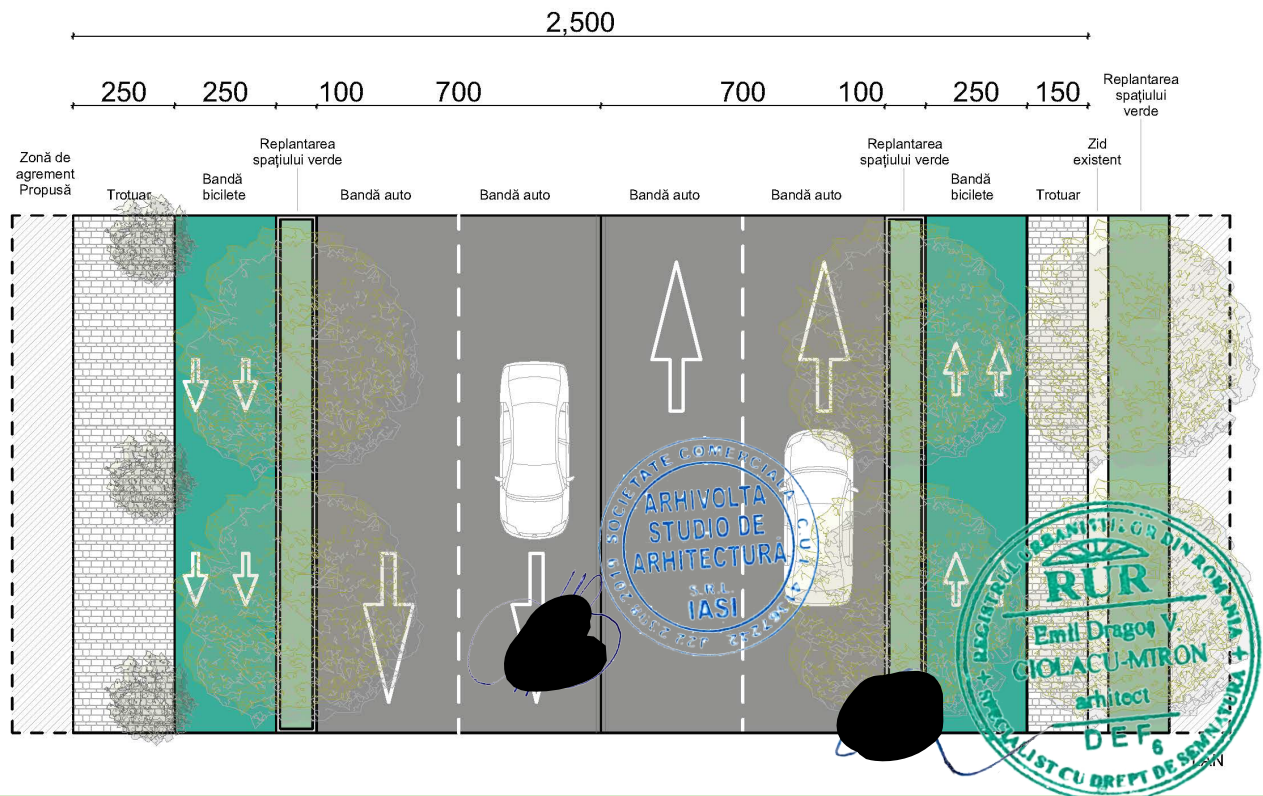

5 Strada Gării, Categoria II - de legătură
Plan - Situație **existentă**

PLAN

5 Strada Gării, Categoria II - de legătură
Plan - Situație **propusă**
Conform normelor tehnice existente aflate în vigoare și conform ghidului de regenerare urbană

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

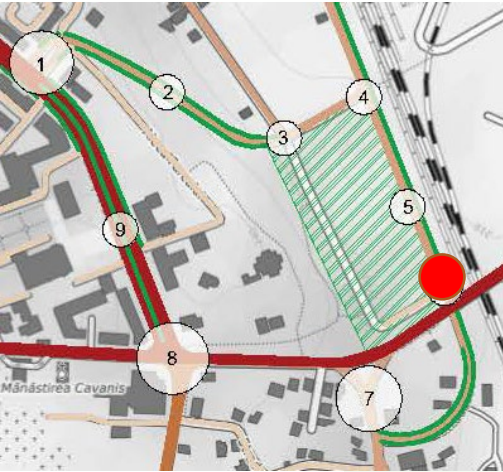

Primăria Municipiului Pașcani

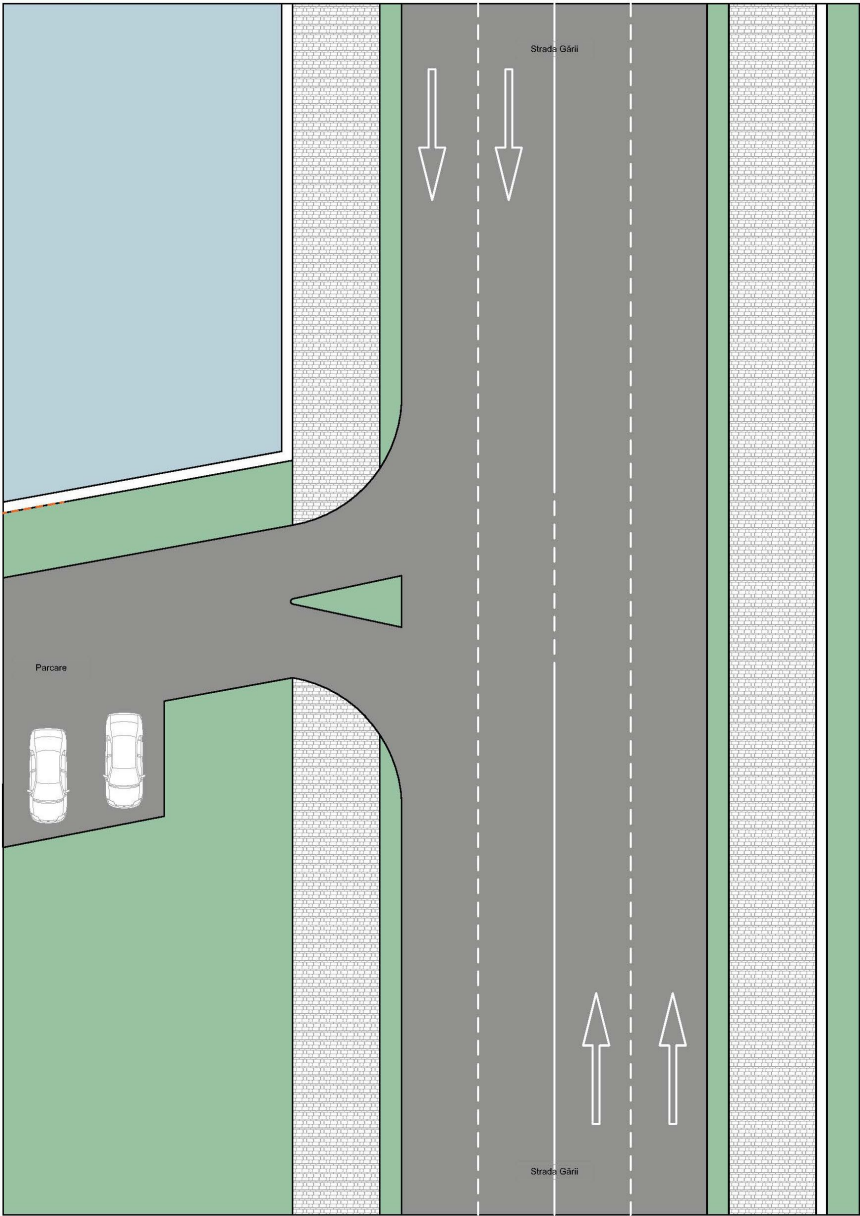
Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

6 Situația **existentă** a nodului rutier:
- Strada Gării și accesul la parcarea fostului ștrand Municipal

LEGENDĂ

Spații verzi	Circulații auto
Trotuar pietonal	ziduri de sprijin h:50cm

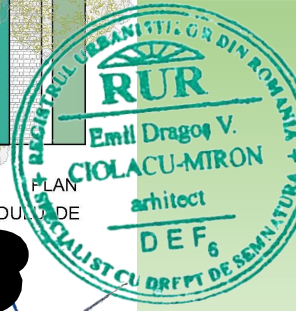
PLAN

6 Situația **propusă** a nodului rutier:
- Strada Gării și accesul la zona de agrement propusă

LEGENDĂ

Spații verzi	Trotuar pietonal	Parcări auto / moto
Bandă pentru biciclete	Circulații auto	

PROPOUNERE CONFORM GHIDULUI DE REGENERARE URBANĂ

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

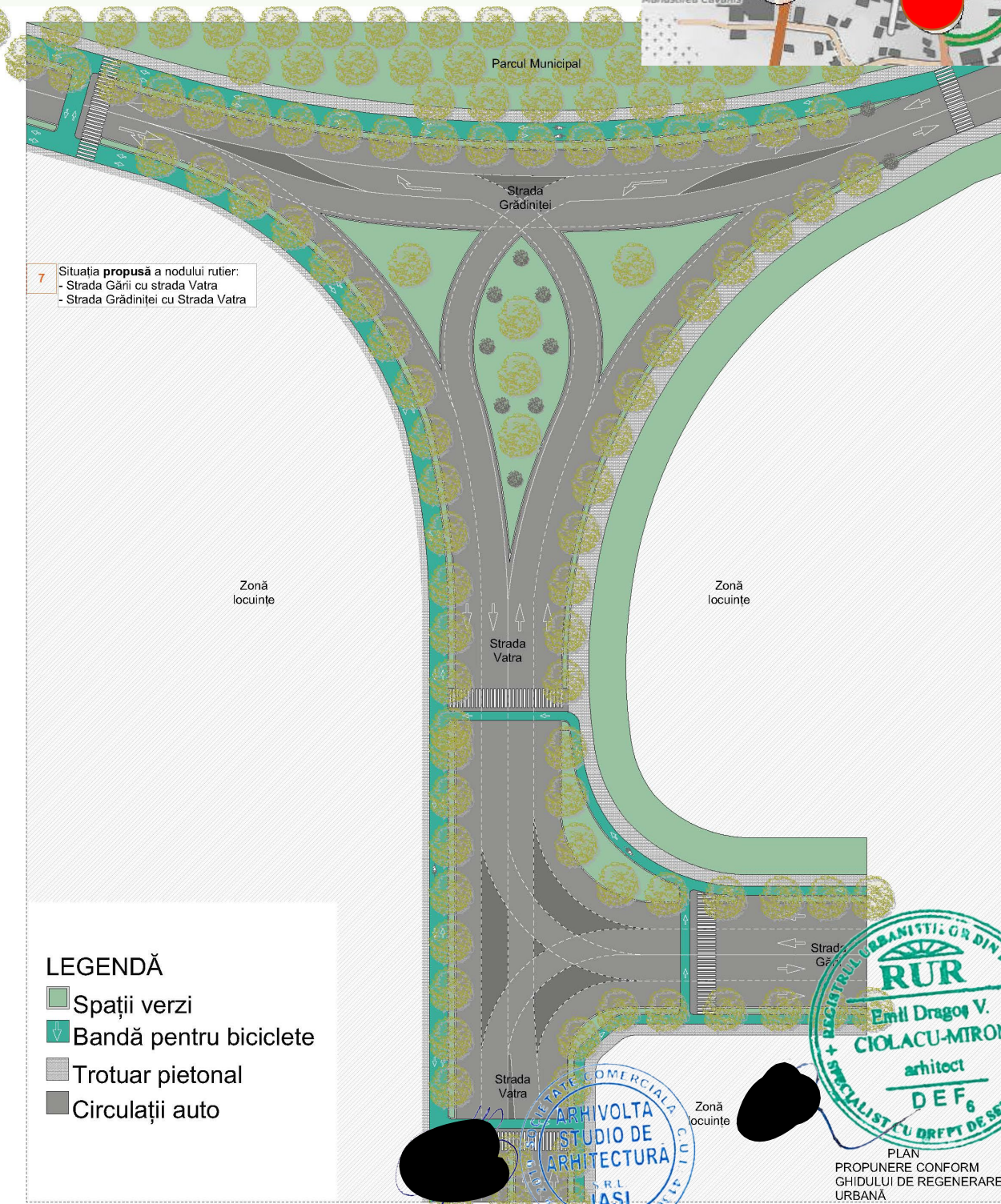
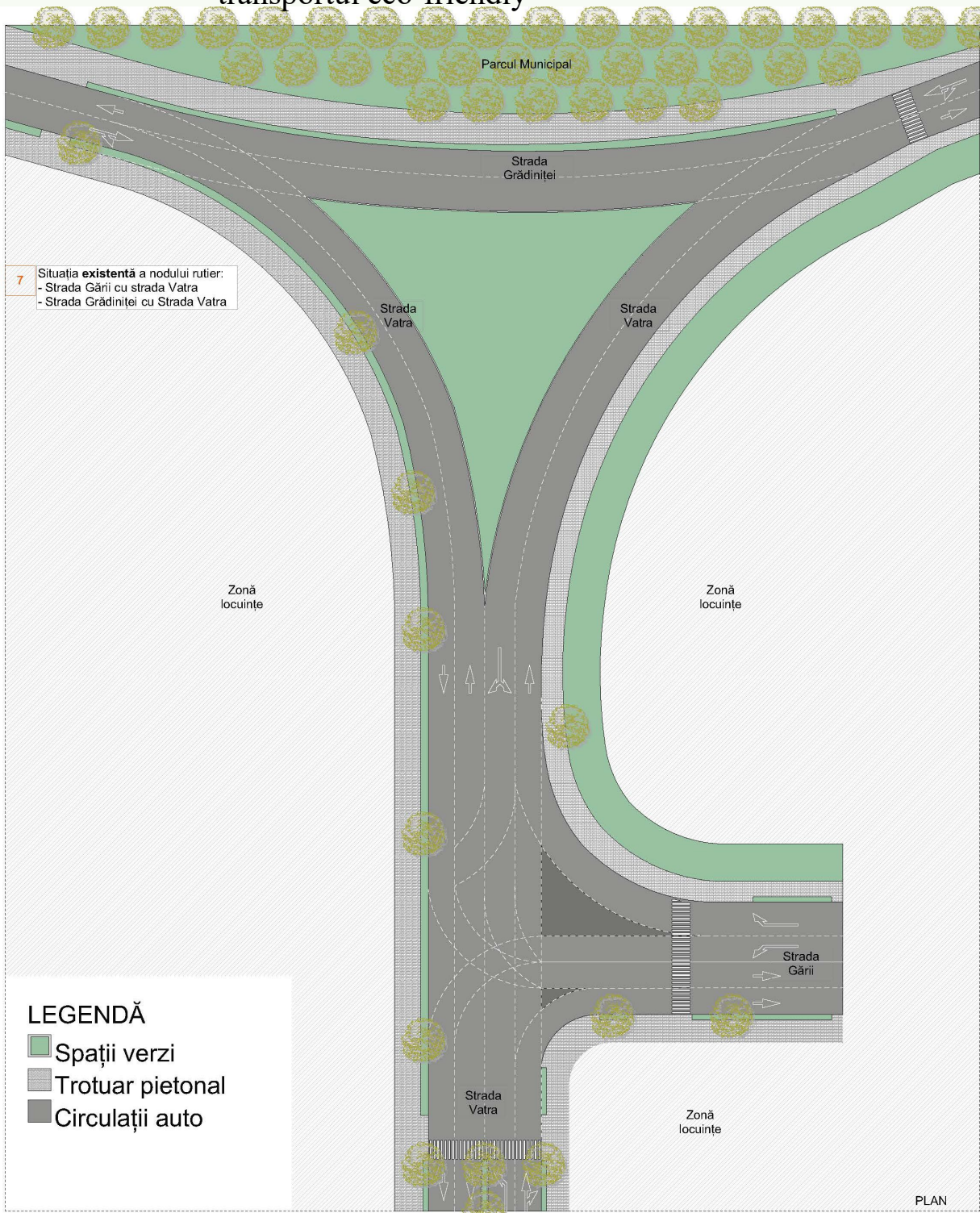

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

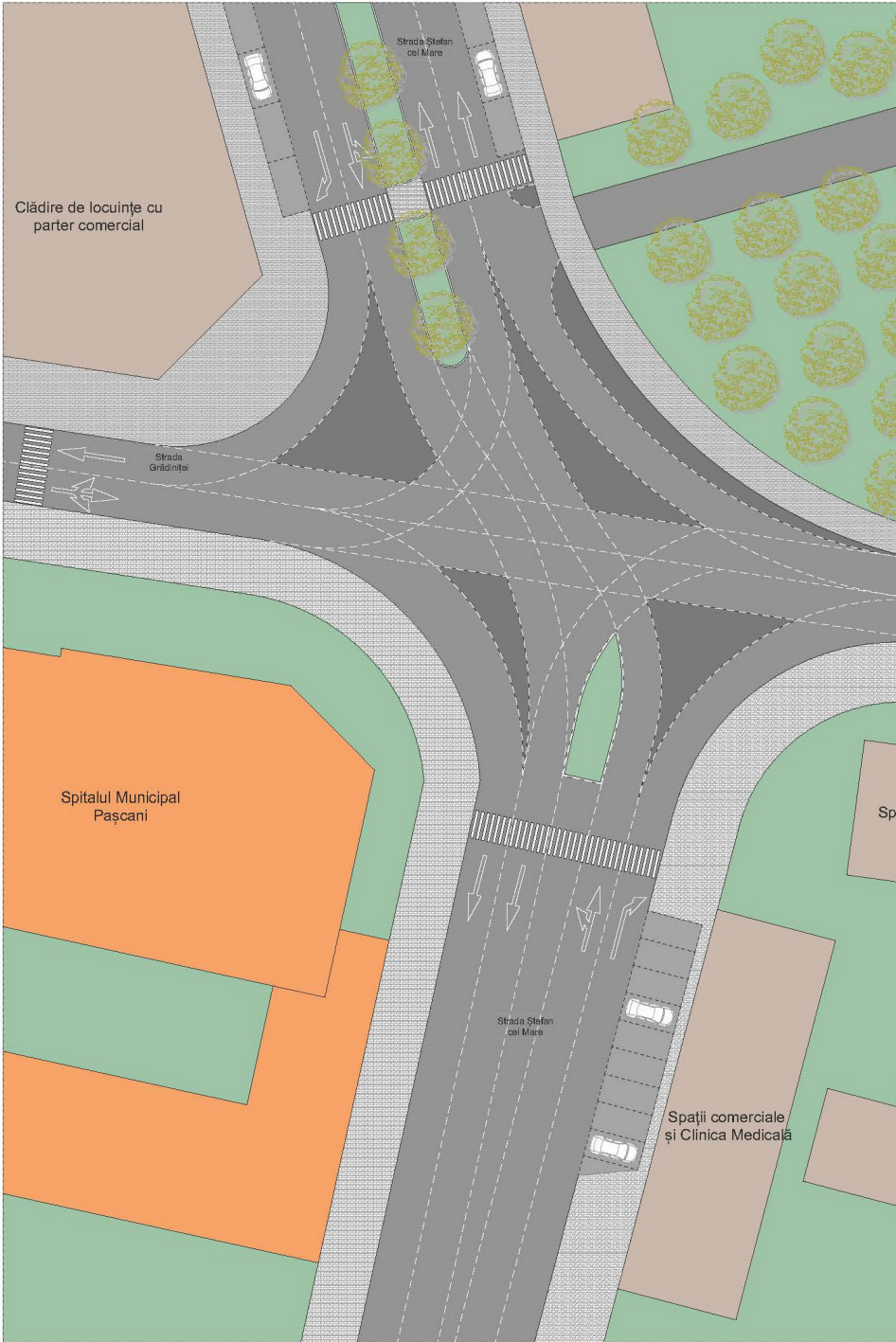
Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

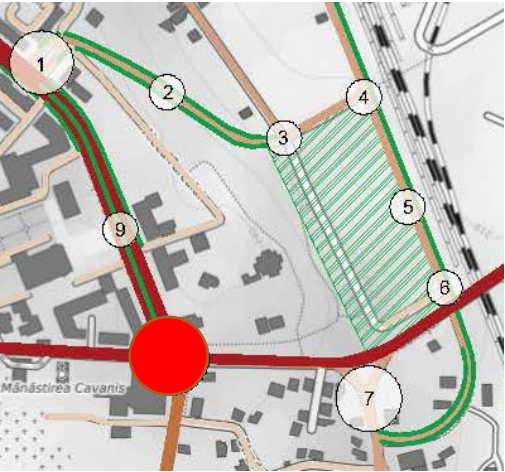
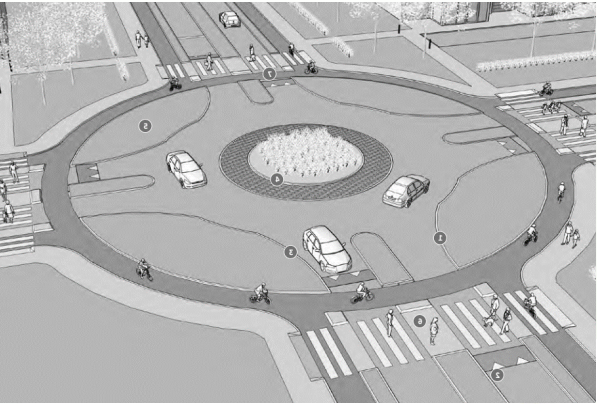
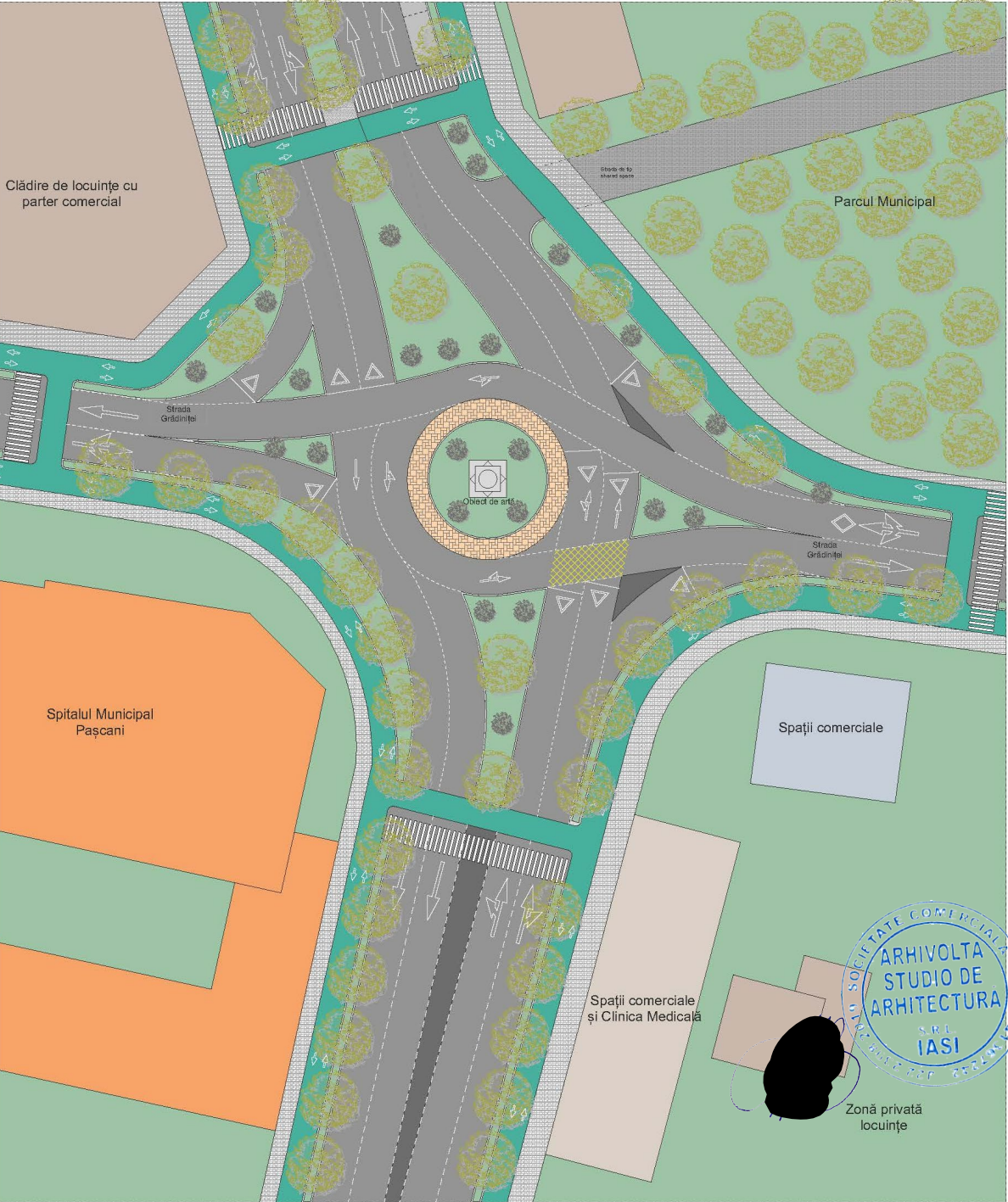
Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

8 Situația **existentă** a nodului rutier:
- Strada Grădiniței cu Strada Ștefan cel Mare

8 Situația **propusă** a nodului rutier:
- Strada Grădiniței cu Strada Ștefan cel Mare

6.2.1. Principalele elemente constitutive ale sensurilor giratorii sunt indicate în figura 26.

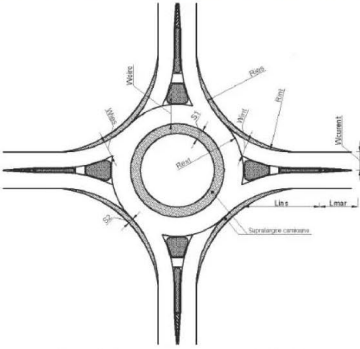

Figura 26. Elementele geometrice ale sensurilor giratorii

6.2.2. Valorile minime recomandate ale elementelor geometrice ale sensurilor giratorii sunt indicate în tabelul 23.

Tabelul 23. Elementele geometrice ale sensurilor giratorii

Element	Valoare recomandată
Raza interioară, R_{in} [m]	6.00
Raza exterioră, R_{ex} [m]	11.50
Raza de racordare la intrare, R_{inr} [m]	25.00
Raza de racordare la ieșire, R_{ies} [m]	25.00
Latimea partii carosabile pe calea de intrare, W_{inr} [m]	5.50
Latimea partii carosabile la ieșire, W_{ies} [m]	3.00
Supralargirea la interior, S_{in} [m]	3.50
Supralargirea la exterior, S_{ex} [m]	2.00
Lungimea insulei separatoare denivelată, L_{ins} [m]	1.50
Latimea insulei, L_{ins} [m]	25.00
Lungimea marșajului insulei separatoare, L_{mar} [m]	2.00
	25.00

6.2.3. Dacă este posibil, se recomandă aplicarea principiului razelor succesive: $R_{in} < R_{ex} < R_{inr} < R_{ies}$

LEGENDĂ

- Spații verzi
- Bandă pentru biciclete
- Trotuar pietonal
- Circulații auto
- Parcări auto / moto

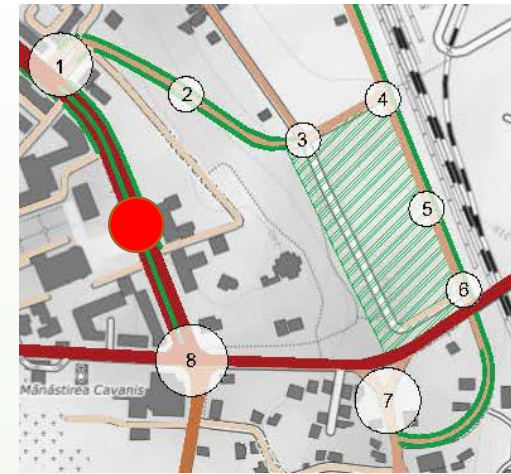
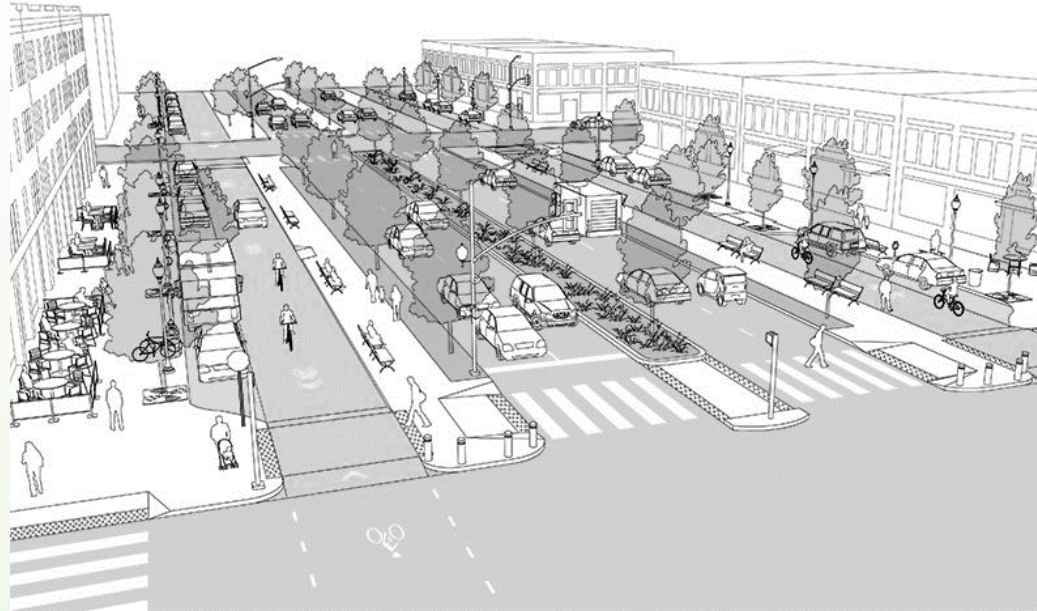

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

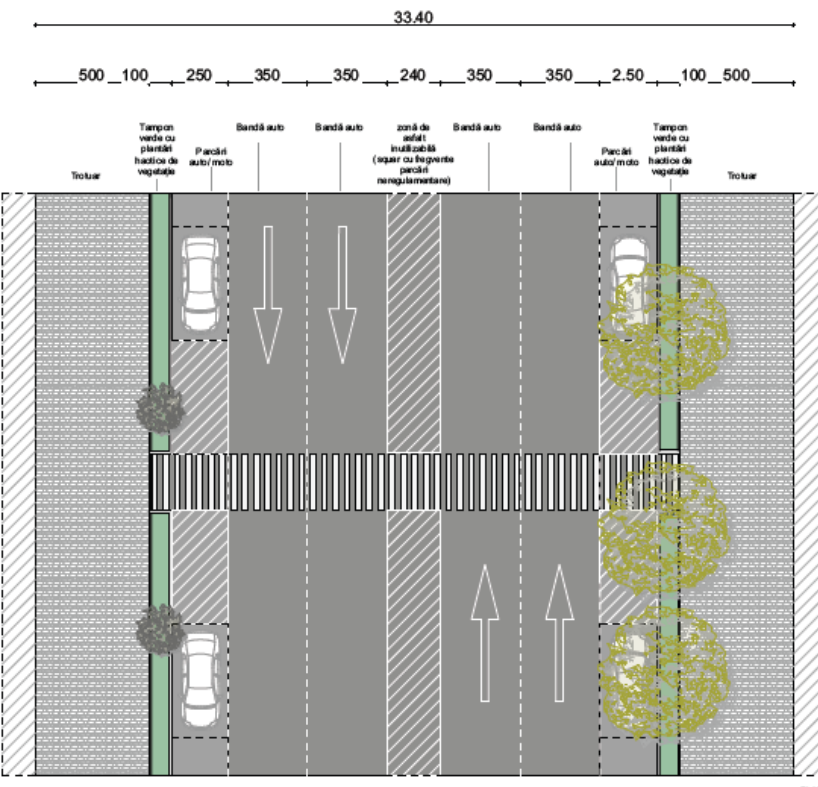
Descrierea măsurilor

- Realizarea de amenajări pentru transportul eco-friendly

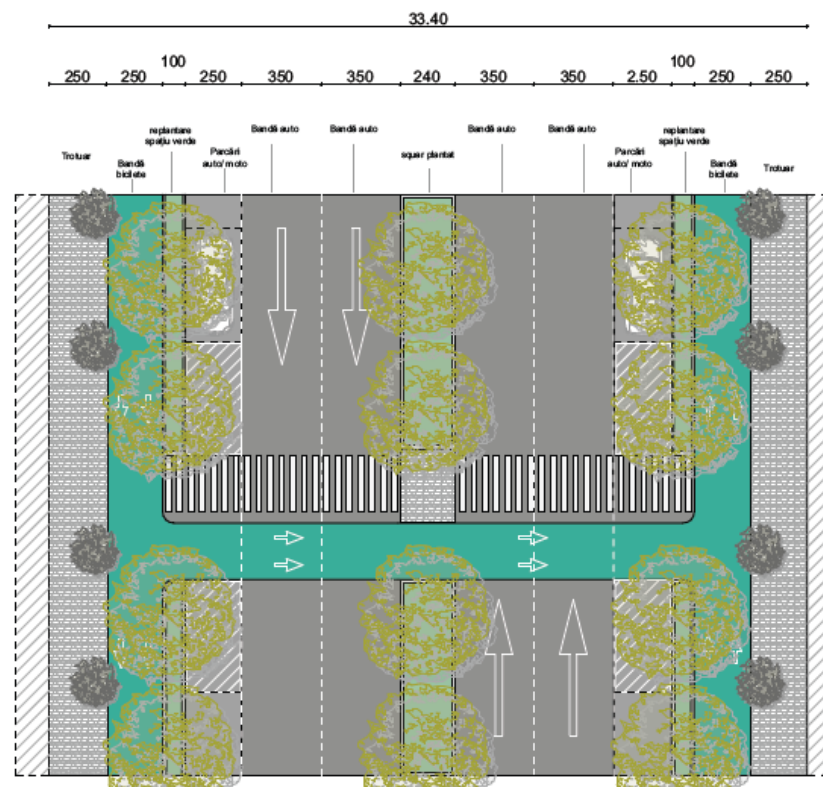
9

Strada Ștefan Cel Mare, Stradă Categoria I - magistrală
Plan - Situație existentă

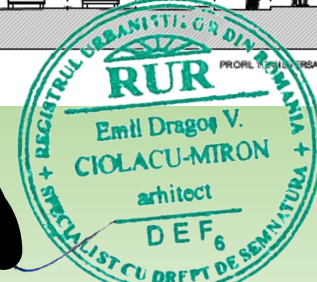
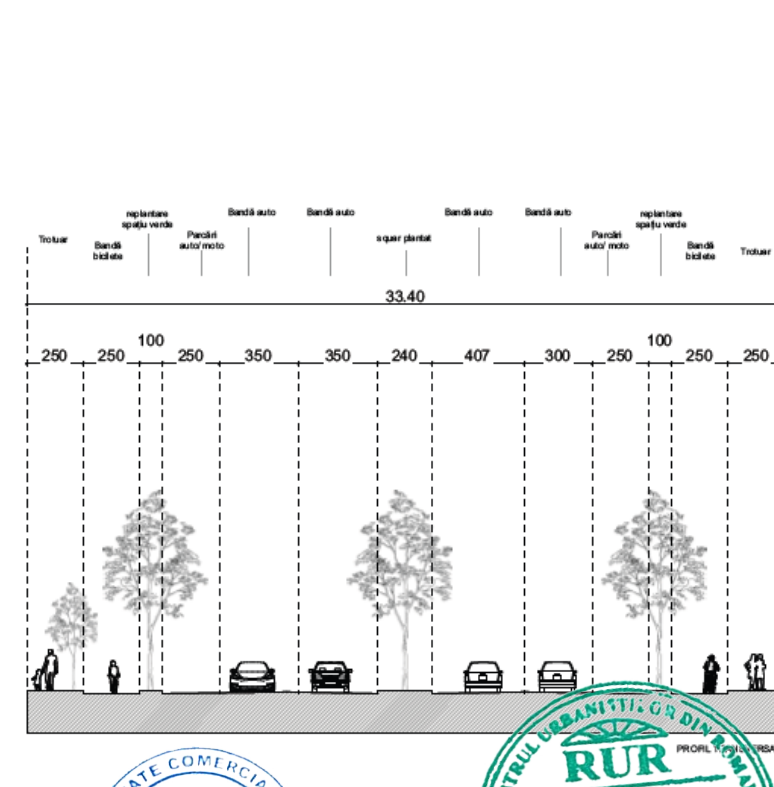
9

Strada Ștefan Cel Mare, Stradă Categoria I - magistrală
Plan - Situație propusă

9

Strada Ștefan Cel Mare, Stradă Categoria I - magistrală
Profil transversal - Situație propusă
Conform normelor tehnice existente aflate în vigoare și conform ghidului de regenerare urbană

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Descrierea măsurilor

- Construirea unui HUB regional

După exemplele din zonele urbane adiacente, este indispensabilă amenajarea unui HUB Regional în Pașcani care să adune personalități cu idei de afaceri spre sporirea dezvoltării economice locale și regionale.

Hub-ul Regional Pașcani va fi un centru destinat experimentului cultural și tehnologic prin multiple funcțiuni care se vor desfășura în zona de agrement lacul Peștișorul. Rolul *Hub-ului* este să faciliteze și încurajeze prin experiment inițiative și proiecte aflate la granița dintre tehnologie și artă. *Pașcani Hub* va oferi un spațiu deschis și liber, cu o infrastructură accesibilă pentru proiecte și experiențe inovatoare. Aici se vor produce concepte și produse artistice, tehnologice prin colaborare intensivă. **Centrul multifuncțional** va oferi infrastructura de expoziții și spații creative necesară orașului și regiunii.

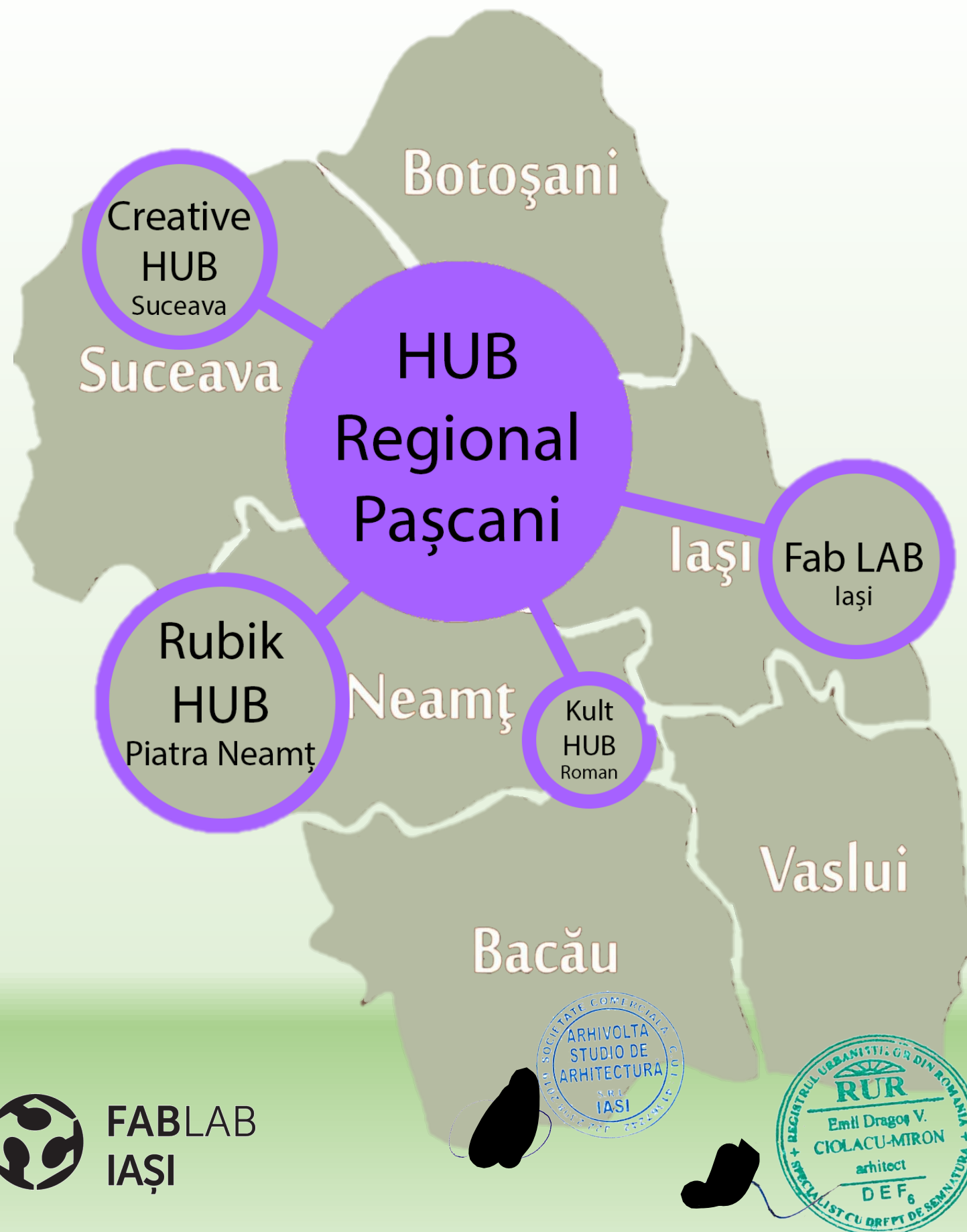
Reabilitarea locului încărcat de memorie și introducerea lui în circuitul cultural și social reprezintă o premieră pentru investițiile publice din Pașcani și poate genera un precedent benefic pentru alte zone verzi abandonate ale regiunii moldave, crescând și atractivitatea și valorificând centura verde a Municipiului.

rubikhub
mix to match

FABLAB
IAȘI

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

Identificarea zonelor de investiție

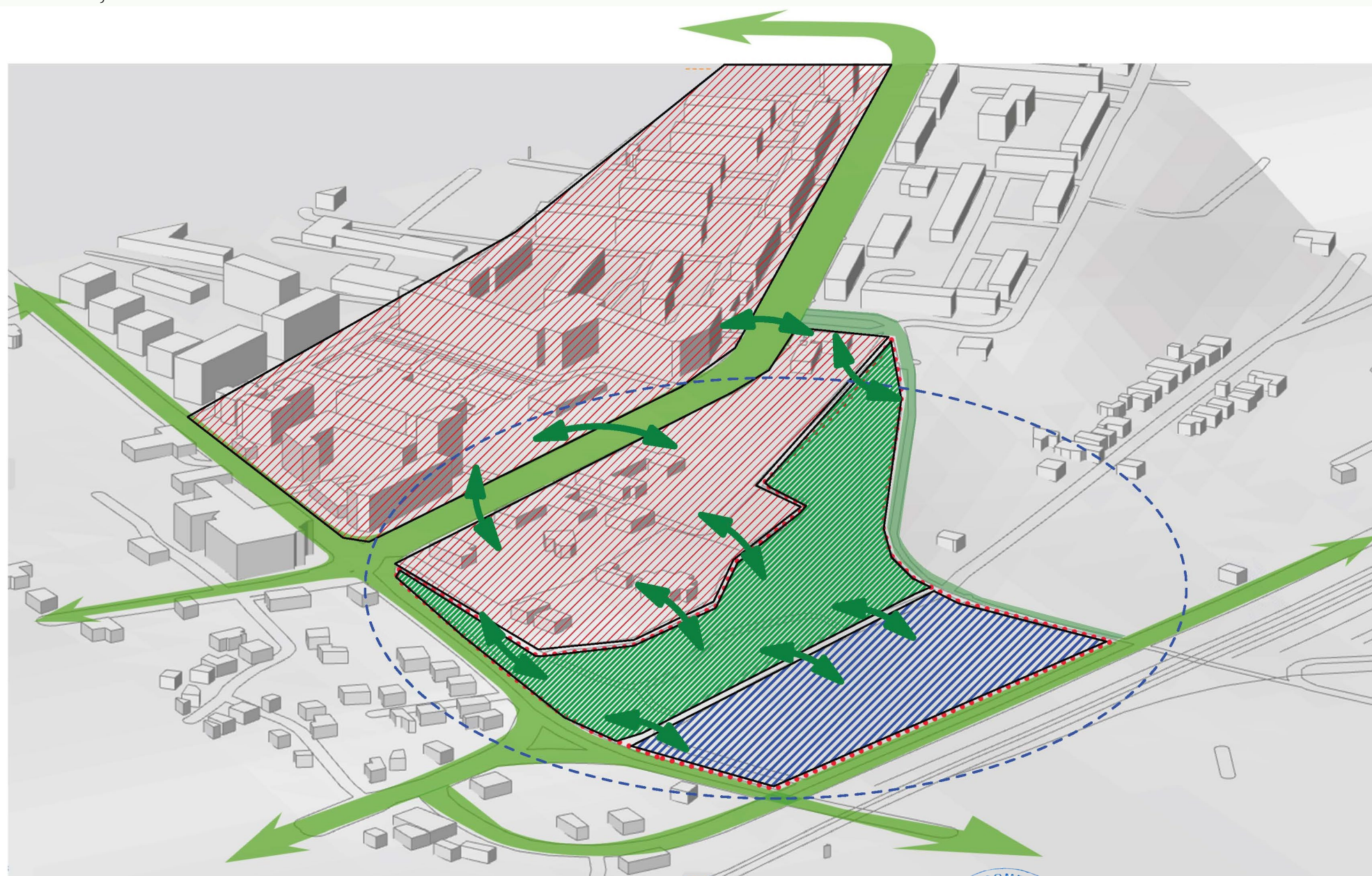
- Zona centrală

Intervențiile propuse prin prezentul studiu vor avea adresabilitate atât pentru beneficiarii direcți – membrii ai comunitate locale, cât și la beneficiarii indirecti – turiști. Astfel în zona studiată avem:

- Obiective turistice:
 - Palatul familiei Cantacuzino – IS-II-m-A-04212
 - Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” – IS-II-m-A-04213
- Obiective de interes local:
 - Ștrandul Municipal
 - Lacul „Peștișorul”

Se identifică astfel în zona centrală a municipiului 3 subdiviziuni, care în prezent se află la diferite nivele de exploatare a valorii potențiale:

- Zona centrală cultural – administrativă, care este cea mai dezvoltată, reprezentând nucleul social cultural al urbei
- Parcul Municipal – versant verde puternic conectat cu natura, dar greu accesibil persoanelor
- Zona de agrement Lac Peștișorul – bazine abandonate și desecate propuse spre înverzire și revitalizare

LEGENDĂ

- Zona centrală cultural - administrativă
- Delimitarea zonei centrale cu potențial nevalorificat
- Accesibilitate în zona centrală
- Inel de distribuție radială propus

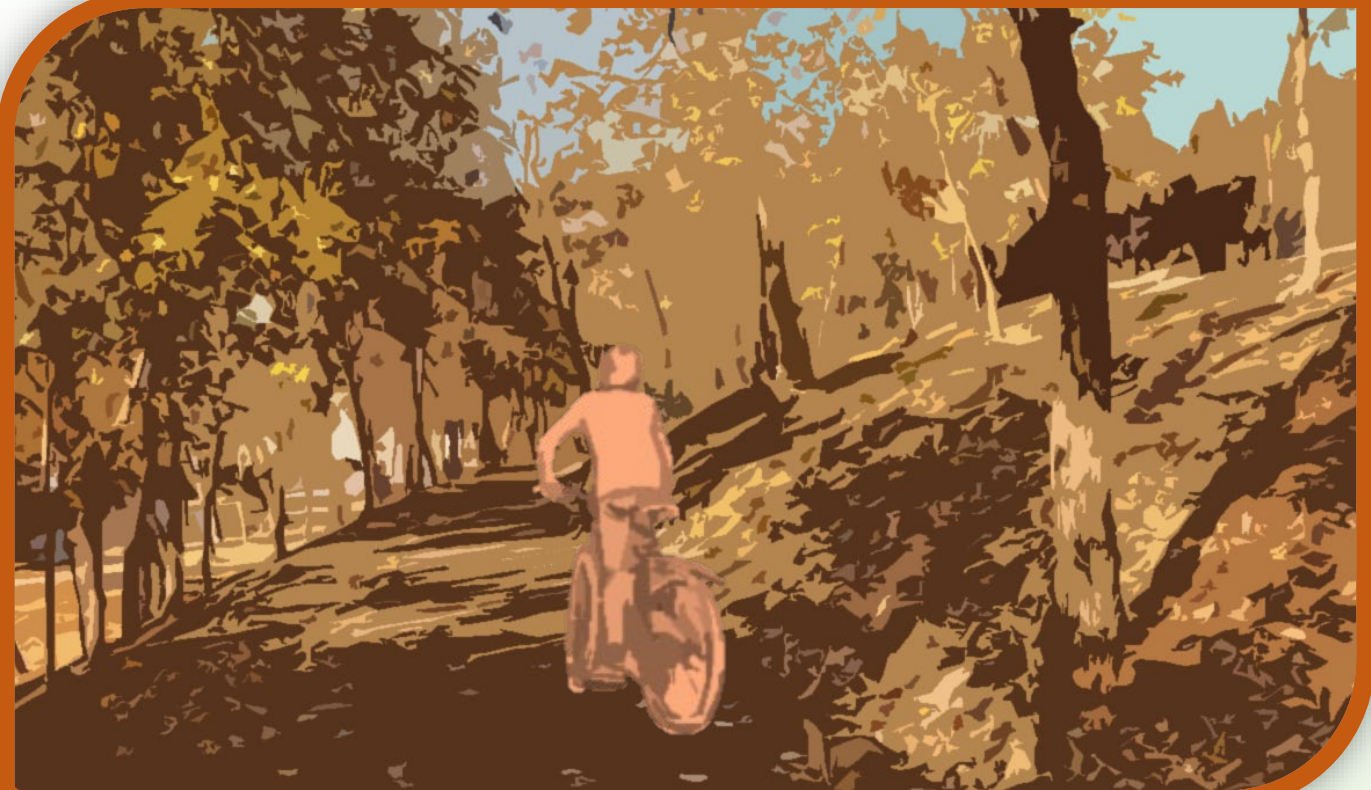
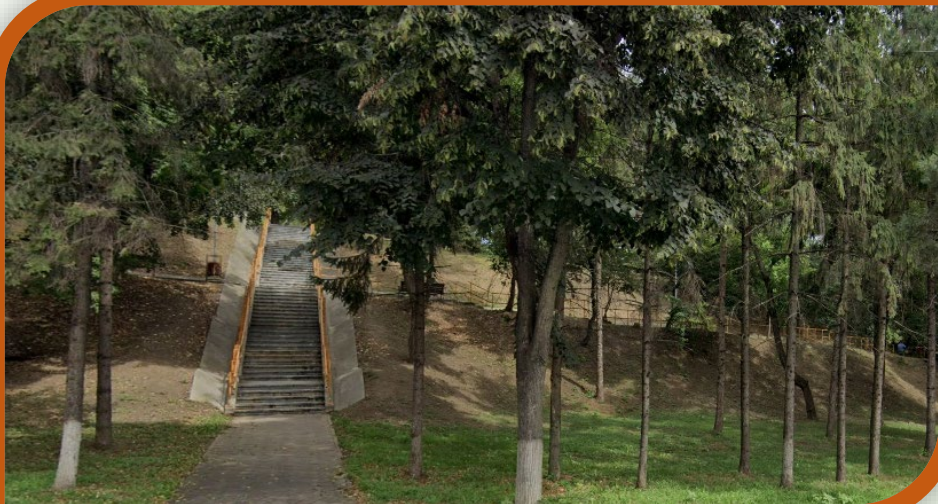

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

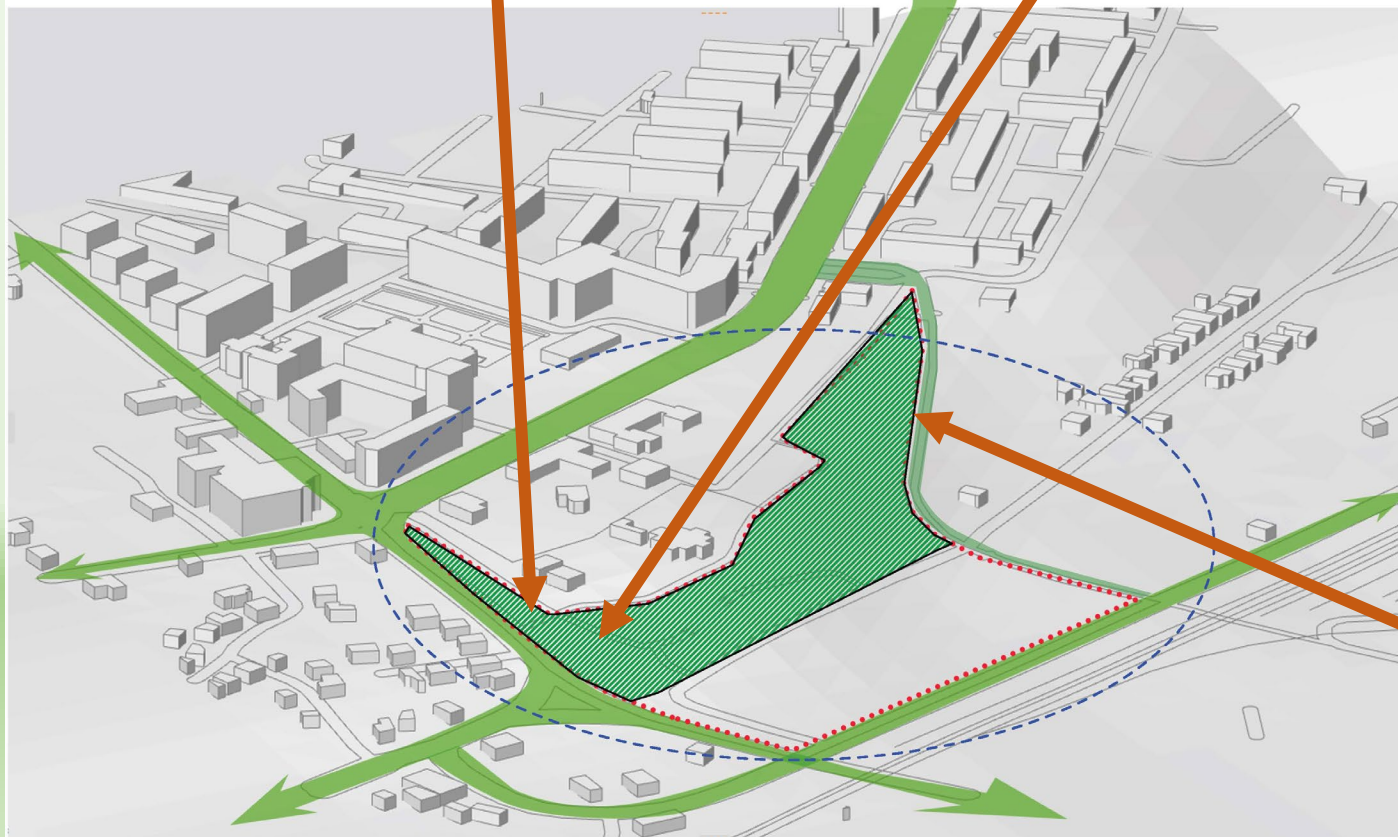
Identificarea zonelor de investiție

- Parcul Municipal

Lipsa rampelor pentru persoanele cu dizabilități, respectiv piste pentru transportul velo reprezintă o problemă în ceea ce privește incluziunea socială

Versant instabil spre strada Republicii, zid de sprijin deteriorat care acționează ca o barieră în ceea ce privește accesibilitatea din partea nordică a parcului

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L.

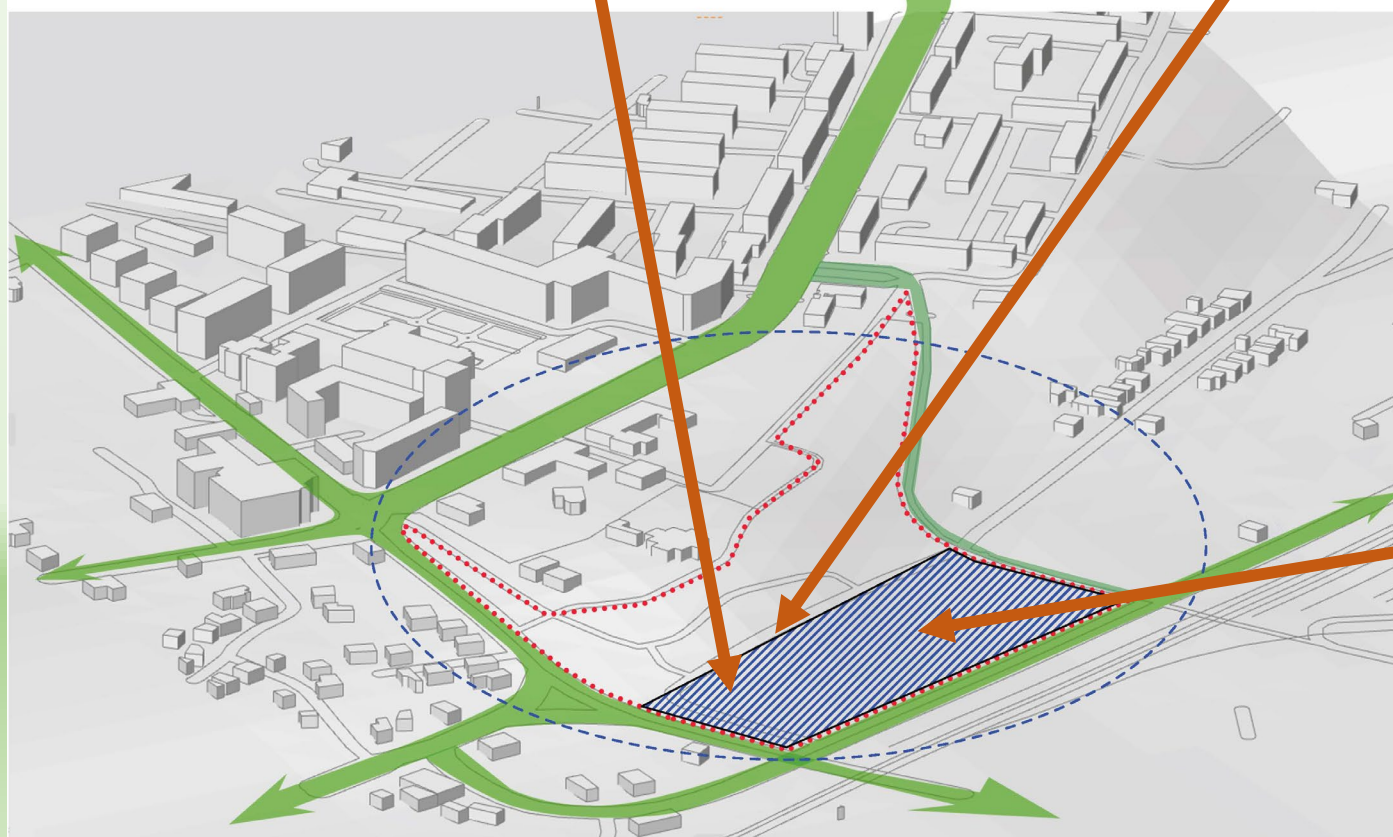
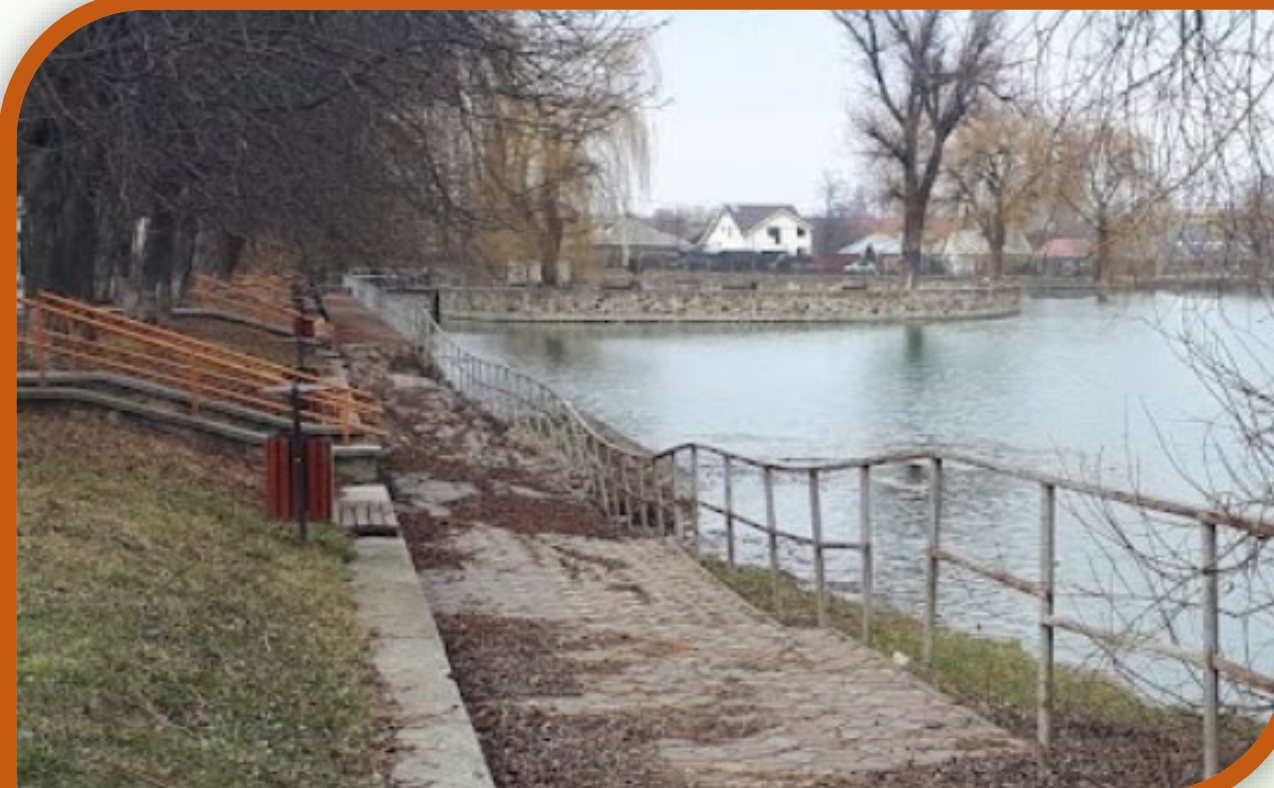
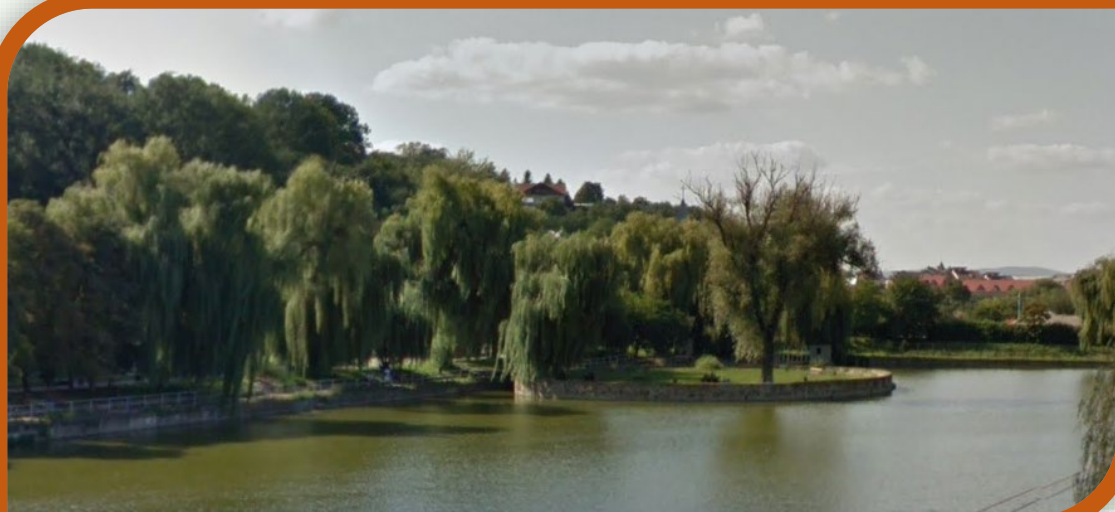

Primăria Municipiului Pașcani

Studiu de regenerare urbană

Identificarea zonelor de investiție

- Zona de agrement Lacul Peștișorul

Conform HCL din data de 31 martie 2014, Primăria Municipiului Pașcani a aprobat **consolidarea malului vestic al lacului Peștișorul**, ca investiție conexă a proiectului “Amenajare parc în municipiul Pașcani, județul Iași”. În continuarea lucrărilor de reabilitate realizate anterior, în anul 2020, prin HCL, primăria a aprobat finanțarea unui studiu de fezabilitate în vederea reabilitării și înființării unei zone **agrement Lac Peștișorul**

Elaborator: S.C. Arhivolta Studio de Arhitectură S.R.L

Identificarea zonelor de investiție

• ANALIZĂ S.W.O.T.

Puncte tari

- Zona Urbană Funcțională Pașcani dispune de numeroase atracții inedite, cum sunt: obiectivele naturale și culturale, evenimente, monumente istorice etc.
- Existența unui patrimoniu istoric construit relativ bogat la nivelul municipiului și ZUF care cuprinde 6 monumente istorice, clasificate și protejate prin lege, dintre care unele prezintă elemente de unicitate și valoare deosebită la nivel național.
- Există o tendință crescută de a realiza activități sportive
- Interesul autorităților publice de a aloca resurse financiare pentru lucrări de renovare, restaurare și conservare a spațiilor culturale – ex. Palatul Cantacuzino – Pașcanu
- Înființarea unor parcări dotate cu spații de reîncărcare pentru vehiculele electrice și hibrid (prin HCL din data de 16.12.2019) - modernizarea parcului Peștișorul;
- Modernizarea unei părți a infrastructurii rutiere, stradale și pietonale în municipiul Pașcani.

Puncte slabe

- Slaba valorificare a patrimoniului cultural existent și oferta relativ redusă de activități pentru petrecerea timpului liber.
- Deficiențe majore ale infrastructurii culturale și necesitatea de modernizarea și dotare a clădirilor existente, precum și de realizare a unor dotări noi, inclusiv regenerarea / renovarea unor spații noi.
- Concentrarea evenimentelor în zona centrală, fără o ofertă semnificativă în cartierele limitrofe din municipiul Pașcani și fără evenimente majore în localitățile din ZUF.
- Insuficiența spațiilor / activităților de agrement (parcuri, locuri de joacă pentru copii, zone verzi, zone pentru desfășurarea activităților sportive), în special în zonele din cartiere, dintre blocuri – conform chestionarului adresat populației.
- Accesul dificil sau lipsa accesului la zonele de agrement și parcurile pentru copii – conform chestionarului adresat populației.
- Viața culturală din punctul de vedere al respondenților este catalogată ca fiind puțin activă sau foarte puțin activă.
- Slaba dezvoltare a zonei Lacul Peștișorul din punct de vedere al infrastructurii de acces și dotări de agrement / turistice.
- Lipsa unei canalizații subterane pentru rețeaua densă de cabluri aeriene.
- Lipsa infrastructurii dezvoltate pentru trafic nemotorizat (biciclete, trotinete).
- Puține locuri de parcare.

Oportunități

- Oportunitatea accesării finanțărilor europene și naționale pentru dezvoltarea și valorificarea resurselor culturale, sportive și turistice.
- Oportunitatea accesării finanțărilor nerambursabile pentru susținerea de investiții și proiecte de dezvoltare / revitalizare urbană.
- Progresul tehnologic ca factor determinant în utilizarea tehnologiilor smart (aplicații mobile, hărți interactive, tichet online, meniuri contactless etc.) ce pot spori accesibilitatea ofertei culturale și turistice.
- Existența a numeroase modele de bună practică în domeniul promovării culturii și turismului care pot fi folosite pentru a crește atractivitatea municipiului.
- Existența mai multor atracții principale pe teritoriul județului Iași și al regiunii, ce pot crea pachete turistice complexe de petrecere a vacanțelor.

Amenințări

- Riscul de degradare a unor valori locale în lipsa unor măsuri de promovare și valorificare a potențialului cultural.
- În ciuda unei oferte diversificate de resurse culturale, municipiul Pașcani nu poate concura cu gradul mai ridicat de dotare și de atractivitate a unor destinații din județ.

Concluzii și Recomandări

- OUG întocmită în baza declarației de la Toledo

- Având în vedere că bugetul estimat destinat priorităților de investiții pentru regenerare urbană în cadrul perioadei de programare 2021-2027 pentru politica de coeziune este de aproximativ 0,5 mld. euro, iar pentru accesarea acestor fonduri, beneficiarii trebuie să asigure pregătirea din timp a documentațiilor tehnico-economice, astfel încât să poată asigura implementarea proiectelor la termenele prevăzute în documentele programatice ale României;
- Deoarece proiectele de regenerare urbană au un impact major asupra condițiilor de viață și locuire ale populației și contribuie în mod hotărâtor la îmbunătățirea acestora prin amenajarea de zone de relaxare, petrecere a timpului liber dar și prin zonele de agrement care fac parte din dezvoltarea localităților urbane și rurale;
- Ținând cont de faptul că, în lipsa unor măsuri urgente privind pregătirea unor proiecte mature cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, care să conducă la încheierea unor contracte de achiziție începând cu anul 2023, va exista un risc de dezangajare a fondurilor europene nerambursabile, pentru perioada de programare 2021-2027;

- Strategia integrată de dezvoltare urbană (concluzii SIDU)

- Structura desemnată responsabilă de implementarea fiecărui proiect în parte, prevăzut în SIDU ZUF Pașcani 2021 – 2027, va urmări pe tot parcursul derulării proiectelor îndeplinirea tuturor aspectelor legate de principiile orizontale și se va asigura că este respectată legislația națională și comunitară în acest sens.
- Egalitatea de șanse și nediscriminarea reprezintă un drept fundamental și o valoare de bază a Uniunii Europene și are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială.

- Principiile New European Bauhaus

- Plus valoare
- Sustenabilitate
- Incluziune socială

- **Poziționarea Geoeconomică Favorabilă** - Construcția A7 și A8 – Prin poziția economică echidistantă, față de orașele mari ale regiunii: Iași, Piatra Neamț, Suceava, Botoșani, Bacău, lucru consacrat de asemenea ca fiind nod de importanță feroviară, mun. Pașcani, odată cu A7 și A8, va cunoaște o a doua perioadă de înflorire economică – având în vedere că infrastructura va asigura o bună conectivitate, formându-se un cadru propice afacerilor și mediului antreprenorial.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI PAȘCANI
NR. 28937 / 22.11.2023

NR: 28937
DATA: 21/11/2023
COD: 1F546

REFERAT DE APROBARE
privind aprobarea Studiului de Regenerare Urbana
Zona Centrala – Municipiul Pașcani, județul Iași;

În conformitate cu dispozițiile art.129, alin. (1), alin. (2), lit. b) din Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

„ART. 129

Atribuțiile consiliului local

(1) Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

(2) Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:

b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;

În temeiul dispozițiilor art.1 , alin. (1) și alin (2) din Ordonanța de Urgență nr. 183 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea unor măsuri pentru finanțarea unor proiecte de regenerare urbană :

ART. 1

1) Prezenta ordonanță de urgență stabilește unele măsuri pentru unitățile administrativ-teritoriale cu privire la intervențiile specifice proiectelor de regenerare urbană, finanțabile din fonduri externe nerambursabile în cadrul programelor operaționale regionale pentru perioada de programare 2021-2027, precum și din cofinanțarea publică

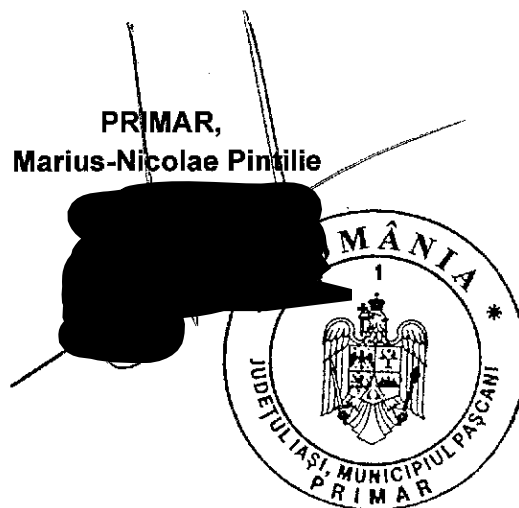
(2) Pentru proiectele de regenerare urbană beneficiarii eligibili sunt:

a) unitățile și subunitățile administrativ-teritoriale urbane;

Având în vedere Studiul de Regenerare Urbana – Zona centrala Municipiul Pașcani, întocmit de S.C. ARHIVOLTA STUDIO DE ARHITECTURA S.R.L., înregistrat sub nr. 28676 din 17.11.2023, însoțit de Studiul Istoric întocmit de Arheolog Expert Dr. Constantin Preoteasa

Față de cele mai sus expuse, propun spre dezbateri și aprobare Consiliul Local al municipiului Pașcani, proiectul de hotărâre privind **Studiul de Regenerare Urbana Zona centrala – Municipiul Pașcani**, întocmit de S.C. ARHIVOLTA STUDIO DE ARHITECTURA S.R.L, în forma prezentată.

PRIMAR,
Marius-Nicolae Pintilie

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
MUNICIPIUL PAȘCANI

Nr. 28938 / 21.11.2023

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
SE APROBĂ
PRIMARUL MUNICIPIULUI PAȘCANI,
MARIUS NICOLAE PINTILIE

- RAPORT -

privind aprobarea Studiului de Regenerare Urbana
Zona Centrala – Municipiul Pașcani, județul Iași ;

Având în vedere Referatul de aprobare înregistrat sub nr. 28938 / 21.11.2023, întocmit de către Primarul Municipiului Pașcani, Marius – Nicolae Pintilie.

În temeiul dispozițiilor art.1 , alin. (1) si alin (2) din Ordonanța de Urgență nr. 183 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea unor măsuri pentru finanțarea unor proiecte de regenerare urbană

În conformitate cu dispozițiile art.129, alin (1), alin. (2), lit. b) din Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

„ART. 129

Atribuțiile consiliului local

(1) Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

(2) Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:

b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;

În temeiul dispozițiilor art.1 , alin. (1) si alin (2) din Ordonanța de Urgență nr. 183 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea unor măsuri pentru finanțarea unor proiecte de regenerare urbană :

ART. 1

1) Prezenta ordonanță de urgență stabilește unele măsuri pentru unitățile administrativ-teritoriale cu privire la intervențiile specifice proiectelor de regenerare urbană, finanțabile din fonduri externe nerambursabile în cadrul programelor operaționale regionale pentru perioada de programare 2021-2027, precum și din cofinanțarea publică

(2) Pentru proiectele de regenerare urbană beneficiarii eligibili sunt:

a) unitățile și subunitățile administrativ-teritoriale urbane;

Având în vedere Studiul de Regenerare Urbana – Zona centrala Municipiul Pascani, întocmit de S.C. ARHIVOLTA STUDIO DE ARHITECTURA S.R.L., înregistrat sub nr. 28676 din 17.11.2023, însoțit de Studiul Istoric întocmit de Arheolog Expert Dr. Constantin Preoteasa

Față de aspectele expuse anterior, Serviciul Urbanism si Amenajari Teritoriale, Compartiment Programe Europene si Atragere Fonduri Structurale și Compartimentul Juridic și Contencios, din cadrul aparatului de specialitate al Primarului municipiului Pașcani propun spre analiza și dezbateră Consiliului Local al Municipiului Pașcani, proiectul de hotărâre privind aprobarea, **Studiul de Regenerare Urbana Zona centrala – Municipiul Pascani**, întocmit de S.C. ARHIVOLTA STUDIO DE ARHITECTURA S.R.L., însoțit de Studiul Istoric întocmit de Arheolog Expert Dr. Constantin Preoteasa.

Compartimentul Juridic și Contencios

Cons. Jr. Cofariș Dana

Serv. Tehnic si Investiții

Pertu Iulian

Serviciul Urbanism si Amenajari Teritoriale

Prisecaru Ciprian

STUDIU ISTORIC

LACUL PEȘTIȘORUL PAȘCANI

2023

BORDEROU

1. Date generale	3
2. Obiectiv	3
3. Regimul juridic de protecție	3
4. Cadrul natural	3
5. Patrimoniul natural	4
6. Scurt istoric al actualului teritoriu al municipiului Pașcani	4
7. Patrimoniul cultural	5
7.1. <i>Siturile arheologice</i>	5
7.2. <i>Monumentele istorice</i>	5
7.2.1. Situl arheologic / monumentul istoric „Palatul Familiei Cantacuzino-Pașcanu”	6
7.2.1. Situl arheologic / monumentul istoric Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”	7
7.3. <i>Zona de protecție a monumentului istoric</i>	8
7.4. <i>Alte obiective culturale</i>	9
8. Lacul Peștișorul	9
9. Concluzii	10
10. Bibliografie / sitografie	11
11. Ilustrație	13

1. Date generale

Amplasamentul obiectivului studiat: str. Republicii, nr. 2, municipiul Pașcani, județul Iași.

Beneficiarul investiției: **MUNICIPIUL PAȘCANI**.

Proiectant: **S.C. ARHIVOLTA STUDIO DE ARHITECTURĂ S.R.L.**

Proiect investiție: **Amenajare zonă de agrement – „Lacul Peștișorul”**.

2. Obiectiv

Prezentul *Studiu Istoric* este întocmit în vederea realizării proiectului de investiție: *Amenajare zonă de agrement – „Lacul Peștișorul”*.

3. Regimul juridic de protecție

Proiectul de investiție propus se va realiza în zona de protecție a monumentului istoric *Palatul Familiei Cantacuzino-Pașcanu (cod LMI: IS-II-m-A-04212)*.

4. Cadrul natural

Municipiul Pașcani este amplasat în Culoarul Siretului din cadrul Podișului Moldovei, în partea nord-vestică a județului Iași.

Localitatea, cu o suprafață de aproximativ 75,50 km², include și localitățile suburbane Blăgești, Boșteni, Gâștești, Lunca și Sodomeni.

Aceasta se învecinează la nord cu comunele Vânători și Lespezi, la est cu comunele Ruginoasa și Todirești, la sud cu comunele Mirosllovești și Stolniceni-Prăjescu, iar la vest cu comuna Valea Seacă.

Relieful orașului este dominat de lunca și terasele de pe partea dreaptă ale Siretului, cu altitudini de 205-215 m.

Clima este de tip temperat-continentală, cu temperaturi medii multianuale este de aproximativ 8-9 °C, iar precipitațiile medii multianuale ating 600-700 mm.

Rețeaua hidrografică este dominată de Râul Siret și afluenții săi: Iermolia, Arini, Gâștești, Sodomeni, Gura Bădiliței și Hărmăneasca.

Pe teritoriul municipiului cele mai întâlnite sunt solurile argiloiluviale, solurile aluviale, solurile podzolite și cernoziomurile.

Vegetația forestieră ocupă zone restrânse cu specii de foioase precum fagul, carpenul, gorunul, teiul și mesteacănul, arbuștii sunt reprezentați prin alun, vornicel, dârmoz, corn și soc, pajiștile sunt dominate de păiușcă, pieptănariță, ovâscior și trifoi, iar în locurile mlăștinoase se regăsește papura, rogozul, nufărul galben, lintița și săgeata apei.

Fauna este reprezentată de mamifere precum căprioara, mistrețul, vulpea, iepurele, dihorul, popândăul și șoarecele, între păsări se remarcă vrabia, sturzul, mierla, porumbelul sălbatic, graurul, uliul, rața sălbatică, gâsca sălbatică, bătlanul și pescărușul albastru, iar fauna piscicolă cuprinde crapul, cleanul, linul, șalăul, carasul și roșioara.

Resursele naturale ale zonei sunt reprezentate îndeosebi de depozitele de nisipuri și pietrișuri cuaternare, exploatate în albia Siretului.

5. Patrimoniul natural

Pe teritoriul municipiului Pașcani se află în prezent zona naturală protejată reprezentată de parcul dendrologic al Palatului Familiei Cantacuzino-Pașcanu, iar Râul Siret între Pașcani și Roman este arie naturală protejată în cadrul rețelei ecologice europene *Natura 2000 (cod: ROSCI 0378)*.

6. Scurt istoric al actualului teritoriu al municipiului Pașcani

Cele mai vechi urme de locuire de pe actualul teritoriu al municipiului Pașcani provin din punctele *La Prisacă* și *Fântânele* acestea datând din paleoliticul mijlociu, respectiv paleoliticul superior (Gravettian).

Din eneolitic (cultura Cucuteni) provin vestigiile descoperite în punctele *Fântânele*, *Plopi*, *Pârâul Vechi*, *Cimitirul Evreiesc* și *La Prisacă*.

Epoca bronzului (cultura Noua) este reprezentată de locuirea din punctul *Fântânele*.

Pe terasa înaltă de pe partea dreaptă a Siretului, în zona *Palatului Cantacuzino-Pașcanu*, au fost identificate vestigii antice, din perioada La Tène.

Așezări carpice au fost documentate în punctele *Cimitirul Evreiesc* și *Casa de Apă*.

Din vatra Pașcaniului provine un tezaur cu 46 de denari imperiali romani de argint emiși în secolele I-III d.H.

La Casa de Apă au fost identificate și vestigii aparținând culturii Sântana de Mureș.

Din epoca migrațiilor provin descoperirile din punctul *Fântânele*.

În evul mediu consemnăm prima atestare documentară a localității, în perioada 1 septembrie 1587 - 31 august 1588, într-un document prin care Nicoară șoltuzul și pârgarii din Baia întăresc vânzarea locului Poieni, între Siretul Vechi și Siretul Nou, pentru 136 zloți, de la Isaico, fiul lui Ion Marțiu, și Ștefan Fratele, unchiul său, către Mănăstirea Râșca, printre martori numărându-se Toader, Andreica, Ionașco și Lazor din ***Pașcani***.

Satul și târgul vor cunoaște o dezvoltare însemnată începând cu secolul XVII, odată cu preluarea moșiei de către Cantacuzini, care ridică aici o curte boierească cu palat și biserică.

În secolul XIX Pașcani devine localitate urbană.

Locuitorii orașului au fost implicați activ în toate evenimentele istorice importante din a doua jumătate a secolului XIX și prima jumătate a secolului XX: Războiul de Independență (1877-1878), Răscoala Țărănească (1907), Primul Război Mondial (1916-1918), greva muncitorilor din timpul marii crize economice (1933) și al Doilea Război Mondial (1941-1944).

La Pașcani a avut loc în 1907 prima confruntare majoră dintre armată și răsculați, în Primul Război Mondial aici a avut lupta care a dus la dezarmarea trupelor ruse aflate în retragere după Revoluția Bolșevică, iar în al Doilea Război Mondial s-au dat lupte grele, în cadrul Operațiunii Iași - Chișinău, care au dus la distrugerea orașului în proporție de 80%.

Configurația actuală a municipiului Pașcani, devenit al doilea centru urban din județul Iași, se datorează îndeosebi reconstrucției din perioada postbelică.

7. Patrimoniul cultural

Municipiul Pașcani beneficiază de un bogat patrimoniu cultural, reprezentat mai ales de siturile arheologice și monumentele istorice.

7.1. Siturile arheologice

De-a lungul timpului pe actualul teritoriu al municipiului Pașcani au fost descoperite vestigii arheologice, două dintre situri fiind incluse în prezent în *Repertoriul Arheologic Național*:

- 1. Pașcani-Palatul Familiei Cantacuzino-Pășcanu (cod RAN: 95408.01);**
- 2. Blăgești-În Cotul Râului (cod RAN: 95417.01).**

7.2. Monumentele istorice

În *Lista Monumentelor Istorice* a județului Iași sunt incluse în prezent următoarele obiective din municipiul Pașcani:

- 152. Situl Arheologic Blăgești (cod LMI: IS-I-s-B-03539);**
- 153. Așezare (cod LMI: IS-I-m-B-03539.01);**
- 154. Așezare (cod LMI: IS-I-m-B-03539.02);**
- 1445. Ateliere de Căi Ferate (cod LMI: IS-II-m-B-04211);**
- 1446. Palatul Familiei Cantacuzino-Pășcanu (cod LMI: IS-II-m-A-04212);**
- 1447. Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” (cod LMI: IS-II-m-A-04213);**
- 1583. Monumentul Comemorativ al Răscoalei din 1907 (cod LMI: IS-III-m-B-04322);**
- 1584. Crucea Eroilor din Războiul de Independență (cod LMI: IS-III-m-B-04323).**

7.2.1. Situl arheologic / monumentul istoric „Palatul Familiei Cantacuzino-Paşcanu”

Acesta a fost realizat în perioada 1640-1650 de Iordache Cantacuzino, marele vistiernic al Moldovei în timpul domniei lui Vasile Lupu (cei doi erau cumnați, iar soțiile lor erau surori), stăpân al moșiei Tămăduieni (vechiul nume al Pașcaniului de azi) din anul 1637 și fondatorul ramurii boierești Cantacuzino-Paşcanu.

Proprietatea se află într-o poziție dominantă, pe terasa înaltă de pe partea dreaptă a Siretului, care asigură o bună vizibilitate asupra luncii arterei hidrografice amintite. Aceasta suprapune o așezare antică, din perioada geto-dacică.

În jurul curții boierești, palatului și bisericii s-a dezvoltat treptat satul, târgul și orașul Pașcani. În imediata apropiere a acestor edificii se aflau toate imobilele importante din localitate (instituții publice și locuințe ale personalităților vremii).

Curtea palatului, amenajată în stil englezesc, cu suprafața de 5 ha, reprezintă în prezent arie naturală protejată, în cadrul său regăsindu-se un important parc dendrologic, cu specii arboricole valoroase, ce se întind pe o arie de 1,5 ha.

Palatul, asemănător celor de tip Brâncovenesc din Țara Românească, reprezintă o îmbinare între stilul gotic și cel brâncovenesc, fiind construit de meșteri aduși special din Transilvania. Acesta are forma poligonală, regim de înălțime Sp + P + E, numeroase încăperi cu forme, dimensiuni și funcțiuni diferite, iar intrarea principală este străjuită de un foișor. Imobilul are fundații și subsol de piatră, elevație de piatră, cărămidă și lemn, iar acoperișul are mai multe ape, cu șarpanta de lemn și învelitoarea de țiglă. Din construcția inițială de secol XVII a familiei Cantacuzino se mai păstrează subsolul și foișorul, restul edificiului fiind refăcut în anul 1904.

Edificiul reprezintă cel mai important ansamblu de sculptură monumentală al unei clădiri civile din Moldova, fiind bogat ornamentat atât pe exterior, cât și în interior, mai ales cu scene cinegetice și decoruri vegetale. Între componentele artistice se remarcă blazonul familiei Cantacuzino, cu vulturul bicefal ce ține în gheara dreaptă o spadă (simbol al puterii), iar în gheara stângă o cruce (simbol al credinței de inspirație bizantină); stema Moldovei cu capul de bour; blazonul familiei Roznovanu (trei margarete); steaua lui David (ca o recunoaștere a rolului important al comunității evreiești atât pentru domeniul Cantacuzino-Paşcanu, cât și pentru Pașcani).

Ca urmare a legăturilor de rudenie cu Iordache Cantacuzino, la palat au copilărit și cronicarii Miron Costin și Ion Neculce.

În anul 1686 domeniul a fost incendiat de armata poloneză a lui Jan Sobieski.

Pe la jumătatea secolului al XVIII-lea moșia și domeniul au intrat în proprietatea familiei boierești Bălășescu, iar în 1812 au fost cumpărate de vistiernicul Iordache Rosetti-Roznovanu, care le-a lăsat moștenire fiului său, Neculai Ruset-Roznovanu. Acesta din urmă a vândut proprietățile colonelului Eugeniu Alcaz, iar ofițerul mai departe familiei Moruzi. Ultimii proprietari au fost membrii familiei Brătianu, mai precis istoricul Gheorghe Brătianu, de la care în anul 1946 moșia Pașcani Deal a fost expropriată de către Comitetul Local pentru Reformă Agrară din comuna Pașcani, județul Baia.

Între oaspeții de marcă ai palatului îi amintim pe Mihail Sadoveanu, Regina Maria și Constantin Argetoianu.

Din 1952 imobilul a găzduit Casa Pionierilor, devenit din 1990 Clubul Copiilor, până în anul 2010, când a fost retrocedat moștenitoarelor Maria și Ioana Brătianu. În anul 2013 municipalitatea a răscumpărat domeniul.

În fostele grajduri de altădată în perioada comunistă a funcționat Restaurantul „Victoria”.

În prezent la monumentul istoric se implementează proiectul de investiție *Reabilitarea, conservarea și revitalizarea Palatului Cantacuzino-Paşcanu și a terenului aferent*, cu fonduri europene din cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

7.2.2. Situl arheologic / monumentul istoric Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”

Acesta este amplasat pe terasa din dreapta Siretului, pe Aleea Parcului, nr. 5, în curtea Protopopiatului Pașcani.

În forma sa inițială, lăcașul de cult, alcătuit din altar, naos și pronaos, reprezintă ctitoria de la 1664 a marelui vistiernic Iordache Cantacuzino și a soției sale Alexandra. Ulterior, în anul 1807, marele vistiernic Iordache Balș îi adaugă pridvorul, suprapus de clopotniță.

Biserica are fundație de piatră, elevație de piatră și cărămidă, iar acoperișul cu șarpanta de lemn și învelitoarea de tablă.

Lăcașul de cult dispune de trei pisanii, dintre care două ale ctitorilor și una ce reprezintă un pomelnic de proscomidie, două icoane mozaicate ale Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, precum și blazonul familiei Cantacuzino.

Prima pisanie, din 1664, conține următorul text: *Cu vrerea Tatălui și cu ajutorul Fiului și cu săvârșirea Sf. Duh, s-a început și s-a zidit și s-a făcut și s-a împodobit această biserică, la care hramul Sfinților arhistrategi și arhangheli Mihail și Gavril – Iordache Vel-Vistiernic și Jupâneasa lui, Alexandra, sub blagocestivul și de Hristos iubitorul Domnul nostru Eustatie-Voievod, Domn al Țării Moldovei, în anul 7172 [1664] luna lui iulie în 10 zile.*

Pomelnicul de proscomidar din 1664 conține următorul text: *Pomenește, Doamne, sufletele robilor tăi, fericiților ctitori ai sfântului lăcașului acestuia: Ilena, Ion, Paladii, Nastasie și copiii lor; Iordache Cantacuzino, Caterina și copiii lor; Constantin Iordache, Ion, Ilinca, Safta, Nastasie, Mihai, Zmaranda și copiii lor; Iordache, Alexandra și copiii lor; Gavril, Sirca și copiii lor; Gheorghie, Artemie și copiii lor; Petrașco, Ana și copiii lor Apostol, Catinca și copiii lor; Grigorie, Ilena și copiii lor Marie, Ilena, Teodor, Marie și copiii lor; Elisabeta, Ion.*

A doua pisanie, din 1807, conține următorul text: *Această sfântă biserică, unde se prăznuiește hramul sfinților arhangheli Mihail și Gavril, la anii de la zidirea lumii 7172, mart. 31, s-au zidit din temelie de fericitul întru pomenire, Iordache Cantacuzino, mare spătar și soția sa Alexandra. Apoi, după întâmplări ajungând a se afla și întru stricăciune și în lipsă de podoabele cuviincioase, de isnoavă prefăcându-se, s-au înnoit cu adăogire și s-au împodobit înlăuntru cu toate cele după cuviință de Iordache Balșu, marele vistiernic și soția sa, Safta Cantacuzino, spre pomenirea celor care din început au zidit, a celor care după aceea o au păzit și au privegheat pentru bună starea ei și spre pomenirea a tot neamul ctitorilor ei. La anul de la Mântuitorul Hristos 1807, mai.*

Zidul de incintă de piatră a fost realizat probabil tot în anul 1807 și a fost refăcut ulterior.

În jurul acestei biserici, singura de rit creștin-ortodox din localitate până în anul 1948, s-au format cei doi mari cronicari ai Moldovei, Miron Costin și Ion Neculce. Tot aici au fost botezați Nathan Dreteanu, supranumit „duhovnicul de la Pașcani, și Victor Puiu, viitorul mitropolit Visarion, fiind totodată îmbisericit scriitorul Mihail Sadoveanu. Pe pardoseală este inscripționat și numele episcopului Mihai Busuioc, „învățătorul Domnu Trandafir” din opera sadoveniană.

7.3. Zona de protecție a monumentului istoric

Proiectul de investiție propus se va derula în zona de protecție a monumentului istoric *Palatul Familiei Cantacuzino-Pașcanu (cod LMI: IS-II-m-A-04212)*, ce datează din evul mediu (fiind construit în perioada 1640-1650 și refăcut parțial în anul 1807), aflat pe Alea Parcului, nr. 1, la aproximativ 70 m distanță spre vest de Lacul Peștișorul. Între cele două obiective nu există însă relație de vizibilitate directă, acestea aflându-se la altitudini diferite, cu diferență de nivel de cca. 20 m, palatul aflându-se pe terasă, iar lacul în lunca Siretului, între ele interpunându-se vegetația forestieră din Parcul Municipal.

7.4. *Alte obiective culturale*

Monumentele eroilor români și soldaților sovietici din al Doilea Război Mondial sunt amplasate în curtea Protopopiatului Pașcani și a Bisericii „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, pe str. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 21, în centrul municipiului, în apropierea Palatului Familiei Cantacuzino-Pașcanu, Catedralei „Pogorârea Sf. Duh”, Statuii Ecvestre a lui Ștefan cel Mare și Parcului Municipal.

Catedrala „Pogorârea Sf. Duh” se află tot în centrul municipiului, pe str. Ștefan cel Mare și Sfânt, în apropierea Bisericii „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, monumentelor eroilor români și sovietici din al Doilea Război Mondial, Palatului Familiei Cantacuzino-Pașcanu, Statuii Ecvestre a lui Ștefan cel Mare și Parcului Municipal.

Statuia Ecvestră a lui Ștefan cel Mare se află de asemenea în zona centrală a municipiului, la intersecția str. Ștefan cel Mare și Sfânt cu str. Nicolae Iorga, în apropierea Parcului Municipal, Palatului Familiei Cantacuzino-Pașcanu, Bisericii „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, monumentelor eroilor români și sovietici din al Doilea Război Mondial, precum și a Catedralei „Pogorârea Sf. Duh”.

Muzeul Municipal Pașcani, cu profil istoric și etnografic, care va funcționa în incinta Palatului Cantacuzino-Pașcanu după finalizarea proiectului de investiție ce se derulează în prezent.

8. Lacul Peștișorul

Lacul Peștișorul se află în Lunca Siretului, în partea de est a zonei rezidențiale a municipiului Pașcani, în intravilanul localității, pe str. Republicii, nr. 2 (de fapt la intersecțiile str. Republicii cu str. Gării, respectiv str. Gării cu str. Grădiniței (rambleul podului drumului național – DN 28 A), are forma poligonală și suprafața de 25744 m², fiind identificat prin parcelele cadastrale 69224, 65427, 65428 și 65429.

Acesta este delimitat la nord de str. Republicii, la est de str. Gării, la sud de str. Grădiniței (rambleul podului drumului național – DN 28 A), iar la vest de Parcul Municipal.

În prezent zona este în stare avansată de degradare, fiind acoperită în mare parte de vegetație ruderală spontană și de deșeuri (menajere și rezultate din construcții dezafectate).

Gardul are fundație de beton și plase de metal sau este gard viu și împrejmuiește parțial parcelele cadastrale, fiind în mare măsură vandalizat. Accesul în incintă se face dinspre Parcul Municipal.

Pe teren sunt amenajate ziduri pentru sprijinirea malurilor, scări, alei, o pasarelă metalică de acces pe insulă, un debarcader, un grup sanitar, un puț și o parcare pentru

autovehicule. De asemenea a fost amplasat mobilier specific zonelor de agrement (ghivece, bănci, coșuri de gunoi, pubele și toalete ecologice), stâlpi de electricitate și arbori ornamentali.

Zona este racordată la rețelele de utilități publice: electricitate, gaz, apă și canalizare.

Construit la jumătatea veacului trecut, odată cu orașul care fusese prefăcut în mare parte în ruine în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Parcul Peștișorul care include și Lacul Peștișorul a constituit pentru aproximativ o jumătate de secol principala zonă de agrement și un veritabil simbol al urbei. Timpul liber putea fi petrecut la baruri, terase și debarcader sau prin plimbări cu bărci și hidrobiciclete.

Parcul Peștișorul a fost modernizat în anul 2015 cu fonduri europene, atunci realizându-se alei pietonale, piste de biciclete, terenuri de joacă și spații verzi. Însă proiectul respectiv nu a vizat și amenajarea Lacului Peștișorul.

9. Concluzii

Parcul cu Lacul Peștișorul constituie un loc emblematic pentru municipiul Pașcani, fiind amplasat într-o zonă deosebită în ceea ce privește peisajul natural și antropic.

Amenajarea unei zone de agrement cu facilități moderne pentru beneficiari constituie o măsură binevenită pentru urbe și pentru locuitorii săi, ce pune în valoare atât patrimoniul natural, cât și patrimoniul cultural al zonei.

Astfel, acest spațiu poate fi transformat într-un pol de atracție pentru locuitorii orașului, dar și pentru turiști, constituindu-se atât într-un loc de agrement, cât și într-o zonă (neconvențională), în care pot fi organizate periodic evenimente cultural-artistice (expoziții în aer liber pentru evocarea patrimoniului natural și cultural al orașului, istoricul parcului și lacului, ateliere / tabere de artă plastică, concursuri sportive etc.).

Se recomandă realizarea de spații de joacă, de alei pietonale și piste de biciclete / trotinete / role, precum și a unui spațiu ce ar putea funcționa iarna ca patinoar.

Se recomandă amenajarea unui lac antropic pentru ambarcațiuni și a unei piscine pentru persoane.

Se recomandă popularea lacului cu ihtiofaună (pești) și avifaună (păsări) specifice.

Se recomandă refacerea grupurilor sanitare ale parcului la standarde de igienă corespunzătoare, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Se recomandă amplasarea unor facilități pentru persoanele cu dizabilități (rampe, tablete *Braille*), conform prevederilor legale în vigoare.

Se recomandă păstrarea vegetației lemnoase valoroase din incinta parcului și îmbogățirea acesteia cu elemente floristice noi, din specii locale, aclimatizate.

Se recomandă realizarea unui gard de împrejmuire și a unei perdele de vegetație care să estompeze poluarea fonică și atmosferică generată de traficul auto intens și să asigure siguranța persoanelor din parc.

Se recomandă împământarea rețelei de gaze naturale.

Se recomandă realizarea în proximitatea parcului a unor spații de parcare corespunzătoare, a unor treceri de pietoni și a unor stații de transport în comun, precum și limitarea vitezei de deplasare a automobilelor pe străzile din zonă, în vederea creșterii siguranței vizitatorilor.

Se recomandă crearea unui centru multifuncțional modern, de tip „hub” tehnologic și cultural, care să constituie un vector de dezvoltare economică pentru comunitatea locală.

Dat fiind faptul că proiectul de investiție *Amenajare zonă de agrement – „Lacul Peștișorul”* se va realiza în zona de protecție a sitului arheologic / monumentului istoric *Palatul Familiei Cantacuzino-Pașcanu (cod LMI: IS-II-m-A-04212)*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, toate lucrările ce vor afecta solul și subsolul se vor efectua sub supravegherea arheologică a unui arheolog expert înscris în *Registrul Arheologilor din România* și afiliat la o instituție acreditată de *Ministerul Culturii* să desfășoare cercetări arheologice în România (unitate muzeală, centru universitar, institut academic), în baza unei autorizații de cercetare arheologică emisă de *Direcția Patrimoniu Cultural* din cadrul *Ministerului Culturii*, cu avizul *Comisiei Naționale de Arheologie*.

În cazul descoperirii unor vestigii de patrimoniu cultural material mobil în timpul supravegherii arheologice, lucrările ce afectează zona cu potențial arheologic reperat vor fi întrerupte, urmând a fi reluate după efectuarea cercetării arheologice preventive, în vederea descărcării terenului de sarcină arheologică. În cazul descoperirii unor vestigii de patrimoniu cultural material imobil în timpul supravegherii arheologice, lucrările ce afectează zona cu potențial arheologic reperat vor fi întrerupte, urmând a fi reluate după efectuarea cercetării arheologice preventive, în vederea punerii în conservare și / sau în valoare a acestora.

10. Bibliografie / sitografie

Atanasiu, Mihai-Bogdan, *Patrimoniul funciar al marelui vistiernic Iordache Cantacuzino (I)*, în *Studii și Materiale de Istorie Medie*, XXIV, 2006, p. 121-130.

Atanasiu, Mihai-Bogdan, *Patrimoniul funciar al marelui vistiernic Iordache Cantacuzino (II)*, în *Studii și Materiale de Istorie Medie*, XXV, 2007, p. 111-133.

Badea, Lucian; Gâstescu, Petre; Velcea, Valeria; Bogdan, Octavia; Donisă, Ioan; Dragomirescu, Șerban; Florea, Nicolae; Niculescu, Gheorghe; Popova-Cucu, Ana; Roșu, Alexandru; Sencu, Vasile (red.), *Geografia României, I, Geografia fizică*, Editura Academiei, București, 1983, 664 p.

- Badea, Lucian; Bugă, Dragoș; Băcăuanu, Vasile; Berindei, Ignatie; Cioacă, Adrian; Erdeli, George; Neamu, Gheorghe; Sandu, Maria; Vlad, Sorina; Zăvoianu, Ion (red.),** *Geografia României, IV, Regiunile pericarpatice: Dealurile și Câmpia Banatului și Crișanei, Podișul Mehedinți, Subcarpații, Piemontul Getic, Podișul Moldovei*, Editura Academiei, București, 1992, 580 p.
- Chirica, Vasile; Tanasachi, Marcel,** *Repertoriul arheologic al județului Iași*, vol. 1, Iași, 1984, 292 p.
- Chirica, Vasile; Tanasachi, Marcel,** *Repertoriul arheologic al județului Iași*, vol. 2, Iași, 1985, 264 p., 14 h.
- Giurescu, C., Constantin (coord.),** *Istoria României în date*, Editura Enciclopedică, București, 1971, 528 p.
- Șandru, Ioan; Băcăuanu, Vasile; Ungureanu, Alexandru,** *Județul Iași*, Editura Academiei, 1972, 148 p.
- Zaharia, Nicolae; Petrescu-Dîmbovița, Mircea; Zaharia, Emilia,** *Așezări din Moldova. De la paleolitic până în secolul al XVIII-lea*, Editura Academiei, București, 1970, 664 p.

<http://ran.cimec.ro/sel.asp>

<http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-IS.pdf>

<https://biblioteca-digitala.ro/>

<https://djc.monumenteiasi.ro/>

<https://imageromania.ro/>

<https://sfvoievozipascani.mmb.ro/>

<https://www.delcampe.net/>

<https://www.primariapascani.ro/>

Arheolog Expert

Dr. CONSTANTIN PREOTEASA

ILUSTRATIE

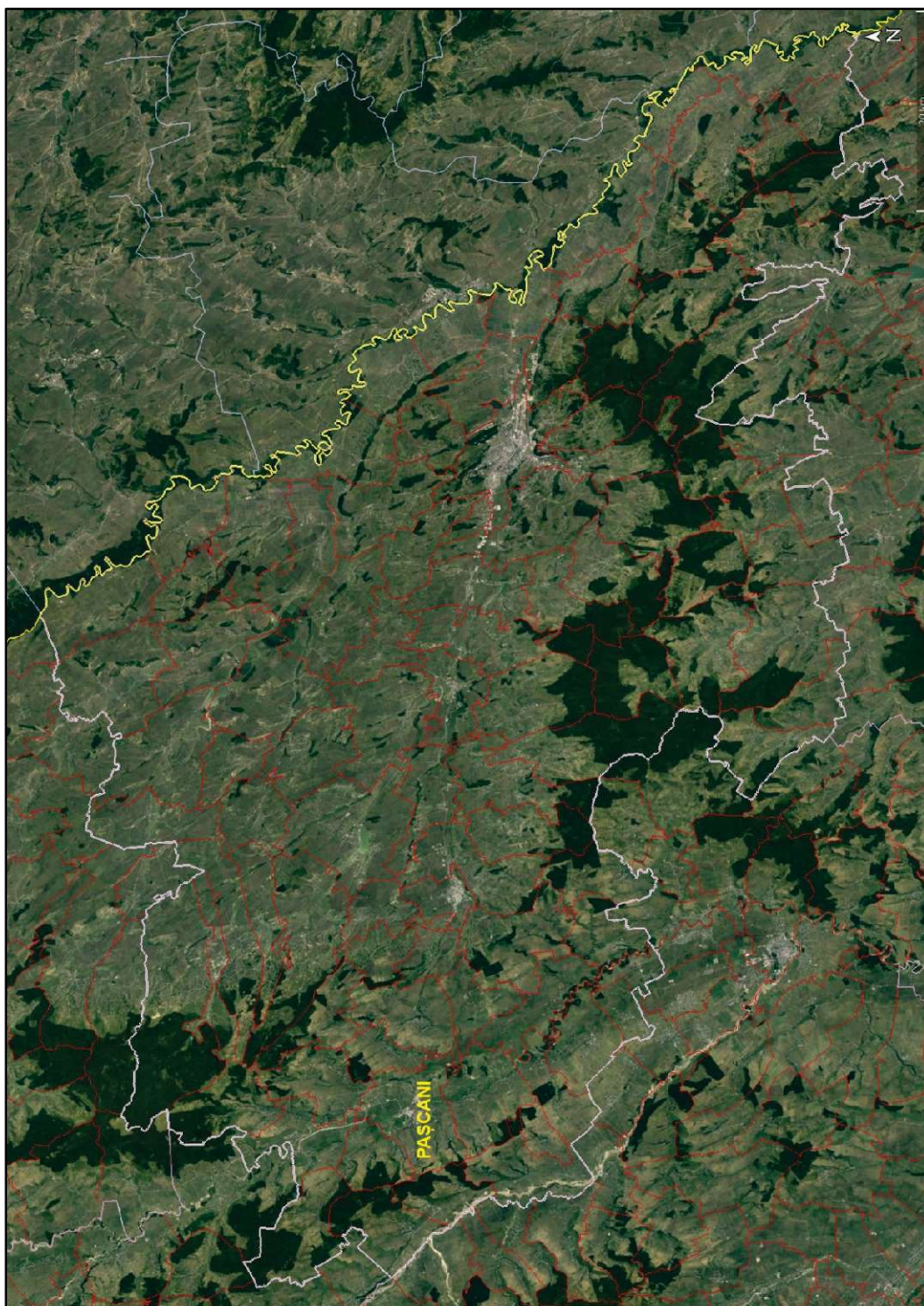

Fig. 1. *Harta județului Iași cu împărțirea administrativ-teritorială și evidențierea municipiului Pașcani.*

Fig. 2. *Harta municipiului Pașcani cu satele aparținătoare.*

Fig. 3. Zona afectată de proiectul de investiție și obiectivele culturale și naturale din apropiere:

- 1 – Parcul și Lacul Peștișorul; 2 – Palatul Cantacuzino-Paşcanu;
- 3 – Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”;
- 4 – Monumentul Eroilor Români din al Doilea Război Mondial;
- 5 – Monumentul Soldaților Sovietici din al Doilea Război Mondial;
- 6 – Monumentul Eroilor din Pașcani din al Doilea Război Mondial;
- 7 – Statuia Ecvestră a lui Ștefan cel Mare; 8 – Catedrala „Pogorârea Sf. Duh”;
- 9 – Parcul Municipal.

Fig. 4. *Pașcani – vedere generală (1919).*

Fig. 5. *Pașcani – Strada Primăriei (1927).*

Fig. 6. *Pașcani – Strada Mare (1927).*

Fig. 7. *Pașcani – Strada Mare (1944).*

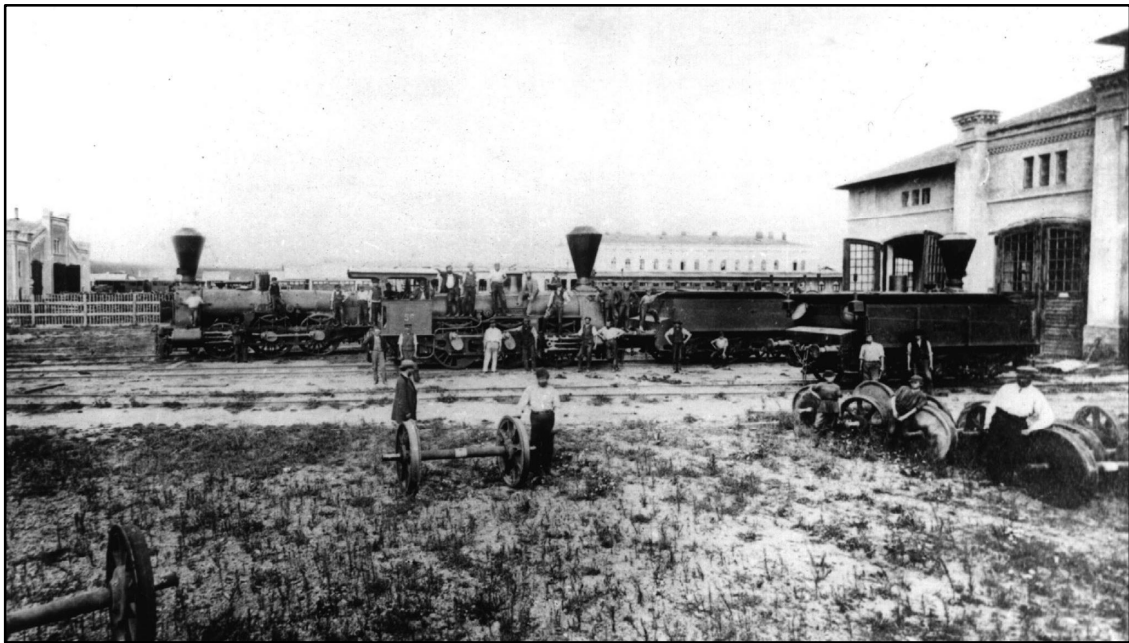

Fig. 8. *Pașcani – Atelierul C.F.R. (1873).*

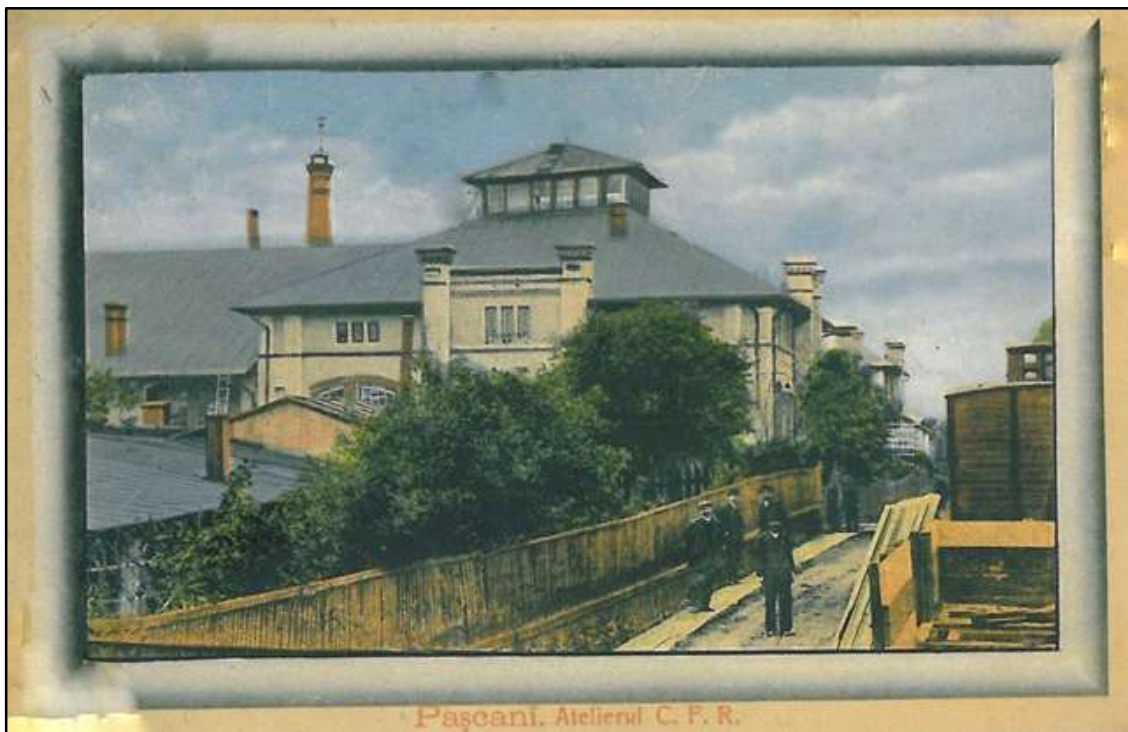

Fig. 9. *Pașcani – Atelierul C.F.R. (1914).*

Fig. 10. *Pașcani – Atelierul C.F.R. (1924).*

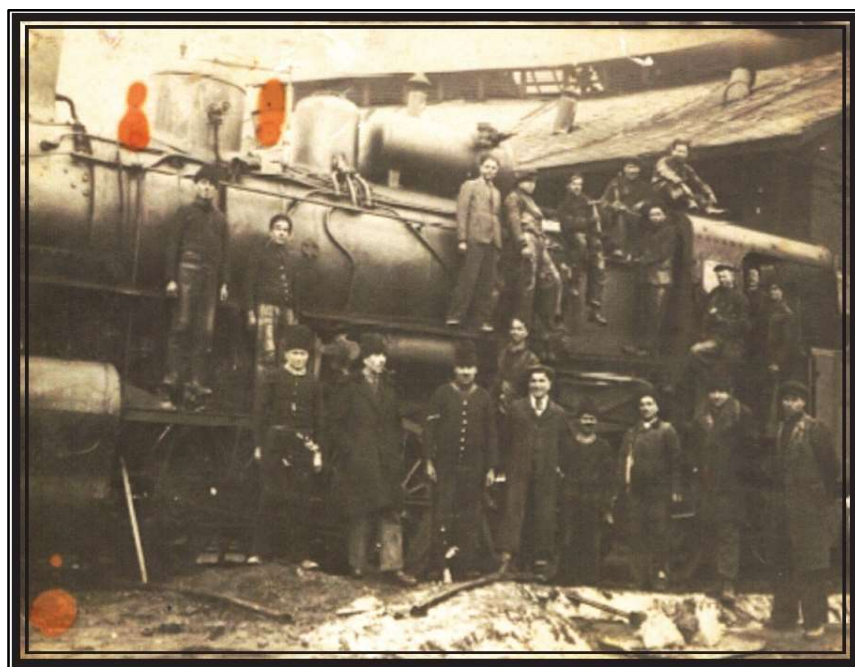

Fig. 11. *Pașcani – Atelierul C.F.R. (1938).*

Fig. 12. *Pașcani – Gara (1914).*

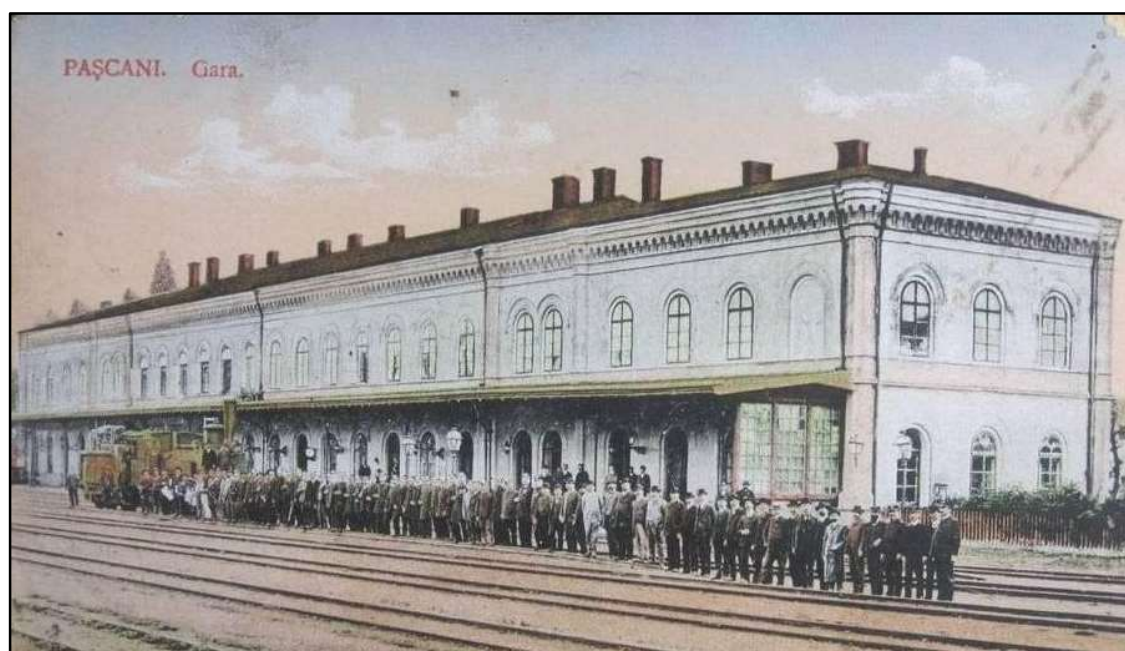

Fig. 13. *Pașcani – Gara (1917).*

Fig. 14. *Pașcani – Parcul Dendrologic al Palatului Cantacuzino-Pașcanu (1938).*

Fig. 15. *Pașcani – Parcul Dendrologic al Palatului Cantacuzino-Pașcanu (1982).*

Fig. 16. *Pașcani – Palatul Cantacuzino-Pașcanu (1940).*

Fig. 17. *Pașcani – Palatul Cantacuzino-Pașcanu (1979).*

Fig. 18. *Paşcani – Palatul Cantacuzino-Paşcanu (1982).*

Fig. 19. *Paşcani – Palatul Cantacuzino-Paşcanu (2014).*

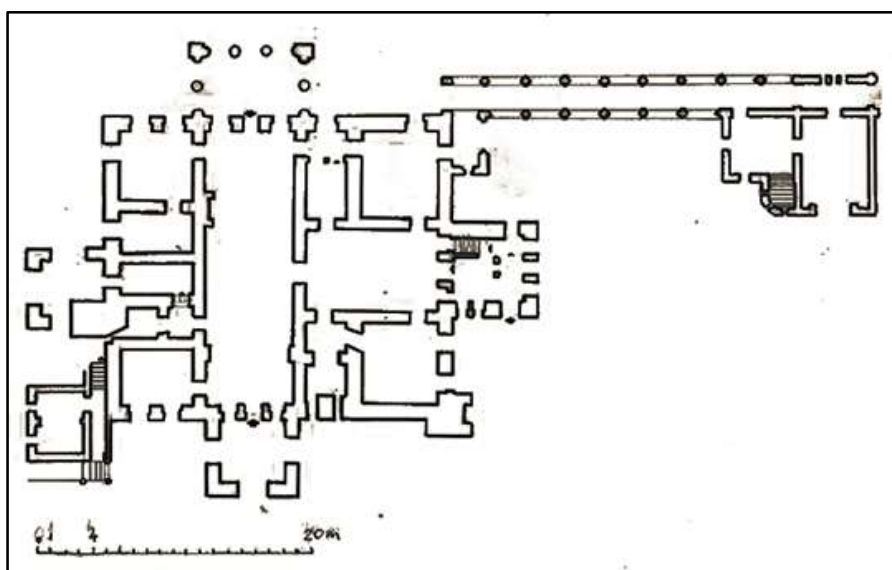
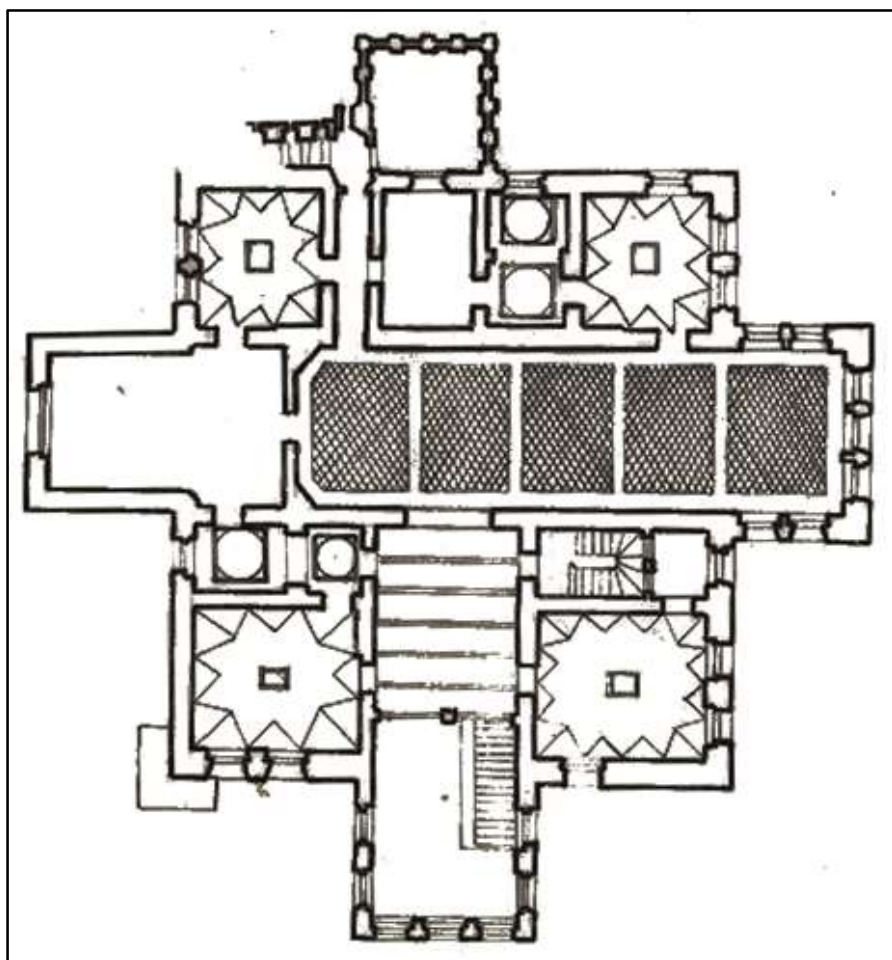

Fig. 20. Paşcani – Planuri ale Palatului Cantacuzino-Paşcanu.

Fig. 21. *Pașcani – Lacul Peștișorul (1999).*

Fig. 22. *Pașcani – Lacul Peștișorul (2015).*

Fig. 23. *Pașcani (1982).*

Fig. 24. *Pașcani – Catedrala „Pogorârea Sf. Duh”.*

Fig. 25. *Pașcani – Statuia Ecvestră a lui Ștefan cel Mare.*

Fig. 26. *Pașcani – Monumentul Eroilor din Pașcani din al Doilea Război Mondial.*

Fig. 27. *Pașcani – Monumentul Eroilor Români din al Doilea Război Mondial.*

Fig. 28. *Pașcani – Monumentul Soldaților Sovietici din al Doilea Război Mondial.*

Fig. 29. *Pașcani – Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”.*

Fig. 30. *Pașcani – Palatul Cantacuzino-Pașcanu.*

Fig. 31. *Pașcani – Parcul Municipal.*

Fig. 32. *Pașcani – Parcul Municipal.*

Fig. 33. *Pașcani – Parcul Peștișorul: vedere generală.*

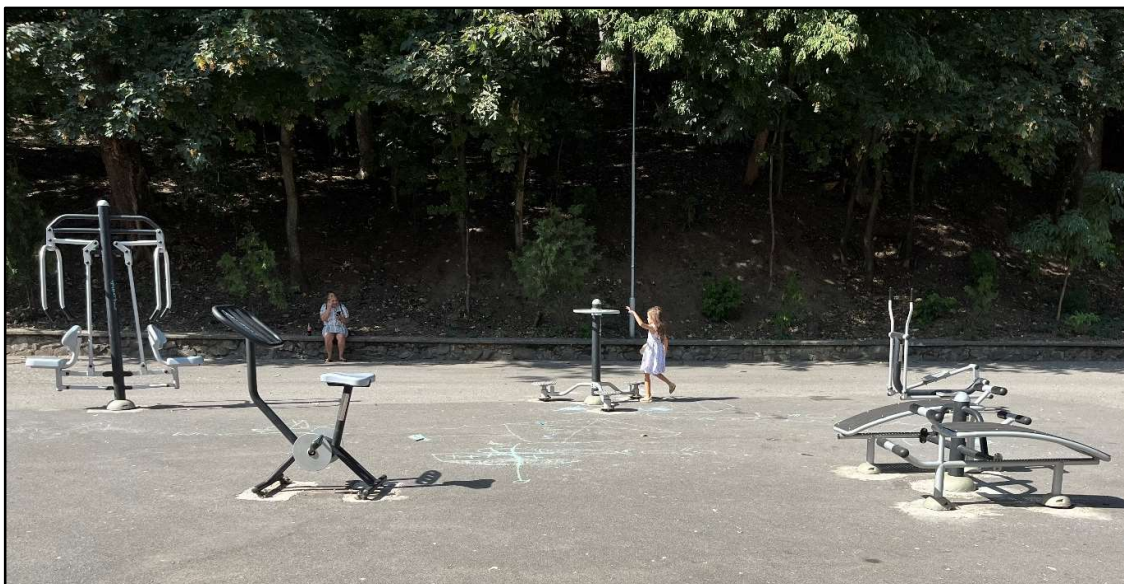

Fig. 34. *Pașcani – Parcul Peștișorul: zonă de fitness.*

Fig. 35. *Pașcani – Parcul Peștișorul: loc de joacă.*

Fig. 36. *Pașcani – Parcul Peștișorul: teren de sport.*

Fig. 37. *Pașcani – Parcul Peștișorul: zonă de odihnă.*

Fig. 38. *Pașcani – Parcul Peștișorul: spațiu de depozitare.*

Fig. 39. *Pașcani – Parcul Peștișorul: zonă de salubritate.*

Fig. 40. *Pașcani – Parcul Peștișorul: parcare.*

Fig. 41. *Pașcani – Lacul Peștișorul: vedere generală.*

Fig. 42. *Pașcani – Lacul Peștișorul: vedere generală.*

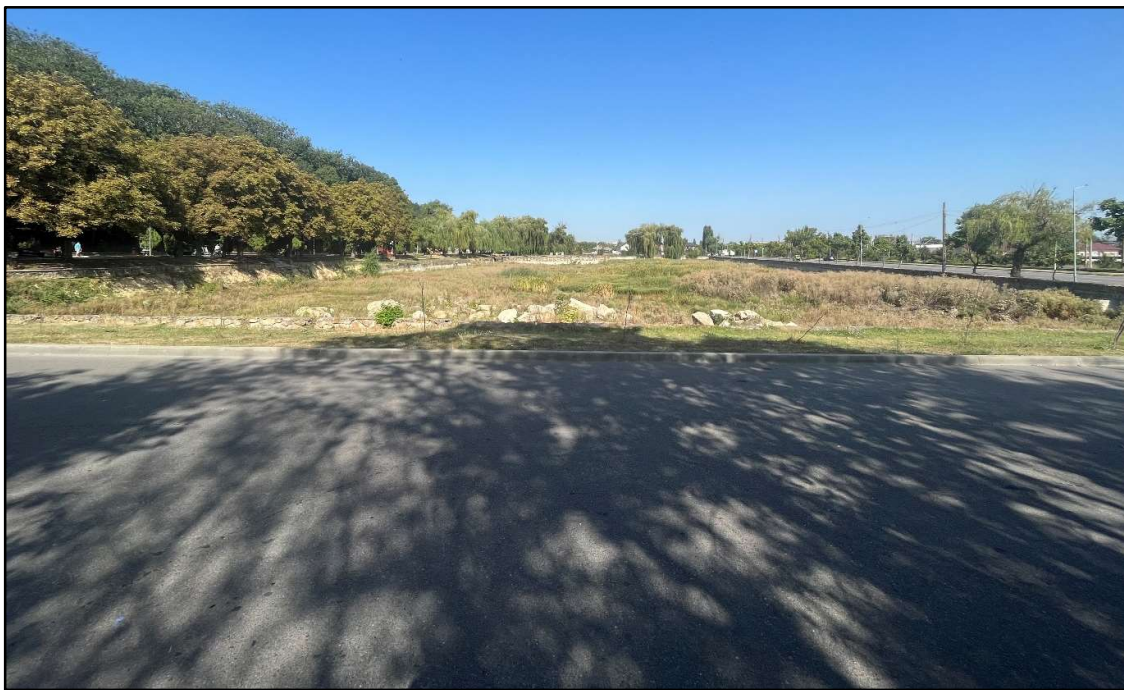

Fig. 43. *Pașcani – Lacul Peștișorul: vedere generală.*

Fig. 44. *Pașcani – Lacul Peștișorul: vedere generală.*

Fig. 45. *Pașcani – Lacul Peștișorul: vedere generală.*

Fig. 46. *Pașcani – Lacul Peștișorul: mobilier.*

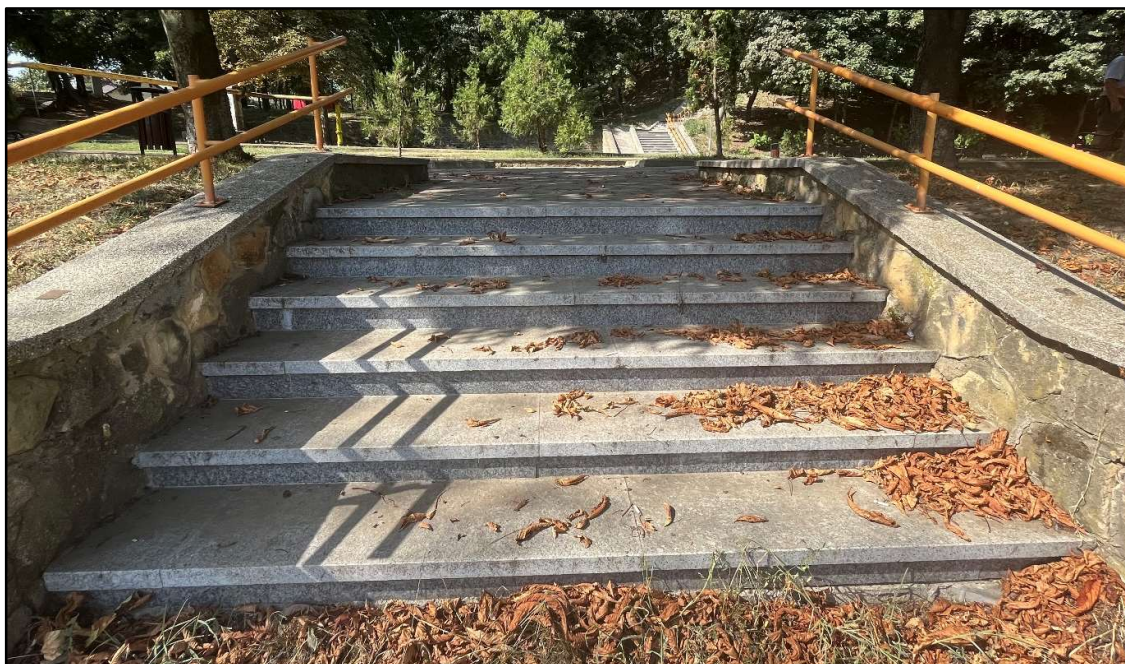

Fig. 47. *Pașcani – Lacul Peștișorul: scară.*

Fig. 48. *Pașcani – Lacul Peștișorul: anexă.*

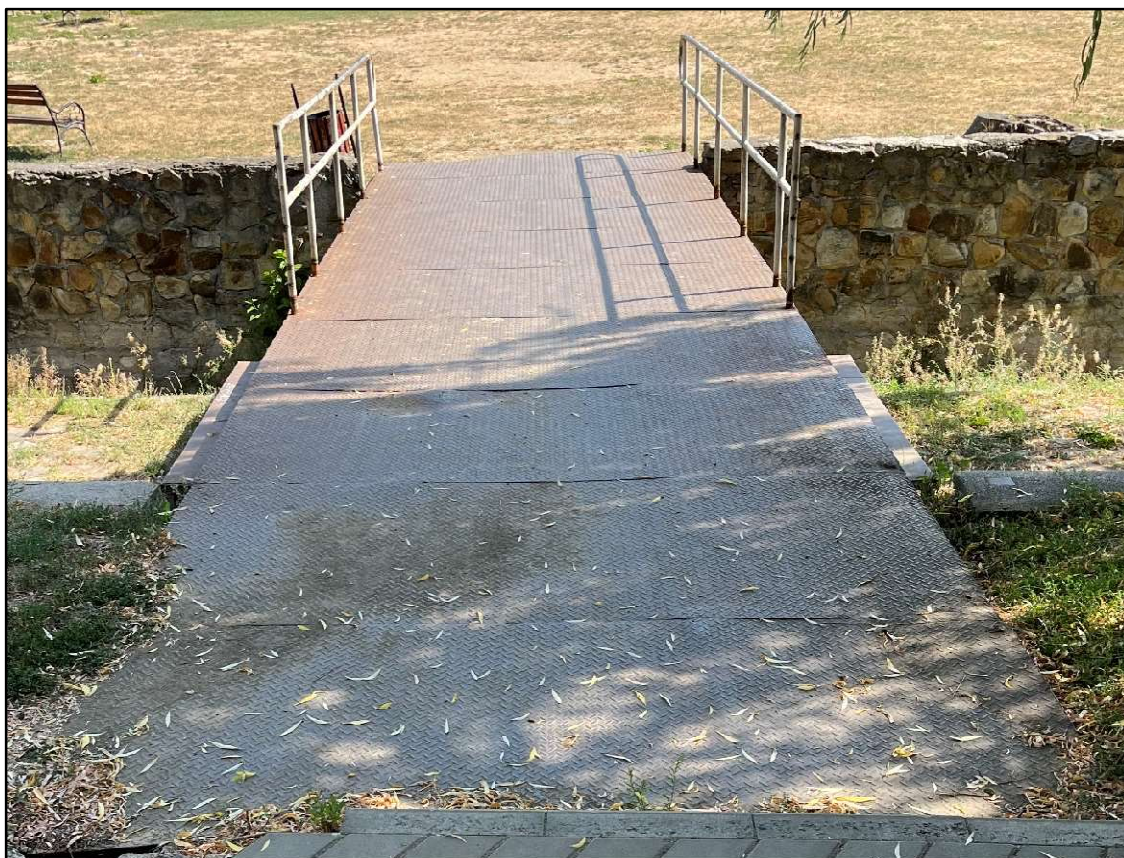

Fig. 49. *Pașcani – Lacul Peștișorul: punte.*

Fig. 50. *Pașcani – Lacul Peștișorul: insula.*

Fig. 51. *Pașcani – Lacul Peștișorul: anexă.*

Fig. 52. *Pașcani – Lacul Peștișorul: ponton.*

Fig. 53. *Pașcani – Lacul Peștișorul: vegetație ruderală spontană.*

Fig. 54. *Pașcani – Lacul Peștișorul: resturi de construcții dezafectate.*